UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Specvlvm Ivris Gvlielmi Dvrandi

Durantis, Guilelmus

Augustae Taurinorum, 1578

Rescripti præse[n]tatione, & impugnatione.

urn:nbn:de:hbz:466:1-96857

Visual Library

ſed ego loquor quando omnes ſimul habent iuriſdictionem. vnde non facit. Conſului quod illi eſſent neceſſarij quo ad reliquum proceſſum, quia lex noua reſpicit formam proceſſus: & proceſſus habet partes diſtinctas: vnde quantum ad præterita non ſtamus ſtatuto, ſed quantum ad futura. Sic non ob. auth. in medio litis, quia ibi loquitur quo ad deciſionem, non quo ad iudicium, ut l. iudicium ſoluitur. de iudi. ſecundum do. Bal. ubi ſ. de hoc ſ. de iuriſdi. om. iudi. in fine.

* Nota quod aliud eſt declinare iuriſdictionem, & nolle litigare: & aliud nō poſſe, quia iura nō permittunt quod fac. pro clericis. & no. Ia. Bu. & Albe. in l. j. ff. de iudi.

* Pone lata eſt ſententia pro filiofam. in cauſa appellationis: pono quod eſt filius legitimus Titij, quid erit. Bal. in l. fi. C. de bonis quæ libe.

* Coram quo conueniantur magiſtri hoſpitalium. Guilielm. de monte lau. in Clem. 2. de præben.

* De incompetentia iudicis quis cognoſcit. Bal. in l. quidam. de re iudi. fac. idem in l. ius pluribus, de iuſti. & iure. & clem. j. de ſequeſtrat. poſſ. & Bal. in l. generaliter. de epiſ. & cle.

An cognitio vſurarum ſit iudicis laici, an eccleſiaſtici. Io. de ligni. in c. nauiganti. de uſuris. quod repetijt. & in clemen. diſpendioſam de iudi.

* Si clericus comparet coram iudice laico in habitu & tonſura. vide Bal. in l. j. C. de natur. li. & l. filiusfam. de his qui ſunt ſui vel alie. iur.

* An litigans coram iudice incompetente videatur in dubio ignoranter litigare, Aug. in l. ſi per errorem. de iuriſ. om. iud.

* Si laicus efficiatur clericus poſtquam iam contraxit, vel ſi clericus ſuccedat laico, qui laicus iam contraxerat, qualiter conueniat laicum, & qualiter conueniat. Bal. i auth. cā q̃ C. de epiſ. & cler. fac. quod no. ī c. qđ clericis. de fo. compe. & c. 1. de iureiuran. lib. 6. vide circa hoc Io. Cal. in quadam quæſtio. quam diſputauit, quæ incipit ſic, ſtatuto ciuitatis cauetur quod ab auctore nō ſubdito &c. & dominus Bartholo. in dicta auth. cauſa. & Arch. in c. pia. de excep. lib. 6. Ray. in l. ex ea. de poſtu. Bar. in repe. l. cunctos populos. tenet quod clericus adſtringatur ſtatutis & conſuetudinibus laicorum. Bal. ibidē contra. item dominus Vicen. contra Bar. in c. eccleſia S. Mariæ. de conſti. uide eundem in c. quod clericis. de fo. compe. qui diſtingunt inter ordinatiua & deciſiua quod communiter tenent doctores. ſed plene vide. Ioan. And. in Mercurialibus in regula iuris, ſecundum culpa, ad fi. plenius Io. Cal. ubi ſ. pleniſsime de iſta materia vide dominum Antho. de But. in dicto c. quod clericis. de foro compet. qui recitat omnes ſuperiores. vide etiam not. per Alber. in j. par. ſtatutorum. q. 7.

* Quid ſi ſunt duo fratres debitores, & vnus eſt clericus, & alius laicus, vel quid ſi ſunt duo rei debendi, & vnus eſt clericus, & alter laicus coram quo conuenientur. fac. Bal. in auth. habita. C. ne filius pro patre. & l. iuriſperitos. §. oriundus. de excu. tuto. Bar. in l. ſolent. de alim. & ciba. leg. in 6. q. Bal. in l. fi. C. de edic. diui Adri. tol. & Bal. in l. præcipimus. de appel.

* Nota quod clericus actor hypothecaria poteſt conueniri coram iudice ſeculari. Ia. Guil. in l. per liberam. C. per quas perſonas nobis acq.

* Nota quod ſi aliquis petit abſolutionem à iuramento in contractu facto, & ſit abſolutus quod occaſione illius contractus debet poſtea agi coram epiſcopo. Bal. in l. ordinarij. C. de rei ven.

* Quis erit iudex competens ſi fiat maleficium in loco communi inter duas ciuitates. Bal. in l. j. C. de confeſſ.

* Nota quod exemptus ratione rei non exemptæ ſubiacet iuriſdictioni ordinariæ. Guilie l in l. de eis. de epiſ. & cle. & auth. clericus. eo. tit. quod clericus ratione rei quam poſsidet poteſt conueniri ſub iudice laico ad idem Io. An. in c. j. de obliga. ad ratio. eſt etiam ſimile quod ſ. dixit de foro comp. c. quod clericus.

* Quòd ſi reperiantur aliqua iura volentia quod ſi clericus conueniat laicum in foro laico etiam ex contractu orto ante clericatum debere ſeruari iura ciuilia, etiam ſi ſint ſtatuta & conſuetudines: debet intelligi ſi ſit forum naturale, ſecus ſi ex accidenti, puta quia laicus reconuenit clericum in eodem foro: quia tunc debent ſeruari iura canonica, ar. l. qui habet. de tutel. Item debet intelligi in mā de qua diſceptaī ſi oriaī ex iure canonico: quia tunc ſimiliter ſeruantur iura canonica. ita dicit do. Anto. de Bu. in c. quod clericis. de foro compe. quod no. propter ſtatutum Mil. ti loquens de intereſſe vtrum poſsit peti per clericum vel contra eum.

¶ Baldus de Competentis iudicis aditione.

Quot modis dicatur iudex incompetens, vide j. de ſent. §. quot modis. Aretij eſt conſuetudo, ꝙ clericus trahit laicum ad ſuum iudicem, & valet conſuetudo, ꝙ reus ſequatur forū actoris, in §. j. iuxta principium. G. ¶ Exceptio iudicis incompetentis poteſt opponi vſque ad litis conteſtationem. l. ſi conuenerit. ff. de iud. Sed exceptio priuilegij; vel exemptionis. contra iudicem non poteſt opponi poſtquam quis in iudicem conſenſit. ¶ Crimen dicitur eccleſiaſticum, quod principaliter pertinet ad forum eccleſiæ, uer. 2. G. de purg. cano. ca. nos inter. per Ber. ¶ Ex quo iuramentū interuenit, cauſa pertinet ad forum eccleſiæ ibidem. G. quod dic, ut in c. fi. de fo. comp. lib. 6. in Nouel. Exceptio tamen excommunicationis poteſt opponi coram iudice ſeculari. j. de exc. §. exceptio excommunicationis. ¶ Iudex originis debet remittere ſuum ſubditum ad locum delicti puniendum, verſic. 6. G. ſi hoc petatur: alioquin ipſe puniet. C. vbi de cri. agi opor. l. j. & de accu. l. ſicut. §. cum ſacrilegus. ¶ Malefactor non eum ſequitur, qui in crimine vel fuga capitur, ſed quandoque debet remitti præmiſſa ſummaria inquiſitione, an deliquerit. verſicul. quid ſi conueniunt. G. ¶ Item priuati capientes malefactores, non debent occidere, nec detinere, niſi vt eos iudicibus exhibent. C. de male. & mathe. l. fin. quam primo nota. ¶ An ratione delicti Peruſij commiſsi per Senenſem, poſsit iudex Peruſinus citare illum Senenſem Senis, ver. ſed quomodo iudex. G. Cyn. diſputando tenuit, quod ſic: quia citatio nuncij non eſt iuriſdictionis, ſed eſt quoddam factum quod ubique fieri poteſt. C. de epi. & cle. l. omnes. §. is nihilominus. C. de offic. præfc. vrb. l. quod promulg. Nam & ſtatutum poteſt eum citare extra territorium, ergo & viua vox: ff. de dec. ab or. fa. l. fi. ¶ Item poteſtas ...ſia poteſt quem citare, C. de his qui ad ecc. confu. l. præſenti. & tamē ...locus extra territorium, ſeu iuriſdictionem; & vide quod no. G. ff. de in ius voc. l. plerique. Sed Canoniſtæ tenent, quod iudex ſecularis, etiam Imperator, non poteſt citare in territorio eccleſiæ, vt in clemen. paſtoralis. de re iudica. & in l. 1. ff. de requi. reis, per Bartol. Ego credo quod ille qui eſt dominus territorij, bene poteſt ſtatuere, ſi vult: & iſta facit ibi papa, & clerici tenaciter vtuntur ſua iuriſdictione: & tamen nolunt, quod Imperat. poſsit migrare in terris eccleſiæ, ſed ſic volo, & ſic iubeo, &c. ſed vnus officialis eccleſiæ poſſet citare in terris eccleſiæ alteri officiali commiſsis, & in terris Imperij ſimiliter citat vnus officialis in terra alterius, quia Imperator hoc concedit, & poteſt in terris ſuis, ſecundum Bartol. ¶ Adde tu, an & quando iudex vnius ciuitatis poſsit citare exiſtentem in aliena ciuitate ſibi non ſubdita? vide Bald. in l. in tempus. ff. de hære. inſtituen. Sed citatio realis ut perſona capiatur, iſta extra territorium fieri non poteſt. de bon. auto. iudic. poſſ. l. cum vnus. §. j. ſecundum omnes. ¶ Sed pone, quòd malefactor fugit, & ſic familia Poteſtatis ipſum inſequitur uſque extra fines territorij, nunquid poteſt? Dic, quod non, quia non debet in alienum pedem immittere, ff. de edil. edi. l. quis ſit fugitiuus. §. idem Celſus. niſi in terra confœderata, ff. de captiuis, l. non dubito Bal. Vide j. de citatione. §. non valet citatio. & per me in l. fi. ff. de iuridict. om. iudic. ¶ Quòd in criminali quis non poteſt conſentire in non ſuum iudicem, ver. ſed nunquid in iudicem. G. hoc uerum expreſsè, ſed tacite ſic in lite conſtanda. C. vbi de cri. agi opor. l. j. vbi de hoc, quod no. vide Ioan. And. in capitul. P. & G. de off. delega. poſt Innocent. ¶ Sub. tribus modis prorogatur iuriſdictio, ſcilicet per pactum quòd poſsit vbique conueniri, & per pactum quòd promiſsit vbique reſpondere: & de his duobus caſibus habet locum pœnitentia vſque ad litis conteſtationem. Tertio per pactum de ſoluendo vbicunque fuerit petitum, & tunc non habet locum pœnitentia: quia vbique contractum videtur, licet certus locus non ſit definitus. verſicul. quid ſi ſit pactum. & uerſicul. circa hoc. G. Fortiſsima enim eſt prorogatio per promiſsione ſoluendi. ff. de ſolu. l. quæro. Quarto modo fit prorogatio per ſubmiſsionē, ff de iur. om. iudic. l. eſt receptum. Cum autem non agitur de iuriſdictione non danda, ſed de non declinanda, iſta non eſt propriè prorogatio, ſecundum omnes, ſed eſt fortificatio iuriſdictionis, & non habet locum pœnitentia, ut l. ſi quis in conſcribendo. C. de pac. & no in l. ſi conuenerit. ff. de iuridi. om. iud. nam iuriſdictio fundata facilius confirmatur, quam extendatur, & facilius extenditur vſus iuriſdictionis, quam iuriſdictio, ſecundum Innocen. Bald. ¶ Laicus fideiubens pro clerico conuenitur coram iudice ſeculari. ver. ſed pone clericus. G. Nam fideiuſſor contractus, imò & iudicij, facit eum iudicem, vt no. in l. j. ff. ſi quis in ius vo. non ier. niſi ſit fideiuſſor iudicatum ſolui, quia tunc ſententia lata ꝯ reum mandatur executioni in eum licet ſint diuerſi fori, l. j. in fi. C. de execu. rei iud. Hoc non credo, ꝙ ſi clericus fideiubet pro laico, ꝙ ſnīa iudicis ſecularis mittatur executioni ꝯ eum. vnde l. fi. C. de exec. rei iud. intelligitur qn̄ reus & fideiuſſor ſunt eiuſdem fori, vel qn̄ fideiuſſor poteſt prorogare iuriſdōnem, ſed hoc non pōt facere clericus, vt hic in verſi. in clericis. per G. Vel intelligitur quo ad modum ſummariæ executionis. Bal ¶ An id quod dr̄ de aduena, habeat locū in reali iudicio, ut ſi Piſanus cum equo meo tranſet per iſtam ciuitatem, poſsim eum hic conuenire, vel atteſtare, ver. quid ſi quis per locū & dicit, ꝙ ſic & no. in l. fi. C. vbi in rem ac. ¶ De vagabundo dicit, ꝙ in toto orbe vbicunq; reperitur, pōt conueniri, tam ciuiliter, q̃ criminaliter, verſ. quid ſi debitor vagaī. G. & no. in l. j. & 2. C. vbi de cri. agi opor. & l. 4. ff. de dam. infe. per gl. & Dy. Lucanus derobauit Florentinū Florenti: deinde moraī Piſis cum re derobata; vł ſine: an poterit ibi conueniri? Quidā ꝙ ſic, quaſi ſit vagabundus. Sed iſte non dr̄ vagabundus, ſi aliter non apparet. Vnde iſta rō non eſt bona, ſcđm G. Dic ergo ꝙ nō pōt conueniri niſi rei vendicatione, ſi ibi rē non poſsides, ut uer. pone, quidam Lucanus. Bar. dicit quod ubi tenet res derobatas, ibi delinquere & ꝯtrahere vr̄, ff. de fur. l. ſi dn̄ium. & ibi uide ꝑ Bar. ¶ Licet quis ſit exbannitus, uel exititius, nō propterea dr̄ uagabundus & debet conueniri in loco antiqui domicilij, niſi eius bona ſint publicata: tunc enim non cōuenitur ipſe, ſed fiſcus. Vel quid ſi aliquis Senen. G. ff. de polli. l. de pollicitationib. ff. ex qui. cau. in poſ. ea l. ad cognitionē. ubi de hoc per gl. & Ia. ff. de in integ. reſti. l. fi. per G. ¶ Tranſlato domicilio, non propterea transfertur forum, uer. quid ſi debitor tempore contractus. G. niſi per leges fiat, ut l. cum quædam puella ff. iuriſ. om. iud. quia tunc in nouo domicilio, niſi ubi eſſet facta præuentio, transfertur forum & iuriſdictio, ff. de excu. tu. l. idem Vlpianus. in ratione ſui Bal. Ratione ſolius originis ab omni domicilio abſtractæ non ſortitur quis forum conuentionis, ſed munerā. verſi. quid ergo. & ſe. ¶ Officiales epiſpopi conueniuntur coram epiſcopo. ver. ſequitur. & uerſ. item no. ¶ Delegatus papæ poteſt ubique reddere ius, quia non habet ſedem determinatam. §. viſo. uerſi. ſi autem. In literis beneficialibus non habet locum præſentatio, uel præuentio, ſicut in reſcriptis ad lites, eo. §. & uerſi. fi. ¶ Sola aditio iudicis operatur multos effectus, in §. fi. Guil. Cyn. C. qui admit. ad bon. poſſ. l. 1. Bald. ¶ Eo ipſo quod libellus eſt productus in cauſa reſtitutionis in integrum, nil eſt innouandum, e. §. uer. fin. G.

a ¶ De reſcripti præſentatione, receptione, & impugnatione [a] Rubrica.

ADDITIO.

a Prima duo, ſ. pſentatio & receptio, q̄ correlatiua ſunt, expedit ſine diuiſione mēbrorū, & de his Tan. ru. de iudice adeūdo. Bonagui. ſua char. 2. & Aegid. prima & ſcđa rub. tertiū per ſex mēbra diſtinguit. Pil aūt licet in rub de dele. cauſarū, tractat. de perſonis, q bus & de cauſis q̄ delegari poſsūt: de reſcri. proprie nihil ponit Baga. nihil. Et bř Tan. Rof. Vbert. de Bo. in locis quæ expreſsi ſup rub. de dele. nil de hoc dixerūt. Vber. de Bona. fecit rub. de exce. ꝯ reſcri. Idem Ioan. de Leo, Cau. li. 3. & li. iudi. part. 3. & hi duo dinumerauerunt aliquos caſus. Bonag. parum de hoc tertio ſub rub. qualiter recuſans iudicem det libellū. Alb. Gal. poſuit certos caſus ſub rub. de reſcr. inordinate tn̄, quia poſt tractatum ſententiarū, executionū, & appellationum eꝯ prima rub. Nepo. de Mon. Alba. eſt ꝯ reſcriptum ſub rub. ꝯ ponit textus decre. licet. de cri. fal. & certarum legum quæ habentur 25. q. 2. & hi duo iuuarunt autorem in caſibus. Gui. An. prolixam rub. fecit de reſcri. q poſuit etiam in prin. multos caſus. multum autem adiutus fuit autor per Hoſt. in ſumma huius tit. ut j. dicam.

SVMMARIVM.

1 *Exhibitio & receptio reſcripti quomodo fieri debeat.*
2 *Cautela notarij in reſcripti inſpectione diligenter habenda.*
3 *Notarius qua forma inſtrumentum conficere debeat ſuper reſcripti cuiuslibet inſpectione.*
4 *Iuriſdictio reſcripti originalis nulla eſt, niſi ipſum integre appareat.*
5 *Reſcripti preſentatio eſt de proceſſu, & ideo eſt per manum publicam in ſcriptis redigenda.*
6 *Geſtis ſiue actis in cauſis nõ ſtatur, niſi legitimis ↄſtiterint inſtrumentis.*

EXhibitio & receptio reſcripti, de qua ſ. titul. proxi. § pe
verſi ſi tractauimus, fieri debet hoc modo. Adſit enim
publicus notarius, vel duæ perſonæ idoneæ, & in eorum
præſentia impetrator reſcriptum apoſtolicum præſen-
tet iudici dicens: Dominus papa vos ſalutat, & hanc literam, &
ſuam benedictionem vobis mittit, & ſupplicat, ꝙ ſm eius teno-
a rem procedatur. Iudex autẽ ipſum reuerenter bireto depoſito[a].
& capite inclinato ſuſcipiens, ſi clauſum eſt, quod quandoq; fit,
cum vbi ſcribitur, ſic cautè ipſum aperiat, ut filum cum bulla li-
teris ex vna parte adhæreat, ſicut prius adhærebat vtriq;. nam ſi
bulla ex toto à literis ſeparetur, nulla prorſus eis fides relinquet.
b arg ext. de cri fal. licet[b]. †Poſt hæc confeſtim ipſum legat, & totũ
1 tenorem, & bullam & chartam & ſtylum, & filum inſpiciat dili-
genter: ut inferius diſſeretur, quia iudicantẽ oportet cuncta rima
ri, & rerum ordinem plena inquiſitione diſcutere, 30. q. 5. indicã-
tem. ext. de fi. inſt cum Ioannes, ſi inuenerit ipſum falſum vel ui-
tioſum aliquo de modis, qui j. dicent, ipſum reiiciat, nec ei fidem
adhibeat. 9 diſt. ſi ad ſacras. imò ſi euidens falſitas eſt, offerentem
capiat. ut ext. de cri fal. ad audientiã. 19. diſt. in memoriam. Si ue
ro de vitio dubitat, delegantem conſulat. ext. de reſcrip ſuper li-
teris, prope fi. & c. cum contingat. & de off dele. ſane. j. ext. de cri.
fal. ſuper eo. & in præ. §. in memoriã in auth. ut nulli iudi. col. 8. §.
& hoc uero iubemus. ueruntamen in lr̃is de ſimplici iuſtitia non
p̃ſumit de facili falſitas, ut ext. de cri. fal c. pe. His igit & aliis dili-
genter inſpectis, ſi ſine vitio illud iudex viderit, ipſum recipiat, &
p̃cipiat notario, uel pars eum requirat, ut tam de præſentatione,
q̃ de receptione faciat publicum inſtrm, vel ẽt præſentationis &
receptionis totus tenor ſcribat inter acta p duas perſonas ido-
neas, ut ext. de probatio. qm̃ ꝰ. C qui potior, in pig. ha. ſcriptu
2 ras. † ¶ Sit quoq; cautus notarius, ut & ipſe diligenter reſcriptũ
inſpiciat: nam cum oporteat eum, in ſuo inſtr̃o aſſerere ſe uidiſſe
ipſum integrum & incorruptum, ſi poſt ꝯriũ apparebit, eius in-
ſtrumentũ poterit, nec immerito, redargui falſitatis, niſi uitium
probet poſtea ſubſecutum. Caueat ẽt, ne falſum aſſerat, extra, de
fi inſtr. inter. Actorem etiam & reum in hoc cautum eſſe opor-
tet: nam ſi falſo reſcripto vtant, grauiſsime punient, quod dic, ut
ext. de cri. fal ad falſariorum. & etiam iudex ſi ſcienter talis reſcri-
pti autoritate procedit, ut eod. tit. ſuper eo. & c. quam graui, &
reus fatuus eſt, ſi per huiuſmodi reſcriptum ſe permittat con-
3 ueniri, ut e. tit. per totum, & ext. de proc. in noſtra. † ¶ Notarius
ergo ſuper præmiſſis ſic concipiat inſtrumentum.

FORMA. In nomine Domini, amen. Anno, menſe, die &
loco talibus, &c. in p̃ſentia mei notarij j. ſcripti, & teſtiũ ſubſcri-
ptorum, talis in præſentia talis dñi ↄſtitutus, quandã literam apo
ſtolicam, uel Imperatoris, uel Regis, uel epiſcopi, cum vera bulla
& filo pendentibus, vel cum ſigillo cereo, uel ceræ impreſſo ad
chordulam de ſerico pendenti, & habenti in circulo tales literas:
intra circulum vero tale ſignum, uel talem imaginem. Dic formã
bullæ, papalis, & ſigni imperialis, ut j. ſequit, obtulit, præſentauit
& dedit eidem, requirens eum ſolicitè. ꝙ in cã ſibi delegata ꝓce-
deret iuxta ipſarum ↄtinentiam literarum: q̃ ſi quidem literã idẽ
dñs recepit, & perlegit, eius aũt tenor literæ, prout ego notarius
c eam vidi & legi, talis erat: Clemẽs epiſcopus, &c.[c] Vel Federicus
Dei gratia Romanorũ Imperator, & ſemper Auguſtus, &c. inſe-
rat totum tenorẽ de verbo ad uerbum: in fine aũt ipſe notarius,
ſic ſe ſubſcribat: Ego talis, tali autoritate notarius, præſcriptę p̃-
ſentationi rogatus interfui, & de mandato p̃dicti iudicis autori-
tatẽ pręſtantis, hoc ſcripſi & trãſcripſi, nil addendo, vel minuen-
do, uel mutando, & in publicã formã redegi. Acta anno, die & lo-
co præmiſſis. pręſentibus talibus &c. Hanc ẽt formã vide j. de ci-
4 tatione, §. iam de citatione. ver literis aũt. † ¶ Sed obiicitur. nam
reſcriptũ originale integrũ dẽt apparere, alioqn nulla erit iuriſ-
dictio eius extra. de fi. in ſtr. c. 1. C. de eden. auth. ſi quis in aliquo.
ext. de off. deleg. cum in iure. C de man. prin. l. vnica. Ad quid er-
d go prodeſt huiuſmodi confectio inſtrumenti? Reſpon.[d] † Reſcri-
5 pti præſentatio eſt de proceſſu: & ideo eſt per manũ publicã redi
genda in ſcriptis: quia ſi de ea dubitaret, in hoc iudici non crede-
retur vnde redigitur in ſcriptis, uel in acta publica, vt ſciatur de
modo & die præſentationis, ſi in dubium vertatur. ext. de proba-
tio. quoniam ꝰ. Eſt & alia ratio, quia ſi reſcriptũ caſu aliquo per-
deretur, poſſet facilius per tale inſtrm comprobari, quam per te-
ſtes. Cum enim iudicis autoritate ſit tranſcriptum, ei credit Hęc
e probantur ext. de priuileg. cum olim eſſemus[e]. & de fideiuſ. per-
uenit. extra, de fid. inſtru. c. fi. C de teſtib. publicati. extra, de con-
firmat. vtil. vel inutil. venerabilis. & ſic pręmiſſa obiectio nõ pro-
cedit. Super hoc vide quod no j. de inſt. edi. §. nunc dicamus uer.
6 illud autem. † ¶ Hæc quoque cautela de conficiendo inſtrumen-
to ſeruetur, tam in literis apoſtolicis, quam in alijs delegationi-
bus & ſubdelegationibus vt ſemper cõſtare poſſit de iuriſdictio-
ne, ſi in dubium reuocaretur: alias enim non ſtatur geſtis ſiue a-
ctis in cauſis, niſi quatenus legitimis conſtiterit documentis, ut
f in præ. c. quoniam contra. & no in præ. c. cum in iure[f]. C. ſi à non
comp. iu. l. j. & in præ. verſic. illud autem. Poſt hæc præſentans im-
mediatè petat à iudice, vt citet, & in cauſa procedat, ut ſ. tit. pro-
g xi. §. pen. ver. fin.[g]

ADDITIONES.

a Depoſito. ¶ Secundum Aegid.
b Licet. ¶ Secundum Tacre. vbi ſ. ¶ Adde an ante præſentationem reſcri-
pti reuocantis primus valeat proceſſus factus, Bal. conſ. 4. de off. dele.
c Epiſcop. &c. ¶ Summe miror de Aegidio, qui formam talem poſui vene-
rabili viro domino March. Bo. Cl. &c. poſt poſito. & illud domino ſunt mi-
randa. vide j. §. ratione formæ. in prin.
d Reſpondeo, ¶ Secundum Aegid. cuius fuit vtraque ratio, vbi ſ.
e Eſſemus. ¶ Vbi de hoc. ad fi. vlt. gl. & vltra remiſ. q̃ ſequunt, vide j. de ꝓb.
§. fi. poſt prin. vbi inueniens opi. Tan. ꝯriam ſcriptam ubi ſ. ſi pro utraq; p̃-
ſente parte id factum fuiſſet, ſatis accederem huic dicto. licet Bart. quęſtio.
dominicali n. ↄſentiat, ſub dubio forte: parte aũt, ꝯ q̃ impetratũ fuit abſen-
te, & ad id nõ uocata, nõ puto id ſufficere, præcipuè in prin. cauſę Facient
ẽt quæ ſcripſi de teſti. Alber. & de fi. inſtr. c. vlt. licet Gof. ſua 10. q. diſtinxe-
rit, an reus opp. falſitatẽ in expreſſo vel tacito: & tunc ſm eũ ſufficiet exhi-
beri publicatũ uel inſinuatũ, an opponat ueram falſitatẽ reſcripti, & tunc
exhibẽdũ ẽ originale: ſaluo ꝙ ſi iudex facta diligenti examinatione de his
ſex de q̃bus j. §. proxi. in prin. cũ inueniſſet illud legitimũ quo ad illa feciſ-
ſet illud in acta redigi. Vult. n. ꝙ tunc non admittat obiectio falſi, ſed ſtetur
actis Allegat præ. decr. cũ olim. q̃ hoc nõ ꝓbat: imò potius ꝓbat, qđ prędi-
xi: cũ ib in ꝯdictorio iudicio, & parte præſente facta fuerit ꝓbatio, & eius pa
ce ſalua nimiũ potentatũ dat iudici in partis pręiudiciũ: & utinã oẽs eſſent
tales, quibus ſic credi poſſet. Et licet primũ dictũ aliquid coloris habeat, ↄ-
ſtat tñ, ꝙ in inſinuato poſſet eẽ aliquid plus uel minus, prout expediret im-
petranti. Conſtat ẽt ꝙ impetrantes laborant ad iudices gratos habendos,
& ipſorum uoluntati ↄformes. ¶ Adde ꝙ Io. And. ſequitur Alex. in d. auth.
ſi quis in aliquo. & Pet. de Anc. licet de eo mentionẽ non faciat, conſi. qua-
drageſimo. inc. prima facie. & an requiratur citatio, partis cum exemplatur
aliqua ſcriptura, uide Bald. conſil. 10. lib. 3.
f Iure. ¶ In gl. unica. & uide quod ſuper ea ſcripſi.
g Verſi. fin. ¶ Habent hic quidam rub. de reſcript. impug. ſed non debet eſſe.

2. §. Dicto qualiter reſcriptum apoſtolicũ eſt iudici of-
ferendum; inde nacta occaſione, quia per re
ſcripta huiuſmodi homines frequenter vexant indebitè: ideo
aliqua in eorũ præſidium ſupponamus. Reus ergo habita reſcri
pti copia quæ fieri debet cũ data, cum ſit commune, ut arg. extra
de dila. præterea & de reſcri eã te. ubi de hoc, ſtudeat reſcriptũ
ipſum modis, quibus poterit, impugnare, qđ poterit multiplici-
a ter[a]. Quandoque ratione falſi. Quandoq; ratione formæ. Quan-
doq; ratione impetrantis. Quandoq; rõne eius ad quẽ impetra-
tur Quandoque ratione eius contra quem impetratur. Quan-
doq; ratione defectus. Quandoque ratione cauſæ, & alijs modis.

ADDITIO.

a Multipliciter. Quid dixerit Vber. de Bo. hoc ti. quando iudex omnes exce-
ptiones oppoſitas repellit, an appellari poſsit, uide j. de app. §. in quibus.
uer. ſed nunquid.

SVMMARIVM.

1 *Reſcriptum quomodo impugnetur ratione falſi.*
Falſitas reſcripti quibus modis cognoſcatur.
Corrigens etiam vnicam literam, vel vnum punctum in reſcripto apoſtolico, ipſo iure excommunicatur, & ſingulis annis in curia Romana hæc excommunicatio reuocatur.
2 *Reſcriptum per quæ reddatur nullum.*
3 *Sigillum imperatoris quale eſſe debeat.*
4 *Falſitas ſcripturæ ex forma deprehenditur.*
5 *Literæ, quędam qualiter debeant in reſcriptis diuerſimode formari.*
6 *Dictiones aut propria nõia in reſcriptis appoſita, qualiter ſcribi debeant.*
7 *Data in reſcripto inſerta non debet in diuerſis lineis diuidi, vt pars contineatur in vna linea, & pars in altera.*
8 *Res iudicata habenda eſt pro veritate.*

3. §. Primo Igitur excipit ratione falſi, ꝙ eſt falſa bulla,
vel charta, vel filũ Qđ dic, ut extr de cri fal.
1 licet. & c. ad falſariorum. & de fide inſtrumen. inter. † ¶ Cogno-
ſcitur

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

a ſcitur autē falſitas iſtis modis[a]. ¶Primo, quando cum falſo mo-
b dulo [b] falſa bulla formaē,quæ literis apponitur falſis. ¶Scđo,cū
filum de uera bulla totaliter extrahiē,& per alium filū immiſſum
in ipſa bulla falſis literis inſeritur. ¶Tertio, cū filū ſub plicatura
veræ literæ inciditur,& de ipſa litera excutitur, & poſt vera bul-
la cum ipſo filo falſis literis appenditur,& dein filum ſub eadem
plicatura cū filo ſimilis canapis reſtauratur:quod de facili cogno
ſcitur,ſi filorum adiunctio,& æqualitas attendatur:ut j̄.uer.10.
¶Quarto, cum à ſuperiori parte bullæ altera pars chordulæ ſub
plumbo reſcindiē, & per idem filum literis falſis inſerta reduciē
j̄.plumbū ſecus autem,ſi filum eſſet à muribus corroſum uel pu-
trefactum,cum priuilegia ſint ꝑpetua, C.de diuerſ.reſcrip.l.2.&
25.q.2.c.1.2.& 3.¶Quinto,cum in literis bullatis aliquid ꝑ raſu-
ram tenuem immutat. Nam etiā ſi vnica litera,uel punctus cor-
rigatē,excommunicatus eſt ipſo iure corrigens,& hanc ſententiā
c innouat ſingulis annis curia Romana[c].¶Sexto,cum ſcriptura li-
teræ bullatæ deleta, & cum calce dealbata iterum reſcribiē.¶Se-
ptimo, cum chartę cui bulla adhæret abraſæ altera charta ſubti-
lis cum glutino adiungiē.& hæ tres ſpecies falſitatis de facili poſ-
d ſunt cognoſci, ſi quis literam inſpiciat cōtra ſolem[d]. ¶Octauo,
cum is,qui eſt apud ſedem apoſtolicā, recipit literas ab alio quā
à papa,uel vicecancellario, ſeu bullatore: hoc tamen de conſue-
tudine non ſeruaē.¶Nono, cum quis venit ad domum bullato-
ris,& falſam literam ponit inter veras nondum bullatas,vt ſic cū
e alijs ex improuiſo bulleē. [e] Hæ tamen duæ ſpecies falſitatis non
poſſunt comprehendi de facili, niſi in modo dictaminis,uel in
forma ſcripturæ,vel qualitate chartæ:ut j̄.ver.& quoniam.¶De
cimo cognoſciē etiam falſitas in adiunctione filorum & in col-
f latione bullæ diligenter facta cum vera bulla [f], ut attendatur,an
ſit mota alicubi vel obtuſa,uel inæqualis, vel depreſſa.Hæc om-
2 nia leguntur ext.de crim.fal.licet.† Vnde uerſus.

Forma,filum,ſtylum,litura,membrana ſigillum:
g *Hęc ſex falſata,dant ſcripta valere puſillum* [g].

Fiat autem collatio ſic: Attendens enim,ꝙ ex vna parte bul-
læ debet eſſe ſcriptū nomen papę literas concedentis, debet etiā
h habere circuitum orbicularē de punctis [h]: ex alia parte dēt eſſe
caput caluum pauli,& hirſutum cū barba prolixa,& caput Petri
granatū & piloſum, cū barba rotunda & granata, & vtrunq; ca-
put circundaē circulo punctorū, & inter ipſa capita eſt crux ꝓ-
lixa,habens in ſummitate vnū punctū, & aliud in fine ſtipitis,ſed
& ſuper ipſa capita eſt linea literarū,cōtinens S.Pa.S.Pe.habet ēt
eadē pars circulū orbicularē de pūctis: & bene ꝯſiderandus eſt
i numerus pūctorū[i]. †¶Porro ſigillū Imperaroris tale eſt[k].Habet
3 n.in circulo orbicularias literas has, videlicet S. Fre. Roma.Im-
k per.& ſemper Auguſt.& intra circulū eſt ſculpta imago Impera-
toris ī ſolio imperiali ſedentis,& in capite regale diadema,haben
tis in manu dextra ſceptrum,& in ſiniſtra pomū rotundū tenen-
tis.¶Itē excipiē ꝯ reſcriptū, qđ eſt cancellatū,uel raſum in loco
ſuſpecto,uel uituperatū,ut in præ.c.licet.§.v ext.de fi.inſt.inter.
§.inſtr̄m quoq;. ff.ſi tab.te.nul ext a.l.j §.pe.ext.de priuil.cū olim
ꝑꝑ puta in data,uel in annis Dn̄i, ut ext.de relig.do.cū uenerabi-
lis.ſecus,ſi in facti narratione,ext.de fi.inſtr.ex literis.niſi ſit mo-
dica raſura, q̄ ſapientis animū nō immutat, ext.de cri.fal.c.fi.ff.
l de bon.poſſ.ſ̄m tab.l.j §.ſi roſæ[l]. Itē ꝙ literæ in ſyllabis, & ſylla-
bæ,in dictionibus,& dictiones in linea magis diſtinctę ſunt in v-
m no loco,q̄ in alio, uel ꝙ lues[m] eſt in charta.ut in prædict.decretal.
inter.§. ſed ꝯ priuilegiū circa fi. Defectus tn̄ ſyllabæ nō vř obeſ-
ſe.ff.de manu.teſtam.qui habebat. C.de formu ꝑ totū,uel ēt li-
terę,ut ex̄ de fi.inſtr.ex parte. Itē ꝙ bulla, uel plumbea eſt diſſo-
luta,uel deſtructos hēt characteres. C. de edi.diui. Adri tol.l.fi.
C.de teſt.l.pe.ff.ad le.Corn. de fal.Paulus reſ.& l.j.§ qui in ratio-
nib.& l.qui teſt. ff.de his quæ in teſt. del.l.j. in prin.& l.cancella-
uerat.Itē ꝙ litera eſt vniformis, ſed diuerſis manib.eſt ſcripta,ut
4 in prę.§.inſtr̄m.& in præ.c.cum olim ꝑꝑ †¶Et qn̄ ex forma ſcri
pturæ falſitas deprehendiē,ut ſ̄.ver.9 no.ꝙ ſ̄m modū curię lite-
n tera dēt eſſe quadrata[n], & in charta pecorina[o] groſſa & nō raſa
o & nomina propria hominū & locorū extenſè ſcribunē[p]. Et pri-
p ma litera dēt eſſe capitanea & magna, & ſolenniter ſcribi, hoc
modo: Mar. & Bononia. Itē prima litera narrationis quæcunq;
ſit,& ēt quæcunq; poniē in principio cuiuſlibet clauſulæ,ſolen-
5 nius ſcribi dēt,q̄ aliæ quæ ſequunē.†¶Itē hæc litera d,ſic dēt eſſe
retorta,niſi qn̄ poniē in principio cauſulę,quia tunc dēt formari
ſolenniter,ut prędixi, nō aūt dēt ſcribi ſic D.Itē hæc litera l.dēt
ſꝑ ſcribi ſine tractu, niſi qn̄ ꝯcurrit cū alia: ut patet, cū ſcribitur
idē. Item vltima pars literarū M.& N.nunq̄ trahiē,niſi cū ſunt in
fine dictionis:tunc.n.ſic,hoc modo,n.vel niſi in principio dictio
nis ſolen-

ADDITIONES.

a Modis. ¶Hic eſt ſciendū.ꝙ Hoſt.titulū de reſcriptis ꝯmendabiliter & val-
[...]ne ꝓſecutus eſt in Summa,faciens de illo 14.mēbra,& penultimū fuit
[...]obijci ꝯ reſcriptū.Et cū circa dimidiā partē §.ꝓſecutus fuiſſet cer
tos obiectus,dediſſetq; nouē verſus, & illos expoſuiſſet ꝯtinētes 27. caſus de tacita veritate demū in uer.ſed ut ſimplicibus.inter illos & alios enume rauit centū duos obiectus. Autor aūt hic pulchrè diuiſit, & ſ̄m mās illos locauit ſub ſequentib.§§.& de illis plures ſunt ꝯiuncti, j̄.ſub §.vlt.vtinā ꝑ numeros ſub ſingulis §§.poſuiſſet, ut Hoſ. qa ꝑ id facilius habereē.Idē dicā de inſtr̄orū edit.§.nunc vero.in prin.& qa habuit autor multū cordi nos in formare de ceremonijs cancellarię circa bullā, notarios & ſcriptores,in his principalius laborauit, quę oēs ſunt vtiles ad falſitates euitandas,& ſi fierent,cognoſcendas. Aliæ vero ēt ad iuſtitiā præſeruādā: & qa multos ex ſuis obiectibus late ꝓſequiē Hoſt.ad illos ſæpe remittā.Scđo ſciendū eſt,ꝙ vt hic patet in prin. ad reſcripta apoſtolica reſtringit ſe autor: & quicquid de ceremonijs j̄.ſubditur, hēt locū in reſcriptis apoſtolicis, ſed quia,ut dř ſ̄.patre proxi.in fi.ēt reſcripta maxime delegationum emanant à legatis de legatis papæ & ordinarijs: & impugnationes, quæ ſequenē vltra ſpeciales curiæ,ut dixi,ēt locū in illis habebunt. Exēplū,ꝙ falſum fuit expreſſum,ꝙ delegans mortuus re integra,& ſimilia. Tertio, nullus mireē ſi multæ impugnationes j̄.ponenē, ꝯ quas papa priuilegiare pōt, qa nō tractamus mām priuilegiorū, quæ danē ꝯ ius cōmune, 3.diſ.priuilegia.de verb.ſig.abbate. uer.hic aūt.ſed mām reſcriptorū, quæ debent eſſe ꝯſona iuri cōmuni, 25. q.2.reſcripta. & c.dicenti. Prima dare poſſunt principes legibus non ſubiecti,ſ.papa & Imperator,de ꝯceſſio.præb.propoſuit. C.de legi.digna uox. & inferiores qn̄q; de hoc de relig. dom. ꝯſtitutus. Itē ſciendū eſt, ꝙ iſte ſequens §.ſcribendus eſt literis diſtinctis, cū allegaē ſcripto:& tunc,& ēt uerbo addendum eſſet ſic,Modis.Dicit Vber. de bo.ꝙ quædam uitia reſcriptorum erant viſibilia,quædam intellectiua,id eſt,quædam percipiebantur viſu:& quædam intellectu, quod etiam dicit Goffr.in ſum.huius ti.4.col.uer. item tollitur

b Modulo. ¶Verbum Hoſt. in Sum.de crim.fal.§.2.verſi.porro. Et eſt ſciendum ꝙ inſtr̄m quod ſculpiē bulla,curia vocat typariū,qđ nomen deriuatores mei non habuerunt notum:nec alibi memini me legiſſe. Eſt aūt ſciendū, ꝙ pars bullæ,quæ habet nomen papæ, de qua j̄.quia ſæpe mutatū non deficit,ſed pars habens capita ſępe deficit:& in ſtylo Romanæ curiæ quem habeo,inueuio ꝙ fracta illa parte fabricata fuit alia: & quædam aliæ literæ ex illa bullatæ,ex quibus fuit magna in diuerſis partibus ſuſpicio falſitatis,qa corpulentiores effigies capitū exprimebat noua bulla q̄ vetus: ꝑꝑ qđ alterius opificis miniſterio fabricatū fuit aliud typariū aptius: & habeo formam literæ, q̄ papa ſcripſit ad vniuerſos epiſcopos, archiepiſcopos prælatos clericos & vniuerſos Chriſti fideles, cū illa noua bulla ad finem,ut exprimit,ut per illam cognoſcerent veras bullas: & credendū eſt multas literas illius formæ & bullæ ad loca multa tranſmiſſas.

c Romana. ¶Hoc plenius ſcripſi poſt Hoſt.de fi.inſtr.ex literis.in vlt.gl.vbi inuenies, ꝙ hæc pęna locū habet etiam in nota iam formata per notariū,& ſignata,ac etiam in literis pœnitentiarij maioris.Item quanta eſt difficultas in habenda abſolutioue.

d Solem. ¶Nimis large recepit autor verba vlti.gl. decr.licet.fate or ēm,ꝙ in prima iſtarum & trium ſpecierum experientia eſt vera,ſed in ſcđa & tertia non: & hoc ſi in tertia glutinum ſit bene vniforme:poſita.n.inter ſolē & oculos tota erit obſcura vniformiter, ſed oportebit illud diſcerni ꝑ latera literæ diligenter inſpecta ꝑꝑ ſuſpicionem obſcuritatis, propter quam ego modicum abſcinderem de charta, per quod id diſcernerem de facili: & ſic ſemel feci.

e Bulletur. ¶Quomodo circa hoc prouideant bullatores, ibi ſcripſi ſuper ver.proijciunt.& audiui quoddam commendabile,ꝙ ſi bullatori portanti literas de cancellaria ad bullantem, vna caderet ſibi videnti,non tamen reciperet illam bullandam,niſi de nouo illam haberet à cancellario.

f Bulla. ¶Vt ibi ſcripſi ſuper verſi.collatione non erit dare, quod per talem collationem non diſcernatur falſitas.

g Puſillum. ¶Hic verſus poſuerat Io.de Deo loco ſ̄.prius allegato in fi.Gu. An.dat alios verſus:Bullatura, ſtylus, manus altera, raſio,filum: Si ſapis, hęc papæ faciunt cognoſcere ſcriptum.

h Pūctis ¶In hac additæ ſunt 6.roſæ,quod licet quidam reprehendant,poſſet multum conferre propoſito,ſcilicet falſitatis inueniendæ.

i Punctorum. ¶Habet hæc quædam ſigna ſecreta, quorum vnum eſt mihi notum,per quod ipſo primo aſpectu cognoſcerem falſam bullam.

k Eſt. ¶quomodo poſt corronationem vtitur etiam bulla aurea, vide in cle. de iureiu.Romani.in fi.& qđ ibi no. ¶Adde tu,quia ante coronationē nō dř imperator, ut voluit Bal.in l. Publius. ff.de condit.& demonſt.Ad quod facit idē in c.venerabilem.extra de ele.& ibi do. Ant.& do. Ab.Sic.qui dicunt,ꝙ quis primo eligitur in regem Romanorum:& demum per coronationem & confirmationem ſummi pontificis cōſecratur in Imperatorem. ibi vide.

l Roſæ. ¶Hæc fuit quinta in numero Hoſt.§.pe.de quo ſ̄.remitti ēt ad ſummam de fi.inſtr.§.quib.inſtrumentis.uer. ꝙ ſi inſtrumento.ubi dicit ſe alias exceptione poſuiſſe.Adde, quod non eſt neceſſe, quod annus Domini ſit in plica bullarum,ut uoluit Rom.conſi.304.

m Lues. ¶Id eſt,macula,uel ſordes.Iob.20 lues.quæ fecit omnia.

n Quadrata. ¶Quantum percipio, plus abhoret curia formam longuam, quam latam. Vnde ſæpe uidemus modicæ ſcripturæ literas multum latas & curtas:quare hodie ſit pulchrior forma chartarum quam olim ſcripſi in præ.decr.licet.ſuper uer.chartæ.

o Pecorina. ¶Non dixit pecudina, quia ſ̄m deriuatores plus ꝯtinet pecus pecoris,q̄ pecus pecudis.Dicunt etiam,ꝙ pecus pecudis,ꝯtinet oīa animalia quæ ſunt ad uſum hominum ad ueſcendum,uel utendum:ſed pecus pecoris maiora, ut equos, boues, aſinos,& ſimilia. Hoc dico, quia in hœdinis & uitulinis,qn̄ ſunt magni proceſſus,uidemus literas ſcribi.pecus autē corripit primam. Ouidius de arte, charta antepenul. Turpe pecus mutilum,turpis ſine gramine campus.de his.ff.de legat. 3.l.legatus ſeruus.§.pecorib.& l.ſeruis legatis.§.pecudibus.qui facit contra prædicta.

p Sribunē ¶Bene ꝯuenit C.de uet.iur.enu.l.2.ante fi.ubi p̄cipiē nomina prudentū,q leges ꝯpoſuerunt,ſcribi ꝑ ꝯſequentiā literarum.Ceſſabit ergo,ſ̄m hæc,q.12.Io. de Deo, fundata ſuper litera apoſtolica, in qua ponebantur literæ pro nomine.facit de accu.qualiter.2.§.debet.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

nis ſolenniter ſcriptæ.Generalitèr aũt hæ literæ,g.f.h l.e p.ſic for
mari debent curuatis ſuperius & inferius capitib. niſi ponant in
principijs clauſularũ nominũ,uel locorũ, ſeu rerũ,ubi ſolennius
formari debent,ut dixi.Itẽ nõ dẽt vna litera ſu p aliã poni cã ab-
6 breuiandi,puta ſic,m.t.s.igit & ſimilia.† ¶Circa dictiones aũt il-
a lud notandũ eſt,ꝙ ꝑpria noĩa impetrantiũ extensè[a] ſcribi debẽt:
ſecus de nominib.eorũ,ꝯ quos impetrant.Itẽ certę dictiones ſub
certis abbreuiationib.ſcribi debent: & ſi aliter ſcribent eſt litera
corrigenda,puta hæ,hoc mõ, epiſcopus dięce.ſalũ.& apoſtolicã
bene.dat.calend.nonas, idus. Itẽ non dẽt aliqua dictio diuidi, vt
b principiũ ſit in fine vnius lineæ,& finis in principio alterius[b].Prę-
terea.2 idus,uel 3.cal.vel.4 nõ cũ occurrunt,hoc modo ſcribẽ-
da ſunt,& nõ extensè: ſicuidelicet pridie id. uel 3.cal.vel 4.nõ
& ſic de alijs.Itẽ circa lineas nota, ꝙ ultima linea debet cõpleri,
& fieri cũ alijs æqualis,nec debet pars eius vacua remanere,& de
bet ꝯtinere hoc dat. Lug.2.idus,pontificatus noſtri anno primo,
vel ſecundo,vel tertio.& nõ dẽt ſic abbreuiari,anno I. vel.2 uel
7 3.†¶Et nota,ꝙ tota data dẽt cõpleri in linea,in qua ſcribit dictio
pontificatus, & non dẽt in alia linea terminari. Itẽ data non dẽt
duas lineas integra ꝯtinere:imò in initio pen.lineæ neceſſe eſt ad
minus duas dictiones pręcedẽtis clauſulæ ꝯtineri.Itẽ titulus,ſiue
ſalutatio priuilegiorũ talis eſt.Clemens epiſcopus,ſeruus ſeruo-
rum Dei,dilectis filijs abbati talis loci,eiuſq; fratribus tam præ-
ſentib.q̃ futuris, regularẽ vitã profeſſis in perpetuũ.Et dẽt hæc
ſalutario ſcribi literis longis:& tota debet poni in vna linea,ita ꝙ
tria ultima puncta retortà,quæ ꝯſueuerunt poni poſt, In perpe-
tuũ:nõ fiant ex, ſed intra lineã lateralẽ. Itẽ in fine priuilegij ante
ſigna,& ſubſcriptiones ponit his Amen,& finis priuilegij,vſq; ad
Amen, Amen,dẽt ꝯtinere ad minus duas parte; lineæ,tertia par-
te remanente ꝑ prædictis Amen,& ſi minus remaneat,nõ eſt uis,
dummodo recipiat prædicta,Amen, àmen. Hæc igit & alia dili-
genter ſunt conſideranda literis apoſtolicis. Itẽ excipit,ꝙ eſt ob
tentum ꝑ falſi ſuggeſtionẽ, uel ueri ſuppreſſionẽ, ext.de reſcrip.
c ſu p literis.& c.ex parte.[c] Itẽ ꝙ nõ ẽ ibi ſubſcriptio principalis.C.
de diuer.reſcrip ſacri affatus. uel glorioſi quæſtor. in authenti.ut
diui.iuſſi.Colla.9. hoc tñ in deſuetudinẽ abiit, niſi in priuilegiis
d ſedis apoſtolicæ, in quibus ſinguli cardinales ſubſcribunt[d].Sub-
ſcriptiones aũt ſæpe in inſtrumentis fiunt.Itẽ ꝙ charta eſt uetus,
& litera recens:ut in præ.ca. inter.§. ſed ꝯ priuilegiũ. Itẽ ꝙ non
fuit ſigillum appoſitũ:ſu p quo dic, ut ĩ.de inſtr.edi § poſtremo.
uer.itẽ ꝙ nõ eſt ſigillatũ. & ſeq. Quid iuris ſit de his, quæ fiunt p
8 literas ſubreptitias,not.ext de reſc.ſu p literis.† ¶Quid ſi excipit
de falſo ꝯ literas:& iudex de hoc cognoſces ꝑnunciat eas eſſe ue
ras cùm tamen ſint falſæ & ꝑ eas ꝑcedit ad ſententiam:nunquid
ualet ꝑceſſus?Dicunt quidam,ꝙ ſic. ꝑ p errorẽ litigantiũm,arg.
ff quod cum falſo tu.l.j §.fin ff.de off pretor.l.Barbarius.2.q.7.
c.infames.§.tria.prope princi & quia res iudicata ꝑ veritate ac-
cipit,ff.de ſta.ho.ingenuum.2.q.6.ei. qui.§.item ſi ſententia.ext.
de re iudi.cùm inter. prope fi. Item quia ratione dubii habet iu-
e riſdictionem,ff.de iud ſi quis ex.& in præ.c.ſuper literis[e].prope
fi. Tu dic,ꝙ nec prima ſententia, nec proceſſus poſtmodum per
eũ habitus valet propter defectum iuriſdictionis,extra de offic.
uicar.tua.C.ſi à nõ competenti iudic.per totum.Nam etiam poſt
ſententiam de falſo quæritur,C.de falſ.querela. infra de ſentent.
§.final.uer.& not.ꝙ de hoc not.ſecundum Papam,in præ.ca.ſu-
f per literis[f].Sed quid ſi dico inſtrumentum contra me productũ
falſum eſſe,& iudex pronunciat eſſe uerum, cum tamen ſit fal-
ſum, & per illud contra me fert ſententiam: nunquid valet ſen-
tentia? Reſpondeo, ſic,ſi ab ea non fuerit appellatum, qm̃ hoc
caſu iudex erat, C de fide inſtr l.ultima.§.fin.& in præ.c.cum in-
ter.ſecus autem ſi inſtrumentum procuratoris falſum pronun-
cietur eſſe verum: quia tunc proceſſus cum tali procuratore ha-
bitus,non præiudicat ei,cuius procuratorem ſe eſſe aſſeruit, niſi
forte ille id ratificauerit, C.de procu.licet.ext.eo in noſtra.ff.de
iudi.licet.ff rem rat.ha l.3.§.Celſus.quia iudex non habuit.iuriſ-
g dictionem in illum dominum abſentem. Quidam tamen cõtra[g]
h propter iudicis autoritatem.ff.quod cum fal.tu.l.j.§ pen.[h] & vi-
de ĩ.de cita §.j uer.item pone,&c.

ADDITIONES.

a Extensè. ¶ I deſt fine titulo.
b Alterius. ¶ Conſtitutio Io.ad ſacroſanctæ. quo ad ſalaria pro literis ſol-
uenda taxat lineas cl.literarum,uel 25.dictionum.
c Parte. ¶ Hoc late proſequitur Hoſt.ĩ præ.§.pen.in j.& 2.col. ¶ Adde per
Feli.plene in c.ſuper literis.in primis folijs.
d Subſcribunt. ¶ Id eſt ſubſcribebant olim: 12.q.2 cum redemptor.ſed ho-
die non ſubſcribunt: vt dixi de teſta.cum à nobis.ſuper ult gl.
e Literis. ¶ Plenius eo ti.ad audientiam.2.ſed forte de Compo.intellexit.
f Literis. ¶ Vbi poſt gloſſas plene ſcripſi, q̃ hic, & in ſeq. verſ. dr in uer.ſed
quid ſi contra.& ver.ſeq. ¶ Adde ut per Fel.in d.c.j.16.col.uer.nemo fallit.
g Contra. ¶ Et de ſeipſo dicere poterat, ut patet ĩ. de excep.§.nunc dicen
dum.ad fin.uer.in ſumma.
h §.penulti. ¶ Ad ſolutionem huius uide ubi ſ.& ſupra.de ſyndico.uer.quid
ſi index.

SVMMARIVM.

1 *Reſcriptum quomodo impugnaeur ratione formæ.*
Clauſula In Chriſto,non debet in ſalutatione literarum papæ deſcribi.
2 *Dominus papa reſcribens ſibi familiari, qua forma vtatur reſpectu nominis proprij.*
3 *Papa vocat epiſcopos & ſuperiores, venerabiles fratres:abbates vero inferiores etiam reges & principes,indifferenter filios.*
4 *Clauſula illa,Fine canonico,in qua cauſa ſolet apponi in reſcripto.*
5 *Clauſula ſpecialiter in reſcripto apoſtolico inſerenda.*
6 *Is cui ſcribitur,quod ſtudeat reuocare,quæ ipſe alienauit,an erit iudex in cauſa ſua.*
7 *Quæſtio criminalis proprie dicitur cauſa, ciuilis vero ſiue pecuniaria dicitur lis.*
8 *Exceptio contra literas,quod ſunt impetratæ tacita veritate,vel ſuggeſta falſitate,qualiter concludatur*
9 *Forma proponendi & narrandi exceptionẽ rei iudicatæ,eſt peremptoria*
10 *Exceptio ſuper impetratione literarum, quod aliquid non eſt expreſſum, quod ſi expreſſum fuiſſet,non eſſet impetratum:quomodo, ſeu qua forma proponatur*
11 *Impugnare nitens reſcriptum,non eſt paſſim & ſemper admittendus.*
12 *Preuentus ab appellato,quomodo debeat exceptionem proponere.*
13 *Forma qua de nimium præcurrente in cauſa appellationis poſſit excipi.*
14 *Sententia excommunicationis á cardinali ferenda, qua forma fiat, & ſi petatur executioni mandari quomodo dicatur.*
15 *Reſcriptum,per quod quis conqueritur ſe excommunicatum ab epiſcopo, qui non habet iuriſdictionem in eum quomodo fieri debeat.*
16 *Delegatus ſi excommunicat uſurarium,quia diffinitiuæ non paret,an debeat excommunicationis ſententia cofiurmari.*
17 *Excommunicatio petita apoſtolico munimine roborari, debet cum omnibus requiſitis exprimi.*
18 *Conquerens ſe à iudice, coram quo conueniebatur, excommunicatum ſine cauſa rationabili,nulla monitione præmiſſa,quam concluſionem habere debeat.*
19 *Conquerente aliquo,quod prælatus eum excommunicauit contra formam cõcilij generalis, non ſunt literæ concedendæ in curia ante quam excommunicatori ſcribatur,*
20 *Simpliciter dicendo,quod talis in eum manus iniecerit violentas,quomodo ſit concludendum.*
21 *Forma narrationis in caſu, quo quis verberatur, vel incarceratur,vel alias iniuriatur.*
22 *Forma concluſionis,ubi quis conqueritur de iniectione manuum,& incarceratione,& ſpoliatione,& pecuniæ extorſione,&c.*
23 *Forma concludendi, vbi epiſcopus dicitur inieciſſe manus in perſonam eccleſiaſticam,vel excommunicatus celebraſſe diuina.*
24 *Delictum perſonæ non debet in eccleſiæ damnum redundare.*
25 *Frater epiſcopi improprie dicitur hæres.*
26 *Præponi debet in reſcripto id,de quo agitur.*
27 *Clauſulæ,Præterea,vel idem quoque,& Quidam alij ſuper terris,&c.an addantur,vbi laicus impetrat contra laicum ſuper vſuris extra terras eccleſiæ Romanæ proprias.*
28 *Dictio,Prouiſa,quando debeat in literis apoſtolicis apponi.*
29 *Priuilegium & confirmatio,qua forma concedatur.*
30 *Confirmatio ex certa ſcientia,quomodo fiat,& qua forma.*
31 *Decimæ conceſſæ à laico cum conſenſu diœceſani alij eccleſiæ, quam cui pertinent,non confirmantur.*
32 *Confirmatio non datur ſuper numero vnico,vel binario.*
33 *Forma petendi ſententiam diffinitiuam,cum ſerico confirmari,& eam executioni mandari.*
34 *Compoſitio non confirmatur inter mortuos, etiam ſuper rebus temporalibus.*
35 *Dare conſeruatores in omnibus priuilegijs, eſt conſuetudo cancellariæ.*
36 *Literæ citatoriæ non recipiunt contradictionem: licet tranſeant per audientiam.*
37 *Excommunicatus ratione cauſæ, quæ inter ſe & alium uertitur, ſi impetrat,non tamen contra me: an ille alius poßit eum repellere obiectu huius excommunicationis.*
38 *Literæ contentioſæ non ſunt contra reges dandæ, nec eis eſt ſcribendum, per mandamus quatenus,&c.*
39 *Reſcribendo tribus iudicibus, quibus verbis,ſeu quo clauſularum ordine ſit vtendum.*
40 *Clericus ſecularis conquerens de iniuria ſibi illata ſuper eccleſia: quib. verbis in ſuo reſcripto vti debeat.*
41 *Literæ quo modo,vel quo pacto dari debeant mulieri pro dotibus.*
42 *Clauſula,partibus conuocatis,&c.in reſcripto,vbi de ſpiritualibus agitur,quomodo ſit apponenda.*
43 *Papa rogans pro aliquo monachando, vel canonicando, cuius formæ reſcripto vti debeat.*
44 *Reſcriptum pro monacho debet fieri abbati, & conuentui,loco,ordine,& diœceſi expreſſis.*
45 *Forma concluſionis,vbi contenditur arbitrium eſſe nullum.*

46 Quæſtio

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK PADERBORN

46 *Quæſtio amicabili compoſitione deciſa, qua verborum forma narranda ſit.*
47 *Papa ſi petat̃ prouideri, vbi cã expediri nõ põt, quo reſcripto vti debeat.*

a 4. §. Ratione [a]formæ quoq; ꝯ reſcriptum opponit̃, quod non eſt ſecundum formam, ſeu
ſtylum curiæ: ut ſ̃. §. prox. ver. 9. puta, ſi papa uocat ep̃os, vel ſu-
periores, dilectos filios: uel ſi uocat reges, uel principes, uel quoſ-
cunq; clericos inferiores ep̃is, fratres: uel ſi ſe ponat in ſingulari
numero, uel ſi ſcribit vni, quicuuque ſit ille, in plurali: ut ext. de
b crimi. fal. q̃ graui. Itẽ ꝙ aliũ ſibi præponit in ſcribendo: ut ibi[b].
Ar. ꝯ, C. de ſumma trini. inter claras. & l. uictor. in prin. in ſubſcri
c ptione, 99 diſt. nullus. & c. ſeq. & 97. di. uictor. in prin.[c] †¶ Et no.
1 ꝙ in ſalutatione literarum papæ non ponit̃, in Chriſto puta, Ve
nerabili in Chriſto fratri, uel dilecto in Chriſto filio, alioquin eſt
falſa litera: ut in præ. c. quam graui. qđ uerũ eſt, niſi ſcribat̃ abba-
tiſſæ & monialibus: quia tunc bene apponit̃, in Chriſto, ut ext. de
reſcr. cum dilecta & de confir. uti. uel inuti. cum dilecti. & de ex-
cep. dilectæ. Itẽ bene dr̃ hoc modo: Dilectis in Chriſto filiabus
abbatiſſæ & conuentui: & niſi qñ ſcribit regibus, uel reginis, quia
tũc ponit̃ ſic. Chariſſimo in Chriſto filio. uel chariſſimæ in Chri-
ſto filiæ: ut ext. de ꝯuer. coniu. chariſſimis. Item in ſalutatione nõ
ponit̃, noſtro: puta Venerabili fratri noſtro, vel dilecto filio no-
2 ſtro. † niſi forte ſit familiaris domini papæ tunc enim dr̃: Dilecto
tali capellano noſtro, uel ſubdito noſtro ſalutem. Item ubi in ſa-
lutatione nomen proprium non exprimit̃, puta, ſcribit̃ epiſco-
po, debent poni duo puncta prius quam ponat̃ nomen eius, cui
ſcribit̃, ſic: epiſcopo, præpoſito, abbati, & ſic de aliis. Vbi autem
ſcribit epiſcopo, vel abbati, debet ſemper poni locus unde eſt,
ſic: Epiſcopo Biterren. Abbati Villæ magnæ talis dioeneſis. Simi-
liter ſi ſcribit̃ epiſcopo, uel canonico maioris eccleſiæ, ſaltem po
nitur proprium nomen ciuitatis. Si uero abbati, uel alij clerico
non maioris eccleſiæ, cuiuſcunq; eccleſię clericus ſit in ciuitate,
ſemper exprimit̃ nomen eccleſiæ & ciuitatis, ſic: abbati, vel A ca
nonico ſancti Pauli Narbon. Item vbicunq; de aliquo ordine fit
mentio in litera, ſemper debet præponi ordo dioece. in qua eſt,
verbi gratia, Prior de Caſſiano, ordinis S. Auguſtini, dioec. Biter.
Aliud autem eſt in ciuitate, quæ debet ordini præponi, hoc mo-
do: Abbati S. Iacobi Biter. ordinis S. Auguſtini & ſic de ſimilibus.
Itẽ in nomine rei non ponit̃ Dilectus, ſed ſolum in nomine acto
d ris, licet ſit arg. ꝯ 15. q. ul. c. fi. in fi. & 2. q. 1. multi. in fi.[d] Item ſem-
per poni debet ciuitas, uel dioeceſis vnde eſt reus Item cum ſcri
bitur epiſcopis vel ſuperiorib. dr̃. fraternitati: ut extra, de regula
ex parte. & de conuer. coniu. ſane. Cum vero minorib. ponit̃ Di-
3 ſcretioni, eo. tit. accedens. †¶ Et nota, ꝙ papa uocat epiſcopos &
ſuperiores, uenerabiles fratres: abbates uero & inferiores, & etiã
reges, & principes, & alios inferiores barones, indifferenter filios
appellat: ut ext. de cri. fal. quam graui. Itẽ principium & finis ſa-
lutationis nunquam mutant̃, niſi qñ ſcribit excõmunicatis, quos
nec fratres, nec filios appellat: ſed loco ſalutatiõis & benedictio-
nis, dicit: Spiritum conſilij ſanioris. Item ſi generale ſit reſcriptũ,
e derogat̃ ei per ſpeciale, ext. de reſcrip. c. j. & c. paſtoralis[e]. Item
ꝙ nõ eſt ibi locus inſcriptus, ubi litera fuit data, C. de ꝯhend. ſtip.
optimam. 2. q. 8. libellorum in auth. de nup. in fi. j̃. de inſtr. edi. §.
f inſtr̃m. uer. quid ſi locus[f]. Item ꝙ nõ eſt ibi indictio, neq; data, ne
g que anni Domini[g] ext. de fi. inſtr. inter dilectos. uer. ſed ſi priuil.
ext. de reſc. eam te. & c. conſtitutus. & in aut. de nupt. in fin. coll.
4. 25. q. 2. ſi quæ beneficia in auth. ut nomen Impera. præpo. doc.
col. 5. C. de diuer. reſcri. l. fi. ext. de præb. dilectus filius G. Itẽ ꝙ eſt
ibi falſa latinitas, ex̃, de reſcrip. ad audientiam. j. Item excipit̃, ꝙ
duæ commiſſiones in eadem cã, ſub eadem forma, & eadem die,
ad diuerſos iudices, uel ſub diuerſis formis, ab eodem ſunt obtẽ-
h tæ: unde non ualet. ext. de reſcrip. ex tenore[h]. & c. fin. & de offic.
deleg. c. 2. extra. de fide inſtr. imputari. niſi forte fiat ad cautelam.
arg. ff. de bo. poſſ. ſm tab. l. j. Item ꝙ in primis literis dictum eſt,
ne valeant ſecundæ, niſi totam rei ſeriem contineant: vnde non
ualent ſecundæ, ſi hoc non contineant. ff. de leg. 3. ſi quis. in prin.
ext. de reſcrip. c. 2. extra, qui fil. ſint le. cauſam quæ ſm G. Na. Itẽ
excipit̃, quod continet diſpenſationem ꝯ canones. 25. q. 1. ꝯ ſta-
tuta ext. de conſangui. & affin. quia circa. Item quod non præceſ-
ſerunt monitoriæ, de quibus fit mentio in executoriis. ext. de re-
ſcript. ex inſinuatione. Itẽ quod reſcriptum repugnantiam con-
tinet. Eſt enim ibi oppoſitio in obiecto ad hoc. ff. de reg. iur. ubi
4 repugnantia. 25. q. 2. ſi ea. ext. de appel. ſolicitudinem. in fi. †¶ Itẽ
ꝙ ubi debet eſſe, ſine canonico terminetis: apponit̃, ſine debito.
Nam ſi cã eſt ſpiritualis, & maxime matrimonialis, conſueuit ap-
poni clauſula illa, ſine canonico ut extra, de offic. delegat. cauſam
matrimonij. in fine. & extra, vt lit. non conteſtat. accedens. 2. in
i fine. extra, de reſtitut. ſpol. ex conqueſtione[i]. & c. ex parte. in fi. Si
vero ſit ciuilis. uel etiã criminalis, cõſueuit poni, ſine debito, &c.
Veruntamen ſæpe etiam in ſpiritualib. ponit̃, ſine debito: ut ext.
de offi. deleg. cum causã. in prin. & de reſtit. ſpoli. cum ad ſedem.
in prin. de reſcript. cauſam quæ. & ẽt in matrimonialibus: ext. de
reſcrip. ex tenore. in prin. Item ꝙ ibi nõ ſunt annotationes quæ-
5 ſtoris. in auth. ut diuinæ iuſ. † ¶ Item quod in reſcripto Apoſto-
lico inſerta eſt clauſula illa, ea, quæ de bonis eiuſdem eccleſiæ a-
lienata inueneris, ſtudeas, ad ius, & proprietatem eiuſdem eccle-
k ſiæ reuocare: ut ext. de rebus eccle. alienan. uel nõ. epiſcopi. in fi[k].
ext. de elec. noſti. & is, cui ſcribit̃ vult per modum inquiſitionis
procedere quod fieri non poteſt: ſed ſolum per formam iudicij.
Et no. ꝙ talis poteſt cognoſcere non ſolum de proprietate, ſed
ẽt de poſſeſſione. Nam id quod Inuaſum eſt, alienatum dr̃. Idem
etiam eſt in formis illis, quicquid poſt iter arreptum, & quicqđ
poſt litem cœptam inueneris attentatum, ſtudeas in ſtatum legi-
timum reuocare. Nam in his ordine iudiciario procedendum
eſt, & per eas procedi poteſt ſuper petitorio & poſſeſſorio: quæ
l dic ſm papam, & not in præ. c. epiſcopi[l]. †¶ Quid ſi ſcribit̃ alicui,
6 quod ſtudeat reuocare, quæ ipſe alienauit: nunquid erit iudex in
cauſa ſua? Item nunquid ſeruabit iudiciarium ordinem? De hoc
m ſm papam in præ. c. noſti[m]. Poſſet etiam dici, ꝙ ſi prælato eccle-
ſiæ cuius bona alienata dicunt̃, ſcribit̃ ſub forma illa: ſtudeas re-
uocare, non habet poteſtatem, niſi in notoriis, ubi non habet or-
dinem iudiciarium obſeruare, ſed ſola monitione præmiſſa ex-
communicauit: ut 16. q. 1. in canonibus. De his vero quæ iudicia
lem cognitionem exigunt, ſe non intromittet, ſicut nec conſer-
uator: ut extra de offi. deleg. ſtatuimus. lib. 6. Si uero ſcribit̃ alijs,
quã prælato, ſm illam formam: ille bene ſeruabit iudiciarium or
dinem, niſi in notoriis. Quidam tamen his clauſulis multipliciter
abutunt̃. Item quod in reſcripto continet̃ clauſula illa uocatis, q
fuerint uocandi, ſuper propoſitis, & aliis veritatem inquiras: &
ipſe uult, ut inquiſitor, & non ut iudex, procedere: ut extra, de
7 iudi. exhibita. †¶ Item quod quęſtio eſt ciuilis, & in reſcripto dr̃,
cauſam, quam talis, &c. nam criminalis dr̃ proprie cauſa, ciuilis
uero ſiue pecuniaria, dicitur lis argu. C. de tranſac. cauſas, ff.
de uerbo. ſignificat. litis nomen. ff. de teſti. l. j. ſed certe hoc non
ſeruat

ADDITIONES.

a Ratione. ¶ Quia difficile eſt inuenire uer. huius §. cum allegantur: quia non ſunt ſicut alij ſignati: ideo de §. faciam partes octo & durat prima vſque ad uer. porro. ſed quæ ſatis conuenit §. ſ̃. proximo. Secunda durat uſq; ad uerſ. nunc circa. in qua tractat de clauſulis & formis in cauſis appellationum. In tertia, ubi ſ̃. tractat de formis & clauſulis circa ſententias excommunicationis, uſq; ad verſiculum, circa materiam. Ibi quarta, tractans prę dicta circa cauſas uſurarum & pignorum. uſque ad uer. nunc dicamus. Ibi quinta, tractans de clauſula prouiſione, uſq; ibi ſequitur uidere. Ibi ſexta, tractans de literis cõfirmationum priuilegiorum & uſq; ad uerſiculũ, nunc ad inſtructionem. Ibi ſeptima, menſes aduerſarũ cauſarũ & perſonarũ obſeruantias in ſcribendo, uſq; di uerſi. ut aũt ubi exempli gratia deſcribit quinq; formas. Adde, ꝙ plutarchus in uita Pyrrhi regis Epirotarum narrat, quod propter ſtyli diuerſitatem cognouit literas ſibi miſſas à Lyſimacho, tanquam miſſas à Ptolemęo rege: quia non ſcriptæ erant ut conſueuerant, ſcilicet Pater filio ſalutem: ſed, Ptolemæus rex Pyrrho regi ſalutem.

b Ibi. ¶ Nil ibi.

c In prin. ¶ Ibi ſoluitur, & dixi in prooemio Gregorionæ compilationis, in prin. tamen lex illa, uictor. & c. uictor. non probant id ad quod inducuntur, ſcilicet ꝙ papa ſe poſtponat: ſed probant, quod poſtponitur per Imperatorem: ſed illud bene probatur 12. q. 1. dilectiſsimis.

d In fin. ¶ Verum eſt, ut in contrarijs. ꝙ qui impeditur, non per hoc reus eſt culpæ uel ſceleris, de uerb. ſiguifi. forus. uer. reus tamen. quia ut talis impeditur, ideo dictio talis, ommittitur. facit j̃. eod. §. uer. item cum epiſcopus. Ponit autem hic actorem illum, qui impetrat, etiam, ſi ſit reus originalis, puta qui appellauit. Patet hoc de reſcriptis, dilectus. 2. de procurat. dilectus. de appellatio. dilecti. 1. 2. & 3. cum ſimi.

e Paſtoralis. ¶ Ho. de hoc remittit ad §. quod cui. e. ti. & not. quod iſte eſt de caſibus, quibus reſcriptum perditur. De his not. eod. titul. cęterum. & aliquos ibi addidi. ſunt alia reſcripta, quæ non ualent à principio, quædam ipſo iure, quædam ope exceptionis: & de his omnibus. miſtim proſequit̃.

f Locus. ¶ Ibi dabo remiſsionem, & ibi paulo ante remittam de indictione.

g Domini. ¶ Ab his incipit Ho. quæ continet iſte uer. & pręcedens uer. reaſſumpſit caſus, ut ſupra dixi.

h Tenore. ¶ Vide quod ibi dixi ſuper j. gl. poſt prin. ¶ Adde tu, quid ſi aliqs impetrauit plures ſimiles literas, & vtat̃ ſecũdis anteq̃ primis, an primarũ literarum uigore poterit aliquid cõſequi: & quid uigore ſecundarum, ex quo non faciunt mentionem de primis? Dicas quod non ſm do. Abb. Sic. in c. in noſtra. in 3. col. circa principium. ext. de reſcr.

i Conqueſtione. ¶ Vbi de hoc in ultima gl.

k In fi. ¶ Ibi de hoc, ut ſtatim remittam.

l Epiſcopi. ¶ Ibi ſcripſi in j. gl. ſumitur hoc. & de hoc ſ̃. de dele. §. fi. verſ. itẽ quod datus. ¶ Adde, ut per Ro. conſi. 343. quem ſequitur Feli. in rubrica de reſcri. in 3. col. uerſi. cæterum. & ibi latius. uide. & an ille, cui commiſſa eſt cauſa poſſeſſorij, poſsit cognoſcere de petitorio. vide Pau. de Caſt. quod ſic, conſi. 262. Vide tamen poſtquam uideris Feli. ubi ſ̃. Io. An. j̃. in §. fi. uer. quid ſi indubitate. in add. incipiente, imitatus eſt do. meum. & uide conſilium Bal. quod ibi allegaui contra Io. And.

m Noſti. ¶ Vt ibi ſcripſi ſuper gloſſ. ſed quid. quæ eſt ul. ut ibi patet in fi. ſeq quod dictum fuit Compoſtel.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

a ſeruat[a].Quidam autẽ dicunt cauſam,dici tantum ante litis ꝯteſt.
litem uero poſt lit.conteſt.arg.in auth.de litig.§ ad excludendas.
ubi dicit̃ etiam ſi lis cœpta non ſit, &c. ext.de verb.ſignificat.ex
b parte.2. [b] Item clauſula illa, nullis literis ueritati & iuſticiæ præ-
iudicantibus.habet̃ extra, de confir.uti. uel inuti.bonæ.De clau-
ſulis, quæ in literis beneficialibus apponunt̃, not.ſecundum pa-
c pam.ext.de præſum.c.fi. [c] quæ autem hic deſunt, dic ut notat.ſ̃.
§.j.¶Porro licet hic articulus,quo ad materiam de appellationi-
bus, ſecundum uſum Romanæ curiæ ſit plenius expeditus, ĩ.de
app §.de offi.quoq;.uerſ. ut autem.& ſeq.tamen hic aliqua ſ̃m
8 eundem uſum ſu ꝑ alijs annectemus. † ¶Obijcit̃ ergo frequen-
ter ꝯ̃ literas, quod impetratæ ſunt tacita veritate, uel ſuggeſta
falſitate, in qua exceptione, cum ſit multum generalis, non po-
teſt una eademque concluſio in literis aſſignari. Nam poteſt eſſe
quandoque peremptoria, quãdoque dilatoria.Si enim alias fuit
in cauſa ꝓceſſum, & ꝓ me lata diffinitiua ſententia, nulla ꝓ uo-
catione ſuſpenſa, & adhuc iterum ſu ꝑ eodem negotio aduerſa-
rius meus literas impetrat,& ego velim excipere ꝯ̃ eas quod ſint
ueritate tacita impetratæ, ut pote non facta mentione de ꝓceſ-
ſu & ſententia ꝓmulgata, non debeo hoc in vim dilatoriæ, ſed
peremptoriæ exceptionis ꝓponere:ut ĩ. de exce.§.nunc uiden-
dum.uer.hoc quoque. Debeo enim exceptionem rei iudicatæ,
quæ eſt peremptoria,ſimpliter proponere,& narrare ſic.
9 ¶FORMA. †Cum ſu ꝑ tali negotio,talis ꝯ̃ talem,ad talem,
literas apoſtolicas impetraſſet.Idem excipiendo ꝓpoſuit coram
eo,quod cum in cauſa ipſa ꝓ eo eſſet diffinitiua lata ſententia,
nulla ꝓuocatione ſuſpenſa non erat in eadem cauſa ſeu negotio
eius aduerſarius audiendus:& quia,&c.ut in prædi.§ de offi.quo
que.uer. ſi autem non ſit appellationi. & concludit̃ ſic manda-
mus, quatenus, ſi eſt ita, reuoces in ſtatum debitum,quic quid
poſt appella. huiuſmodi inueneris temere attentatum: alioquin
partes ad priorum, &c.Idem eſt, ſi uelim dicere, tacita ueritate
de cauſa,tranſactione,uel amicabili compoſitione ſopita,uel ta-
le quid ſuppreſſum,de quo ſi ꝯſtaret,liqueret de negotio princi-
pali:quia in his caſibus debet obſeruari quod dixi de perempto-
riis,in præ.uerſ.ſi autem non ſit. Non enim in his omnibus,cum
ꝑ hæc obiecta tangat̃ totum negotium principale, uerba ſunt in
modum dilatoriȩ ꝓponenda, ut dicat̃ ꝑ reſcriptum huiuſmo-
10 di non debere ꝓcedi, quaſi ſit impetratum tacita ueritate.†¶Si
uero tale quid dico ſuppreſſum,quo expreſſo non fuiſſent literȩ
impetratæ,ut extra,de reſcript.ſu ꝑ literis.de quo ſi conſtaret,ſu-
pereſſet nihilominus quæſtio & cognitio ſu ꝑ principali nego-
tio dirimendo:talis exceptio in modum dilatoriæ ꝓponat̃:puta
dicit̃ ab aliquo ſu ꝑ eadem cauſa, iam coram ordinario uel de-
legato ꝓceſſum:& lite pendente huius ueritate ſuppreſſa,impe-
trauit reſcriptum ad delega.non poſſum dicere,& excipere ꝑ li-
teras huiuſmodi non debere ꝓcedi: ſed me ad alium iudicem re-
mittendum.cum ſint impetratæ tacita ueritate:& ſi non admit-
tar,appellabo:& erit cõcluſio,ꝓut patet ĩ.de remiſ.§.ſequit̃.uer.
porro.& in præ.§.de off.uerſ.ſi igit̃ fori.quod ſi ille nihilominus
poſt appellationem me excommunicat ſic concludetur.
FORMA. Mandamus quatenus, ſi dictam excommunica-
tionis ſententiam poſt huiuſmodi appellationem inueneris eſſe
latam,denuncies eam penitus eſſe nullam,ac reuocans in ſtatum
debitum, quicquid poſt appellationem ipſam temere inueneris
attentatum,partes ad dicti ordinarij, &c alioquin ad ipſius dele.
&c.ut ext.de appel.ad præſentiam.& c.dilecti filij.j.& c ut debi-
11 tus.†¶Illud quoque diligenter eſt attendendum, tam à iudice,
coram quo exceptio de tacita ueritate & expreſſa falſitate ꝓpo-
nit̃,quam ab officialibus curiæ Romanæ:ut cum nitit̃ quis impu
gnare reſcriptum,non ſem ꝑ & paſſim illum admittent, ſi plura,
ſu ꝑ quibus eſt, uel eſſe poteſt quæſtio, fuerint in modum hujus
exceptionis obiecta. Quid n.ſi impetratũ fuerit reſcriptum ſu ꝑ
terris & rebus aliis, quas impetrator dixerat ad ſe pertinere: uel
ſu ꝑ debitis aſſeuerat ſibi aliquẽ obligatum: poterit ne reus obii-
cere ꝯ̃ literas, dicens res ipſas ad aduerſarium non pertinere,uel
ſe minime obligatum: & ꝑ hoc reſcriptum ſuggeſta falſitate,uel
tacita ueritate obtentum ,ut ꝑ talium ꝓpoſitionem uerborum,
iudicis iuriſdictionem eludat:& in cauſa debitus impediat̃ ꝓceſ-
ſus? certe non imò lis eſſet ſimpliciter conteſtanda, & hæc po-
ſtea in cognitione principalis negotij deducent̃: ut extra, de lit.
conteſt.exceptionis. lib.ſexto. ſu ꝑ quo uide ĩ.de except.§.nunc
videndum.uerſi.hoc quoque notandum.& ſeq.Hæc autem om-
nia, ꝓut negotiorum emergentium oſtenderit qualitas, melius
declarant̃:ut ff.de ſol.ratum.extra, de dona. Apoſtolicæ.prope
fi.ut cum aliquid ꝯ̃ reſcriptum obiicit̃, ſi contingit principale
negotio, ut de ipſo quaſi de principali ſuperſit cognitio, & eo
ꝓbato foret diffinitiua ſententia ꝓferenda: non admittat̃ obii-
12 ciens,ſi in modum exceptionis dilatoriæ ꝓponat̃.†¶Eſt & caſus
in quo quis dicit ſe ab appellato præuentum: & obiicit literas ab
eo impetratas fuiſſe tacita ueritate. Verbi gratia:appellatum fuit
à diffinitiua:appellatus præuenit appellantem,& impetrauit ſu-
per confirmatione ſententiæ. Si enim minium præcurrit, poſ-
ſunt excipere:ut extra,de confirmat.uti.uel inuti.bonæ & de ap-
pel.oblatæ.& infra.de appellationib §.nunc breuiter.uerſic.licet
autem.& narrabitur ſic:
13 ¶FORMA. †Cum inter A.& B.quæſtio verteretur,iudex
perperam in cauſa ꝓcedens contra A.iniquam ſententiam pro-
mulgauit,à qua idem A,duxit ad ſedem Apoſtolicam appellan-
dum. Cumque poſtmodum prædictus B.ad tales intra tempus a
iure ad proſequendum appellationem conceſſum, cum ſatis de
ipſo tempore ſupereſſet, ipſum nimium malitioſè prȩueniens,ac
ſuper commiſſione impetranda ſupplantare intendens contra
eum,ſu ꝑ confirmatione ipſius ſententiæ, uel ſu ꝑ hoc noſtras li-
teras impetraſſet,idem A.excipiendo ꝓpoſuit coram eis, quod
ꝑ huiuſmodi literas veritate tacita impetratas, quæ de appel-
tione ſua non faciebant aliquam mentionem, ꝓcedere de iure
non poterant,nec debebant:ſed quia dicti iudices exceptionem
huiuſmodi contra iuſtitiam admittere denegabant:ipſe ſentiens
indebitè ſe grauari,ad noſtram audientiam appellauit,& conclu
ſio erat talis:Mandamus quatenus,ſi eſt ita,reuocato,&c.uſque,
attentatum. iunge p̃dictam diffinitiuã cõfirmare.uel infirmare
curetis,&c.nam reuocato,quod ꝑ iſtos iudices vltimos factum
eſt poſt appellationem ab hoc illato grauamine interpoſitam, ſ.
ſu ꝑ exceptione de literis impetratis ueritate tacita non admiſſa:
debet ꝓcedi in cauſa appellationis interpoſitȩ à diffinitiua,ut cõ
firmet̃,uel infirmet̃, in cuius appellationis ꝓſecutione nunc im-
petrans non fuit trepidus,uel remiſſus: alioquin remiſſio facien-
da eſt ad vltimos iudices, à quibus nunc vltimo fuerat appella-
14 tum:ut ĩ.de remiſ.§.ſequit̃.†¶Nunc circa ſententias excommu
nicationis,& alias aliqua diſcutiamus ,vnde nota quod quando
à cardinali fertur ſententia excommunicationis, & petitur exe-
cutioni mandari,dicitur ſic:
¶FORMA. Mandamus quatenus dictam excommunica-
tionis ſententiam proinde latam faciatis autoritate noſtra, &c.
Idem eſt etiam, quando à capellano domini papȩ audito, refert̃
in curia Romana. Idem quoque eſt in aliis ſententiis à card.latis
Item omnes ſententiæ domini papæ, ſiue diffinitiuæ, ſiue inter-
15 locutoriæ cum ſerico debent bullari. †¶Item quando quis cõ-
querit̃, quod epiſcopus qui non habet in eum ordinariam, uel
delegatam iuriſdictionem,excõicauerit eundem,apponi debet,
cuius diœce.ſit impetrans: nam ſi eſt alterius diœce. planum eſt:
ſi uero ſit diœce ipſius epiſcopi,dicat ſe exemptum. 3. q. 6.pere-
grina & c.ſeq.11.q.1.clericus.& c.ſequen. Item ſu ꝑ excommu-
nicationib.latis ab aliis,quam ab epiſcopis & ſuperiorib. uel ar-
chidiaconis,uel abbatibus in monachos ſuos,uel aliis ordinariis,
uel à delegatis domini papȩ,uel aliorum non dant̃ literæ ſu ꝑ ob-
ſeruatione ipſarum uel contra ipſas non ſeruantes. nec peti poſ-
ſunt confirmari,niſi latæ ſint à prædictis. Vnde ſi à præpoſito ſe-
cularis eccleſiæ autoritate ordinaria in presbyterum, vel clericũ
ſibi ſubiectum excommunicationis ferat̃ ſententia, confirma-
tio denegat̃.& ſi quandoque concedi contingat, non debet po-
ni, exigente iuſtitia, ſed exigentibus culpis ſuis:arg.tamen cõtra,
16 quod debeant confirmari.†Nam papa mandat, ꝙ ſententia ex-
cõmunicationis,uel interdicti, rationabiliter lata per plebanum
ſancti Pancratij in clericos vel laicos parochianos ſuos inuiola-
biliter obſeruet̃,nec relaxetur ſine congrua ſatisfactione, & abſ-
que eiuſdem plebani cõſcientia: ut ext.de off.ord.cum ab eccle
d ſiarum[d]. Ad idem 2.q.1.nemo.Item ſi delegatus excommunicat
uſurarium, quia diffinitiuæ nõ paret:excommunicationis ſenten
tia confirmari non debet,quia iudex in hoc fines mandati exce-
dit: cum

ADDITIONES.

a Seruat̃. ¶ Et merito:quia ferè oẽs decr.q̃ incipiũt,cãm,cũ cã.cum in cã.li-
cet cauſam.loquunt̃ in ciuili.An uero ex ſimplici cõmiſſione cãæ, actio cri-
minalis poſſit agi ciuiliter,vide ſ̃ de deleg.§.fi.uet.q d ſi princeps,cum ſuis
remiſſionibus. ¶ Adde tu,qđ uerũ eſt,ꝙ cã proprie dr̃ criminalis,& lis ci-
uilis,ut per iura hic allegata, ut ẽt hoc tenet expreſſe gl. in uerbo,crimina-
lis.in auth.de teſt.§.ſi vero q̃s dicatur odioſus. collat.7. Et adde, quod dr̃,
hodie non ſeruat̃, &c. non eſt inconueniens ꝙ ſit aſſumptũ hoc nomen cã,
tanq̃ generalius.licet improprie.Nam hoc multoties fit,ut aliquid impro-
prie aſſumat̃, vt no.in c.intelligentia. ext.de uer.ſig.& præſertim q̃ a ẽt lis
multoties aſſumit̃ pro cã & ſic vnum pro altero. tñ hoc nõ tollit proprie-
tatẽ vocabulorũ.ideo eſt:quia ſic vſus cõis obtinuit.arg.c. inter corpora-
lia.ext.de tranſla.epiſcopi.cũ ſimi. Et faciunt ad hęc, quæ dicũtur per Bal.
in auth.habita.C.ne filius pro patre.ubi dicit̃,ꝙ quando in diſpoſitione ap
paret verbum lis,& verbum negotium,denotat̃ potius cauſa ciuilis,quam
criminalis. Refert & ſequitur Abb. Sic.in quadam ſua diſpu. incipiente,
Gandulfus.in quinta col.circa fin.
b Ex parte.2. ¶ Facit eo.tit.forus.in prin.
c c.fin. ¶ Et ſumuntur eius dicta in cle.de offic. deleg .cap.vno.in gloſſ.ſed
nunquid.
d Eccleſiarum. ¶ Ibi ſcribit epiſcopo.& eſt litera,iuſtitiæ:confirmatoria ve-
ro dirigitur parti:ut patet ĩ.ver.ſequitur.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

dit cum non poſſit aliam pœnam infligere, quam editam in con
cilio Lateranenſi, quæ in literis Apoſtolicis frequēter apponun-
17 tur. extr. de reſcript. cum dilecta. † ¶ Si igitur excommunicatio
petitur Apoſtolico munimine roborari, quæ propter contuma-
ciam contra vſurarios lata dicitur: non ſufficit ſimpliciter poni,
propter contumaciam, niſi dicatur, quod vocatus cōparere cō-
tempſit contumaciter coram eo. Nam ſi fuiſſet contumax in nō
reſtituendo, laicus non debuiſſet excommunicari, ſeu alias puni-
ri pœna contra uſurarios promulgata. extr. de vſuris. quia in om
a nibus. & c. præterea [a]. † ¶ Si autem conqueritur quis ſe a iudice,
18 coram quo conueniebatur, excommunicatum eſſe ſine cauſa ra
tionabili, nulla monitione præmiſſa, contra ſtatuta cōcilii gene-
ralis, extr. de ſentent excommunicationis. ſacro. ſic concluditur.

FORMA. Mandamus, quatenus, ſi eſt ita, ſententiā ipſam in-
tra octo dies, poſt receptionem præſentium ſine qualibet diffi-
cultate relaxes, in cauſa ratione præuia proceſſurus, iuxta priorū
continentiam literarum: alioquin tali damus noſtris literis in mā
datis vt ipſe ex tunc ſufficienti ab eo ſuper his, pro quibus excō-
municatus habetur, cautione recepta, ſententiam iuxta formam
eccleſiæ relaxet eandem, vel ei iuxta formam eccleſiæ abſolutio
nis beneficium impendat: & iniuncto ei, quod de iure fuerit iniū
gendū, in cauſa ipſa procedat: iuxta traditam ſibi formam, proui
ſo attentius, quod ſi pro manifeſta offenſa dicta ſentētia ſit pro-
lata, niſi prius ab excommunicato ſufficienter prꝗſtetur emenda
nullatenus relaxetur. Hæc forma probatur extr. de reſcrip. ab ex-
cōmunicato. & de verb. ſig. ex parte & c. ſeq. & de ſent. excom.
19 ſolet. † ¶ Et ſcias, quod quando quis conqueritur, quod epiſco-
pus vel alius prælatus eum excommunicauit contra formam cō
cilii generalis, non conceduntur in curia literæ, niſi prius excom
municatori ſcribatur. & hoc etiam eſt de iure: ut extr. de reſcrip.
ab excōmunicato. extr. de ſent. excom. per tuas. de offi. ord. ad re
primendum, quod ſi non trahebatur in iudicium, ſed ex aliqua cā
ſe excommunicatum, & terram ſuam interdictam eſſe aſſerit, ſic
concluditur.

¶ FORMA. Mandamus, quatenus, ſi eſt ita, ſentētiam ipſam
intra octo, &c. vt s̄. vſque beneficium impēdat. iunge. & relaxet
ſententiam interdicti: ac iniuncto, quod de iure fuerit iniungen-
dum, audiat ſi quid fuerit quæſtionis, & faciet quod decreuerit
auctoritate noſtra firmiter obſeruari, prouiſo, &c. ut s̄. Si autem
laicus excommunicationem in eum latam, quia nō parebat ſen
tentiæ diſinitiuæ, animo ſuſtinuerit indurato, & ſupplicatur vt
contra illius proteruiam congruum adhibeatur remedium, ſic
concludetur:

FORMA. Mandamus, quatenus ſi tibi ꝯſtiterit de præmiſſis
contra præfatum laicum ad molliendum eius duritiam, vt ad ec
cleſiaſticam ueritatem redeat: & ſuper his ſatisfaciat, vt tenetur:
auxilium inuoces brachii ſecularis, cōtradictores, &c. extr. de pę-
b nis, c. fi. & s̄. de off. del. §. ſequitur. uer. ſed nunquid poteſt [b]. † ¶ Itē
20 ſi dicat quis ſimpliciter, quod P. in eum manus iniecerit violen-
tas: ſic narrabitur, & concludetur.

¶ FORMA. Conquerente A. clerico, nobis innotuit, quod ta
lis, diœceſis talis, manus in eum iniecit uiolentas. Mādamus, qua
tenus, ſi eſt ita, dictum manuū iniectorem, uel dictum ſacrilegum
tandiu appellatione remota excommunicatum publice nuncie-
tis, & faciatis ab omnibus arctius euitari, donec paſſo iniuriam
c ſatisfecerit competenter [c], & donec cū ueſtrarum teſtimonio li-
terarum ad ſedem uenerit apoſtolicam abſoluendus: & tunc nō
ponitur clauſula iſta, teſtes autem. &c. extra, de ſent excom. c. de
21 cætero. † ¶ Quod ſi uerberauerit & incarcerauerit, & alias iniuria
tur, ſic dicetur.

FORMA. Conqueſtus eſt nobis talis decanus, ꝙ A. miles & B.
& C. laici ciuitatis & dięceſis talis, eum nō ſine iniectione manu-
um violenta, Dei timore poſtpoſito, carceri mancipauerunt. Prę
terea E. & D. laici, dięceſis talis, ſuper decimis, & terris, & rebus
aliis iniuriantur eidem: ideoq; diſcretioni tuæ per apoſtolica ſcri
pta mandamus, quatenus, ſi de huiuſmodi manuum iniectione,
ac incarceratione nobis conſtiterit dictos tales, appellatione re-
mota, &c. vt s̄. proxi. vſq; ad abſoluendum. iūge, ſuper aliis uero
22 partibus ꝯuocatis, &c. vt j. uer. prox. in forma petitio, &c † ¶ Si
autem quis conquereretur de iniectione manuū, & incarceratio
ne, & ſpoliatione, & pecuniæ extorſione pro liberatione: & ꝙ
coactus eſt iurare, & fideiuſſores dare, & pęnā promittere, ꝙ ſu-
per hoc non deponeret quæſtionem: literis inde confectis ſic
concludas:

FORMA. Mandamus, quatenus, ſi eſt ita, dictū talem iuraſſe,
ſcilicet, quòd iuramentum ipſum omnino relaxet, & fideiuſſo-
res ab eodem tali datos ab huiuſmodi fideiuſſione abſoluat, mo
nitione præmiſſa per cenſu. eccleſ. appellatione remota compel-
las, & iuramento relaxato eoſdem dictiſq; fideiuſſoribus abſo-
lutis huiuſmodi ſacrilegos tam diu, &c. vt s̄. vſque, abſoluendi. iū
ge, eos quoq; quod nō obſtantibus literis & pęnis eiuſdem pā-
nos, bona & pecuniam prædictam ipſi tali cum integritate reſti-
tuant: monitione præmiſſa, per cenſuram eādem uſuris ceſſanti-
bus, appellatione remota, præuia ratione cōpellas. Sed ſi mulier
manus uiolentas iniecit, non dicitur, donec cum ueſtrarum teſti-
monio literarum, &c. ſed donec per dięceſanum ſuum abſoluti
onis beneficium conſequatur: vt extr. de ſent. excom. c. mulieres
Item ſi monachus in alium monachū ſui monaſterii manus vio-
lentas iniecit: tunc dicitur, donec per abbatem ſuum, &c. Si verò
in monachum alterius monaſterii, dicitur, donec per abbatem
iniuriam paſſi, &c. vt eod. ti. cū illorū. Item ſi monachus verbera
tus dicatur: conqueritur abbas & conuentus, vt eod. titu. porro.
& non dicetur tunc, donec iniuriam paſſo ſatisfecerit: ſed donec
ſuper his ſatisfecerit competenter. Item ſi monachus clericum
uerberauerit, dicetur: donec ſuper his ſatisfecerit competenter,
& abſolutionis debitæ obtinere beneficium mereatur: ut in prę.
23 c. cum illorū. † ¶ Item cum epiſcopus dicitur iniecisse manus in
perſonam eccleſiaſticam, uel dicitur excommunicatus celebraſ-
ſe diuina, concluditur ſic in communi forma.

¶ FORMA. Mandamus, quatenus, partibus ꝯuocatis: nec de-
d bet tunc dici, venerabilis frater noſter: ſed tantū, talis epiſcopus [d].
24 † ¶ Circa materiā uſurarum uero & pignorū, notandum eſt ꝙ ſi
rector alicuius eccleſiæ conqueritur, quòd res ad eandem eccle-
ſiā pertinentes detinentur titulo pignoris obligatę, de quibus eſt
ultra ſortem perceptum, non debet dici, attentius prouiſurus,
quòd dictus conquerens, &c. eò quòd perſonę delictum in eccle
ſiæ damnū non debeat redundare. 16 q. 6. ſi epiſcopus extra, de
except. cū uenerabilis. ¶ Si uero iuramentum dicatur extortum
de non repetendis uſuris, vt extr. de iureiur. debitores. & c. ad no-
ſtram. 1. 2 & 3 ſic narrabitur.

FORMA. Ad audientiam noſtram noueris perueniſſe, quòd
B. ciuis Senēn. ab M. multa extorſit, & adhuc extorquere nitit ꝑ
vſurariam prauitatem: de ſoluendis vſuris & non repetendis eiſ-
dem, extorto ab eodem nihilominus iuramento: mādamus, qua
tenus, ſi eſt ita, dictum uſurarium, vt huiuſmodi iuramentū re-
laxet, mo. præ per cē eccleſ & vt ſua ſorte contentus dicto M ſic
extorta reſtituat per pęnam in Lateran. concilio contra vſurari-
os editam, appellatione remota compellas, attentius prouiſurus,
ne auctoritate noſtra in negotio præcedas eodem: niſi conque-
rens reſtituerit, vel adhuc reſtituat, ſi quas aliquando ipſe, uel pa-
ter ſuus extorſit uſuras: cum ei legis auxilium ſuffragari nō debe
at, qui committit in legem: vel cum fruſtra legis inuocet auxiliū
qui cōmittit in legem. Teſtes autem, &c. extr. de vſuris, quia fru-
ſtra. & c. Michael. Et eſt notandū, quòd in huiuſmodi forma non
e debet poni hoc participium, conquerens, in aliquo caſu ſuo [e].
¶ Item ſi dicatur, à P. quondā patre ſuo, ſequi debet, cuius hæres
exiſtit, multa extorſit, &c. tunc dicitur, attentius prouiſurus, ne
&c. Si quas ipſe, vel eius pater, extorſit vſuras: & hoc dicitur de
quocunque, cui tanquam in re ſua actor ſuccedit: vt probatur in
præd. c. Michael. Item ſi dicatur, quòd quondam B. ab eius patre
fratre vel alio, cuius hæres exiſtit, multa extorſit per uſurariam
prauitatem, ſequitur, ſed R. filius. vel nepos eius de perceptis uſu
ris ſatisfacere contradicit, licet ad eum huiuſmodi lucra perue-
nerint vſurarum. Si tamen repetit vſuras, quas aliquis ab epiſco-
po fratre ſuo noſcitur extorſiſſe, non poteſt dici, cuius hæres exi
25 ſtit. † ¶ Eò quòd frater impropriè dicitur hæres epiſcopi. ext. de
pœnis, c. 2. de teſta. relatum. & de ſuc. ab inte. cap. 1. & 2. Item cō-
tra Iudæos dicitur, quòd graues & immoderatas extorſerunt ab
eo, & adhuc extorquere nituntur uſuras. Mādamus quatenus, ſi
eſt ita, præfatos Iudæos. vt de immoderato grauamine ſatisfaciāt
& de cætero abſtineant ab eodem, per pœnam in generali conci
lio contra Iudæos vſurarios editam, vel per ſubtractionem com
munionis fidelium appellatione remota compellas: a qua fide-
les quoslibet per cenſuras eccleſia. volumus cohiberi extr. de Iu-
f dæis, poſt miſerabilem [f] Et non ponitur tunc, attētius: ſed teſtes
autem, &c. apponitur. ¶ Item ſi Iudæi tenēt aliquas poſſeſſiones,
uel domos, de quibus eccleſiæ conſueuerunt recipere decimas à
fidelibus, ante quam perueniſſent ad ipſos: dicitur ſic: Mādamus
quatenus, ſi eſt ita, dictos Iudæos, ut eidem eccleſiæ de poſſeſſio-
nib. ipſis decimas, vt tenentur, perſoluant, per ſubtractionem cō
munionis fidelium: ad quod Chriſtianos, ſi neceſſe fuerit, cōpel-
li volumus, & mandamus, quatenus appellatione poſtpoſita, cō-
g pellatis. argumen. extr. de decimis, commiſſum [g]. † ¶ Itē cum de
26 vſuris & aliis rebus agit̄, ſemper proponi debet de vſuris. Vnde
primo

ADDITIONES.

a Præterea. ¶ Vide quod ibi ſcripſi de vſuris, clerici. ſuper gl. s̄. eodem. quia.
b Poteſt. ¶ Et ibi remiſſi. dedi.
c Competenter. ¶ Statim ſequentur caſus, quibus clauſula iſta non ponitur.
d Epiſcopus. ¶ Simile s̄. eo. §. poſt prin. ver. item in nomine.
e Suo. ¶ De caſu declinationis loquitur, ſcilicet nominatiuo, genitiuo, datiuo, &c. & ſic fit de ceremoniis, & obſeruantiis ſtyli: ꝙ clauſula ponatur per participium: ut iacet in decr. Michael.
f Miſerabilem. ¶ Et c. quanto.
g Cōmiſſum. ¶ Nō egebat argumento: quia textus eſt in præ. c. quanto. in fi.

primo ponēdum eſt de pignoribus:ſecundo de uſuris: tertio de
terris & rebus aliis.Nec dicatur tunc,alias iniurioſi exiſtētes,&c.
niſi dicatur,ſuper quibus.¶Item cum de uſuris præmittitur, &
ſequitur,quod ſuper hoc iniuriatur,ſic narrabitur.

¶ FORMA Petro laico accepimus conquerente, quòd
S.presbyter. T. miles, & quidam alii clerici ciuitatis & diœceſ.
talis multa extorſerunt, & adhuc extorquere nituntur ab eo per
uſurariam prauitatem:idem quoque & quidam alii earūdem ci
uitatis & diœce.ſuper terris,vineis, & rebus aliis iniuriantur eidē
& ſic concludetur:Mandamus, quatenus,ſi de huiuſmodi extor
ſione uſurarum tibi conſtiterit,dictos uſurarios ut ſua ſorte cō
tenti,ſic extorta reſtituant,& ab uſurarum extorſione,uel exacti
one deſiſtant,clericos monitione præmiſſa per cen eccle. laicos
vero per pęnam in Lateran. concilio contra uſurarios editam,
&c.vt s̃.uſque,committit in legem.iunge,ſuper aliis vero parti-
bus conuocatis,audias cauſam:& appellatione remota debito fi
ne decidas:faciens, &c.uſque,obſeruari.Et idem eſt, cum de pi-
gnoribus,uel etiam de manuū iniectione præmittimur,& ſequi-
tur,quod ſuper aliis iniuriatur:ut s̃.uer proxi in forma,illa,Con
queſtus eſt:quia tūc debet poni clauſula illa,ſuper aliis uero,&c.
Si autem nihil in narratione ſequitur:tunc dicta clauſula in con
cluſione non ſequatur.Item ſi in premiſſis caſibus de eiſdem per
ſonis tantum conqueritur impetrās,tunc debet ſequi dicta clau
ſula,ſuper aliis uero audias cauſam Si vero de aliis, uel de eiſdē
& aliis conqueritur,& ſequitur,ſuper aliis uero partibus conuo
catis,&c.Item ſi clerici & laici conueniuntur ſuper uſuris & pi-
gnoribus,debet dici:Mandamus,quatenus,ſi eſt ita,dictos pigno
rum detentores,uel dictos uſurarios clericos,uidelicet monitio
ne præmiſſa,&c ext e.c.quia &c.præterea,& ſi in h noi literis de
aliis grauaminib.inſerat,debet ſubdi:ſuper aliis uero cām audia
27 tis,& quod canonicum fuerit,&c.ut s̃.uer.proxi.† ¶ Sed notan
dum eſt,quod ſi laicus impetret contra laicum ſuper uſuris extra
terras Rom.eccleſiæ proprias,non additur in narratione illa clau
ſula,præterea.uel,idem quoque.& quidam alii ſuper terris &c.Si
uero dicatur,quod unus receperit uſuras, & alius iniuriatur ſu-
per terris & rebus aliis,tunc poni debet. Super aliis uero,partibꝰ
conuocatis,&c.quando enim dicitur in narratione,præterea uel
Idem quoque.&,quidam alii ſuper terris,&c.debet in concluſio
ne ſequi,Super aliis uero partibus conuocatis. Si autem non di-
catur in narratione,& quidem alii dicetur in concluſione tantū,
ſuper aliis uero cauſam audias,&c.nec dicetur,partibus cōuoca-
tis.Item licet in literis contra uſurarios ponatur,attentius proui
ſurus,ne auctoritate noſtra,&c.tamen cum ſcribitur pro epiſco
po,uel collegio,uel eccleſiæ nomine,non debet poni: quia dei
ctum perſonæ,&c.ut s̃.nec etiam,ſi conqueratur aliquis de Iudę
a is[a].Item cum ſuper debitis,uel ſumma pecuniæ, ſcribitur pro la
icis,poni debet in cōcluſione poſt verba illa,appellatione remo
ta uſuris ceſſantibus.Si uero pro epiſcopo,uel alio magno præla
to,ſiue nomine eccleſiæ,aut pro collegio,uel pro aliquibus reli-
gioſis,uel pro aliquo de curia Romana,non debet poni:quia iu
ra pro eis,non contra eos,præſumunt,ext.de præſum.cum in iu
uentute.& extr.de no.ope.nun.cum ex iniuncto. Item ſi dicatur
in narratione,& adhuc extorquere nituntur:dicetur in cōcluſio
ne,& ab uſurarum exactione deſiſtant.Si uero illud in narratio
ne non ponitur.nec hoc in cōcluſione ſequatur. Itē ſi ſuper uſu-
ris agatur contra nobilem,& poſtea ſequatur. Idem quoque, &
alii,& cæter.in concluſione,ponetur clauſula illa,prouiſo, ne in
terram,&c.quæ eſt infra uer.prox.extr.de ſponſa non eſt nobis.
Item ſi quis cōqueritur de clerico,pro quo fideiuſſit pro aliqua
ſumma pecuniæ,nec eum uult ſeruare indemnem ab huiuſmodi
obligatione:nō ponitur in hac forma,ubi de pecunia agitur clau
28 ſula illa,uſuris ceſſantibus ext.de fideiuſſoribus,c.2.† ¶ Nūc di
camus,quādo hæc dictio,prouiſo, debet in literis apoſtolicis ap
b poni[b].Et quidē in literis obtentis cōtra nobiles,ſeu balliuos,uel
caſtellanos,maiores, iuratos,poteſtates,& communia,poni de-
c bet hæc clauſula[c],prouiſo,ne in terram,uel uniuerſitatem,de ta
li loco excommunicationis uel interdicti ſententiam proferas,
niſi a nobis ſuper hoc mandatum receperis ſpeciale,ext.de ſent.
excom.c.Romana.§.fi.Item cū dicitur,quod nobilis vir A.& M.
eius uxor.debet in fine dici,prouiſo,ne in terram dicti nobilis &
uxoris eius excommunicationis,&c.Alias autē erit litera reſcri-
benda,ext.de ſpon nō eſt nobilis ext.de poſtul.præl.c.1.¶ Item
quoties agitur ſuper cenſibus contra clericos,dicitur,Prouiſo ta
mē,ne pēſio ipſis cōtra ſtatuta Lateran.ↄcilii ſit impoſita uel ad
aucta.Nec poſſunt haberi literæ ſimul ↄ̃ clericos,& laicos:qa hęc
clauſula non datur contra laicos.Et idem eſt in penſionibus. ex-
tra,de cenſibus,prohibemus.& capitul.ſignificauit. extra de pa-
ctis cum clerici.& de reſcriptis.ad audientiam.Item cum archi-
diacono,uel rectori eccleſiæ,uel alicui alii perſonæ conceditur
audire theologiam ,dicitur ſic: Prouiſo , ne in fraudem conſti-
tutionis ipſius aliquid attentetur,& quod dictus talis interim ei
dem eccleſiæ per idoneum uicarium faciat deſeruiri. Si uero ſit
decanus,dicatur:Eccleſiæ in decanatus officio,&c. extra, de præ-
ben.licet de priuil.ſuper ſpecula.quæ eſt conſtitutio, de qua hic
fit mentio.Item cum conceditur præmiſſis, ſi cruce ſignati ſunt,
percipere fructus ſuos eccleſiaſticos:ut extra,de uoto.ca. fi.po-
nitur.Prouiſo, quòd eidem eccleſiæ,&c.vt ſupra.Si uero canoni
cus uult audire Theologiam, tunc tantum ponitur : Prouiſo ne
in fraudem,&c.Item cum ſcribitur cōtra vſurarios:ponit̃ proui
ſo,uel,attentius prouiſurus,ut ſupra,ſub uerſi circa.Item pro ex
communicatis ↄtra formam concilii generalis,dicitur ſic:Proui-
ſo attentius,&c.vt in eodem uerſi.ibi,ſi autem cōqueritur quis.
Item ponitur,prouiſo:in caſu poſito infra ver.proximo, ibi,quā
29 do confirmari,&c.† ¶ Sequitur uidere de confirmationibus,&
priuilegiis.Et ſcias,quod confirmatio,ſicut iuſtè,&c.conceditur
in hac forma.

¶ FORMA.Iuſtis petentium,&c.uſque,ↄplere ea propter.&c.
uſque,aſſenſu:iunge,eccleſiam talem cum pertinentiis ſuis: quia
nobis venerabilis frater epiſcopus talis,capituli ſui accedente ↄ-
ſenſu ↄceſſit,ſicut eā iuſte ac pacifice poſſideris, vobis,& per uos
plebi ueſtra auctoritate apoſtolica confirmamus,&c.Nulli ergo
30 &c.ext.de confir.vti. vel inuti.examinata. † ¶ Cōfirmatio uero
ex certa ſcientia fit hoc modo.

¶ FORMA.Quoties a nobis petitur,quod religioni & hone-
ſtati conuenire dignoſcitur,animo nos decet libenti concedere
ac petentium deſideriis congruum ſuffragium impartiri. Cum i-
gitur dilectus filius talis capellanꝰ noſter,de mandato noſtro de-
derit, tradiderit,permutauerit,trāſtulerit & conceſſerit in ppe-
tuum monaſterio veſtro monaſterium ſancti Criſpoliti,talis diœ-
ceſis,cum omnibus eccleſiis,poſſeſſionibus, iuribus & pertinen-
tiis, quocunque modo, uel iure ad dictum monaſterium ſancti
Criſpoliti ſpectantibus,tam in capite,quam in membris talis epi
ſcopi & eccleſiæ iure ſaluo, pro permutatione, ſeu conceſſione
eccleſiæ talis,quam monaſterio tali feciſtis,prout in inſtrumen-
to exinde confecto perſpeximus plenius contineri : nos ↄceſſio-
nem ſeu permutationem eandem ratam & gratam habentes,ip-
ſam auctoritate apoſtolica confirmamus, & præſentis ſcripti pa-
trocinio communimus,tenorem inſtrumenti prædicti præſenti
bus ad cautelam de verbo ad uerbum inſeri facientes:qui talis eſt
&c Nulli ergo,&c.extr.de confir.util.uel inutil.ca. penult.
31 † Et nota, ꝙ decimæ conceſſæ a laico cum conſenſu diœceſani
alii eccleſiæ,quam cui pertinent,non ↄfirmantur:ext.de his, quę
fiunt a prælat ſine conſ ca.cum apoſtolica.Item eccleſiæ regula
res,uel monaſteria,uel prioratus eccleſiarum regularium,non ↄ-
firmantur,ext.de confirma.uti.uel inuti.ad noſtram. & ca. ſeq. I-
tem nunquam datur confirmatio beneficii in monaſterio obtē
ti,extra,de ſta.mo ea quæ. Item præſtimonia Hiſpanorum non
32 confirmantur:quia conferentes ea poſſunt reuocare. † ¶ Item
ſuper numero vnico,uel binario,non datur confirmatio, quod
videlicet ſit tantum unus,uel duo clerici, uel canonici in eccle-
ſia.Item quoties uilla, pecunia, fundus,domus,ſeu vinea, clerico
petitur confirmari,debet ibi poni,quo ad uixeris nam alias non
confirmatur huiuſmodi.Item quando confirmantur eccleſiæ in
prios uſus, ponitur, Prouiſis, ut in eccleſiis ipſis per idoneos ui-
carios ſeruiatur.Item in confirmatione de eccleſiis in vſus pro-
prios retinendis, ponitur hæc clauſula , ita tamen, ꝙ perpetuo
vicario,qui pro tempore ſeruiet in eadem, ad ſuſtentationem
ſuam,& ſubeunda epiſcopalia & eccleſiæ onera,congrua portio
de ipſis prouentibus relinquatur:extr.de ſup.neg.præ.c 2. extra,
de præb.de monach.Item nunquam dantur literæ perſonæ con-
tra uicarium,quod tantum de bonis,&c. ſed econuerſo uicario
contra perſonam,ſicut quidam dicunt,vt in præ. concord. Item
nunquam datur forma illa debita ſibi ſeruitia facere contradicit,
niſi aliqua ſpecificentur. ¶ Quandoque vero vidimus talem for-
mam: ¶ FORMA.Conquesti ſunt nobis talis Abbas & conuē
tus,quod tales eorum homines ſe ab ipſorum dominio ſubtra-
here temere molientes,eis debita & conſueta ſeruitia contra iu
ſtitiam denegant exhibere:alias ſuper quadam pecuniæ ſumma
&c.Item nunquam debet poni in genere ſuper iuribus epiſcopa
libus,vel archidiaconalibus, niſi unum ſpecificetur. Arg. tamen
contra ex.de of.or.conquerente.
33 † ¶ Item quando petitur ſententia diffinitiua cū ſerico confir-
mari,ſic dicetur:FORMA.Sententiā ipſam,ſicut eſt iuſta, nec
legitima prouocatione ſuſpēſa,auctoritate apoſtolica cōfirma-
mus:ext.de teſta.Rainutius.in fi.& c.Raynaldus.in fi.

Si vero

ADDITIONES.

a Iudæis. ¶ vt dixerat ſupra ver.item contra Iudæos.
b Apponi. ¶ Hodie per extrauag.Bonifac.prouiſum eſt per ordinarios, vel
delegatos pro pecuniario debito generale interdictum fieri non poſſe. qđ
dic,ut in ſua extrauagan. prouide attendentes.
c Clauſula. ¶ Quandoq; omittitur hæc clauſula in literis cōtra vniuerſit
quæ alias coerceri non poſſet: vt ſcripſi eod. tit.c. 2.ſuper v.gl.lib.6

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Si uero petatur executioni mandari, concluſio erit talis:
FORMA. Mandamus, quatenus ſententiā ipſam, ſicut iuſta eſt,
facias auctoritate noſtra uſque ad ſatisfactionem condignam, ap
pellatione remota, inuiolabiliter obſeruari. Nec tunc fiet men-
tio de prouocatione.
Itē ſi petitur excommunicationis ſententia confirmari, con-
cluſio erit talis: FORMA. Mandamus, quatenus ſententiam ipsā
ſicut rationabiliter eſt prolata, facias auctoritate noſtra, &c. vt s̃.
prox. & hoc in delegato. Nam ſi ſit ab ordinario lata, non confir
mabitur, niſi cauſa excommunicationis exprimatur.
Si autem ſimul diffinitiua ſententia & excommunicationis pe
tantur executioni mandari, concluſio erit talis: FORMA. Man
damus, quatenus ſententiam ipſam diffinitiuam, ſicut eſt iuſta, ꝑ
cenſuram eccleſiaſticam: excommunicationis uero, ſicut rōnabi
liter eſt ꝓlata, faciatis auctoritate noſtra: uſque, ad ſatisfactionē
&c. ut ſupra. ¶ Item in omnib. confirmationibus, quæ bullantur
cum ſerico, debet poni illa clauſula: ſicut eſt prouide facta, & in
alicuius præiudicium non redundet, auctoritate apoſtolica con.
firmamus: & talis confirmatio parum iuris tribuit, extr. de cōfir.
uti. uel inuti. examinata. Item in compoſitionibus habitis ſuper
rebus ſpiritualibus, oportet exprimi, quo mediante facta fuerit:
& a tali perſona, quæ habuerit iuriſdictionē in cauſa, ut pote diœ
ceſanus, uel delegatus, ut extr. de confir. uti. uel inut. c. pe. de prę-
34 ben. niſi. † ¶ Item ꝯpoſitio non confirmatur inter mortuos, ēt
ſuper rebus tēporalibus, niſi expreſſo aliquo mediatore: ſed tunc
dicitur, mediantibus bonis uiris. Item nota, quod in priuilegiis ꝯ
ceſſis monaſteriis, & locis exemptis, ponitur clauſula illa: quod
ad ius & proprietatem Romanæ eccleſiæ noſcitur pertinere: vt
extr. de priuil. recipimus. Item in priuilegiis ꝯfirmationis, ſi mo-
naſteriū habet eccleſias & capellas, caſtra etiam & villas, iſta per
hunc ordinem ſunt aliis omnibus proponenda, quādo in eis ſpe
cificantur. Item ſententiæ ſuper cauſis matrimonialibus latæ, nō
ꝯfirmantur cum ſerico: ſed in forma illa, ſcilicet de ſententia ip-
ſa cognoſcens, quod canonicum, &c. & ext. de offi. deleg. cauſam
35 matrimonii. † ¶ Item no. quod conſuetudo cancellariæ eſt da-
a re conſeruatores in omnibus priuilegiis, etiamſi non petantur [a].
non autem concedit conſeruatores in confirmationibus, in qui-
bus dicitur, Confirmamus tibi eccleſiam, ſicut iuſte poſsides & q
ete. Si uero dicatur, Quicquid de te ad talem eccleſiam canonice
factum eſt, ſicut iuſte & prouide factum eſt, confirmamus, tunc
concedit conſeruatorem. De conſeruatoribus uide s̃. de iudi. de
leg. §. fi. uerſ. item quod non eſtis. & ſeq. In quibus autem caſibus
non ponatur in commiſſionibus clauſula illa, Teſtes autem. &c.
dixi s̃. de teſte. § de teſtium. ver. illud autem. Nūc igitur ad inſtru
ctionem ſimplicium aliquam doctrinam ſuper hac materia ſub
regula tradamus. Nota ergo, quod in qualibet cauſa matrimonia
li ſcribitur alicui epiſcopo: vt in præ c. cauſam. & de re iud. lator.
b &c. conſanguinei [b]. Et ſi diffinitiua ſententia feratur ſuper matri
monio, & appelletur, ſimiliter cauſa appellationis alicui epiſco-
po committetur: & eadem erit ꝯcluſio hinc & inde, ſcilicet, Mā
damus, quatenus de cauſa, uel ſententia ipſa legitime cognoſcen
tes, quod canonicum fuerit, &c. ut in præd. concor. Item ſi uxor
reſumatur a viro, debet ſcribi dięceſano, uel officiali, aut alteri
perſonæ maioris eccleſiæ: extra, de conſang. & affi. c. j. in fin. Item
quando vir non tractat uxorem maritali affectione, uel e conuer
ſo, ſemper ſcribitur diœceſano rei: uel, ſi vacat eccleſia cathedra
lis, archidiacono, uel alii perſonæ de capitulo. Cauſa vero appel-
lationis ſuper matrimonio poteſt cōmitti aliis, tā epiſcopo, quā
c dięceſano [c], & alii cum eo. Item cum agitur de duabus ſororibus
viduis, dici debet: A. vxor. quondā B. & C. relicta D. ſuam ad nos,
&c. Item debet dici, relicta quondam D. ſi ipſam impetrat: ſed in
reo non curatur.
¶ Item ſi mulier conqueritur, quod vir eius ea inſcia ſe fecerit
ad ſacrum ordinem promoueri, nec eam curat maritali affectio-
ne tractare: quare ſuplicat, vt ſuſpendatur ab executione ordi-
num taliter ſuſceptorum, & cogatur eam maritali affectione tra
ctare, ſic concludetur. ¶ FORMA. Mandamus, quatenus
partibus conuocatis audias cauſam, & appellatione remota.
quod canonicum, &c. faciens, &c. teſtes, &c. Si uero dicit, quod
ea inſcia religionem intrauit, cæteris præmiſſis concludetur ſic:
Mandamus, quatenus conuocatis, &c. Quidam tamen aliter
dicunt de iure in his duobus caſibus. de hoc uide ſecundum Io. &
Hug. 27. q. 2. deſponſatam. & plenius in ſumma domini mei, in
d tit. de conuer. coniug. §. & utrum uerſi. ſed quid ſi. & ſeq. [d] Sed ſi
poſt matrimonium conſummatum vir uxore inuita, uel ignorā
te religionem ingreditur, uel ordinem ſacrum ſuſcepit, uxori re-
petenti eſt reſtituendus: & exactus debitum reddere tenetur: arg.
36 extr. de conuerſ. coniug. coniugatus & c. ſeq. † ¶ Item literæ ci-
tatoriæ bene tranſeunt per audientiam: non tamen recipiunt cō
e tradictionem. ¶ Sed quid [e] ſi contra procuratorem impetrantē
vel contra dominum eius, pro quo impetrat, opponitur coram
auditore contradictarum exceptio excommunicationis? Reſpō
deo: admittetur exceptio, ut ext. de reſcrip. dilectus. j extr. de pro
f cu. c. fi. & melius in dec. Inno. IIII. [f] extrauag. de reſcrip. ipſo iure [g]
g non tamen admittetur ad probandum exceptionē extra curiam
per teſtes, ne ſic malitioſe impetratio differatur, ſecundū doctri
nam traditam j̃. de dil. §. j. uer. illud quoq; Et ſic fecimus obſerua
ri in litera inquiſitionis, quæ contra abbatem ſanctæ Iuſtinæ de
37 Padua, ꝑ quoſdā monachos impetrabatur. † ¶ Sed pone, ¶ Tu
es excommunicatus ratione cauſæ, quæ inter me & te verti tur
tunc impetras, non tamen contra me: quæritur, utrum obiectu
huius excommunicationis te repellere poſſum, vel potero, ab
impetrando? Reſpondeo obtinui, quod non: quia cum cōtra me
non agas, nec impetres, contra te excipere non poſſum: quia ex-
ceptio eſt actionis excluſio, ut ff. de excep. l. 2. ¶ Item is, qui non
nominatur in litera, ſed ſub generali clauſula, Quidam alii com-
prehendi, uel tangi poteſt, non admittitur ad conuenientiam iu-
dicum ſecundū uſum curiæ: ſed datur ei cautio, quod ſibi non p̄
iudicetur, uel conueniri non poſsit per literam ipſam, arg. extra
de reſcriptis. paſtoralis. Si uero nomen eius in litera exprimitur
tunc admittetur, ut ext. de cauſa poſ. & prop. cum olim. Item plu
res, quam tres, dięceſes non debent poni in literis apoſtolicis:
computatis illis, quæ in ſalutatione ponuntur, & ſi quarta ponat
h erit gratis litera reſcribenda [h]. ¶ Item cum dicitur, a cruce ſigna
tis, non debet dici, ciuis Narbon. ſed laicus Narbon. & tunc poſt
uerba illa, Iniuriatur eidem, debet poni hæc clauſula, quare uoti
ſui executio impeditur. ¶ Item quando ponitur, ſuper terris & re
bus aliis, non debet poni: alias ſibi damna grauia, &c. uel, iniurian
tes eidem. Item cum diœceſanus dicitur ſubditū ſpoliaſſe, nō di-
citur, cum igitur ſpoliatus, uel clauſula ſimilis: quia præſumitur
38 pro eo, ut ext. de renun, in præſentia. † ¶ Item contra reges non
dantur literæ contentioſæ, & in literis, quæ eis deſtinantur, non
ponitur, mandamus, quatenus. ¶ Item quoties de tribus, uel plu-
ribus: in diuerſis ſpecialibus fit mentio, poni debet uocatis, &c.
¶ Item bene dicitur, dilecta in Chriſto filia abbatiſſa, & ꝯuentus
talis loci, nobis ꝯquerendo, &c. Sed cum quis de his cōqueritur
poſtponi poteſt, dilectæ in Chriſto filiæ. & ſufficit dicere, abbatiſ
ſa & conuentus de tali loco, non facta mentione de monaſterio,
uel ordine earum. Secure etiam dicitur, abbas & ꝯuentus de tali
loco: ita quod non debet dici, monaſterii talis, uel ordinis. talis. I-
tem cum dicitur, quod prioriſſa & cōuentus de tali loco, nobilis
vir comes talis, dici poteſt, & quidam alii clerici & laici, nō facta
mentione de clerico. Arg. tamen ꝯtra extra, de reſcri. ſedes. & 16.
i q. j. legi. [i] ¶ Item cum dicitur, quod A. mulier, & quidam alii laici
dięceſis

ADDITIONES.

a Petantur. ¶ Neſcio, ſi a principio, cum priuilegia ꝯceduntur, viget hæc cō ſuetudo: ſed ſuper olim conceſsis multum euanuit, vt ſcripſi de off. dele. c. vlt. lib. vi. ſuper uerbo, dictam.

b Conſanguinei. ¶ Nil facit ad ꝓpoſitū, q a nil ibi ꝯmittit, ſed q̃renti rn̄det Sed alia iura ad hoc pro & ꝯ, ſcripſi de reſcri ſtatutū. §. cū vero ſu p caſib. li. 6. vbi vide ꝑ ꝑ id, qđ di j̃. 2. uer. in fi. Adde quid ſi in literis ꝯtinet, ꝯqueſtus eſt nobis, &c. Titius, ꝙ Petrus iniuriatur eidem: quo circa diſcretioni tuæ de utriuſque partis conſenſu, &c. & unus vult probare, ꝙ erat abſens a curia tempore datæ literarum, an debeat admitti ad probandum: vide Fed. conſi. 18.

c Diœceſano. ¶ Et ſic ꝯ decretal. ſtatutum. vide quod ibi nunc s̃. remiſi.

d Et ſeq. ¶ Expedita ſunt ꝑ extraua. Io. quæ incipit. antiquæ, q̃ approbat, qđ notaui, de voto, c. vno. lib. vj. ſcilicet per ſacrum ordinem non diſſolui ſpon ſalia de præſenti.

e Sed quid. ¶ De hac quæſtione & ſequentib. ſcripſi e. tit. nonnulli. ſuper gl. ſic ergo.

f Inn. IIII. ¶ Imo fuit Gregorii IX. ut ibi patet: & hoc ipſe fatetur. j̃. §. pro ximo, ante fi.

g Ipſo iure. ¶ lib. vi.

h Reſcribenda. ¶ Videtur contra de off. deleg. cū cauſa, vbi quinq; archie- piſcopos una litera nominabat, ſcilicet actorē, reū & tres iudices: ſed non nominabat diœceſes quas nominari curia pōbderat ſi nō eſſe: illud, Cōpu tatis, qui in ſalutatione ponūt, facilius intelligerē, & maxime ex verbis, quæ legi in minori ordine, rubrica 2. q̃ dicūt notādū, ꝙ in petitione ſolæ tres dię ſes exprimi debēt: & rubrica ibi ſequēs ponit formā literæ talē. Cōqueſtus eſt nobis A. ꝙ B. & quidam alii Sonon. Pariſien. & Carnoten. diœ. tam clerici, quam laici, &c. ſecundum id, quod de ſalutatione dicitur, ſi daretur abbas, uel pręlatus dięceſis Tornacen. aut nō tranſiret litera, aut dięceſis ſu biiceretur, neſcio quid ſeruet Cancellaria. Sub eadē autē rub. ante fi. ſub- dit autor id, qđ prædixerat de tribus & non de pluribus diœceſibus in lite ris apoſtolicis nominandis, terminatum non eſſe in toto corpore iuris. De ceremoniis igitur cancellariæ, & rationem poteſt habere, ſi dicamus, illas eſſe debere contiguas. Poterāt enim facile illo tempore retrahi intra duas ꝑ ꝑ vicinitatē: & uide, qđ ſtatim dicā ſu ꝑ j. forma, ꝑ ꝑ dec. ſtatutū. e. ti. li. vi.

i Legi ¶ Sol. ſtylus id ap ꝓbat: quia licet clerici ordinati dicantur maiores religioſis, ut in c. leg. j. tamen uerū eſt, religioſos, includi ſub appellatione clericorū, 7. q. j. duo ſunt. ¶ Adde tu, hoc eſſe verū in materia fauorabi- li, ſed in odioſa ſecus quia nec tūc penitus includunt omnes ſeculares, ſicut in primo caſu, iuxta notata per do. Abbat. Sic. in ru. de vi. & ho. cle. ext. & aliqd ꝑ eundē poſt gl. in c. 2. ext. de coha. cler. & mul. verbū tn̄ Religioſi. ꝑt capi large, largiſsime, & ſtricte: de quo uide per eundem do. Ab. in c. eccle- ſia. in 4. no. ext. de conſtit.

diœceſis talis,debet unus de laicis nominari. Item presbyter eſt
laicis proponendus,cũ querela nomine ꝓponitur utrorũque,ff.
de albo ſcri.l.j.ext.de maior.& obed.c.j.xcv.diſt.ecce.Item pluri
bus,q nõ ſunt fratres,uel collegium,ſeu pater & filius ,uel auun-
culus & nepos,non dantur literæ:niſi cum illa clauſula,ſuper ter
ris & rebus aliis communiter pertinentibus ad eoſdem. ¶ Item
cum ſcribitur contra epiſcopum,uel alios ſuperiores, non poni-
tur, ꝑ cenſuras eccleſiaſticas,ſed autoritate noſtra etiam ſi alii po
nant in literis,ext.de of.del ſane.& q̃a tunc clauſula illa,teſtes au
tem,&c.ibi dicitur per cenſuram eandem,uel cẽſura ſimili,dica-
tur ſimpliciter,per cenſuras eccleſiaſticas.¶ Item Ciſtercienſib⁹
non dãtur literæ ſuꝑ eccleſiis,caſtris ,hominibus ,ſeu uaſallis,ni-
ſi ponatur,quod habuerũt ea ante quam ipſorum monaſterium
Ciſtercienſis ordinis reciperet inſtituta,extr de ſta. mon.cap.re-
colentes.& ideo debet exprimi,cuius ordinis,extr.de reſcri.cum
ordinem.¶ Item tribus perſonis eiuſdẽ monaſterii non ſcribitur
puta Abbati Priori & alii tertio:ſed nec ſimplici monacho cauſa
committitur.quod dic,vt ſ.de iud deleg §.excipi.uer. nũquid er
go:Item nulli officiali ſcribitur,niſi ſit officialis eccleſiæ cathedra
a lis [a].Item contra monachos,uel quemcunque officialem alicui⁹
monaſterii,literæ non dantur.¶ Item quando non ponitur in li-
tera Debitum,non debet poni pecuniæ ſumma: & econuerſo.I-
tem quando dicitur, in eleemoſyna ſibi collatis, vel in pios vſus
erogari præcepit,non debet dici,ſuper debitis: ſed quandã pecu
39 niæ ſummam.† ¶ Item quando ſcribitur tribus iudicibus , poſt
clauſulam illam,teſtes autem,&c.debet poni clauſula illa,quod
ſi non omnes his exequendis intereſſe poteritis , duo veſtrum ea
nihilominus exequãtur,ext de offi.dele prudentiam.§ adiicimus
de reſcri.ſciſcitat⁹. Sed ſi unus illorum ſit epiſcopus, vbi dicitur,
duo veſtrum,dicetur:tu frater epiſcope cum eorum altero eam
nihilominus exequaris,extr.de off.deleg.ca fin §.1.Si autem ſint
duo epiſcopi,& tertius eſt abbas,uel decanus,ſeu alia ꝑſona,tũc
non mutatur clauſula illa,quod ſi non omnes, &c.Item cum re-
ctor alicuius eccleſiæ ſe illa per patronum eiuſdem eccleſiæ con-
queritur ſpoliatum,dicens,quod alteri ſic collata,non debet dici
partibus conuocatis, ſed uocatis qui fuerint euocandi, &c. Item
cum dicitur,magiſtro ſcholarium,debet poni,eccleſiæ de tali lo
40 co.& ſi ommittatur,gratis erit litera reſcribenda.† ¶ Item cũ ali
quis clericus ſecularis ꝯqueritur de iniuria ſibi illata ſuper eccle
b ſia [b],non debet dici,ſuper eccleſia ad eũ de iure ſpectante:ſed,ſu
per eccleſia ad præbendam ſuam de iure ſpectante. ſuper quo vi
de,quod no.ſ.de acto.ad ſi.ver.monachus.Item non debet dici,
ſuper decimis noualium,vel alterius rei:ſed debet dici, ſuper de
cimis,ſimpliciter.& ſic dicendo ꝯprehendit decimas noualium,
& quaslibet alias de iure debitas; extra de priuil.quia circa.de de-
ci.ad audientiam.& c.peruenit.&c.cum ꝯtingat.Item ſi is,cui cã
committitur ,non procedit intra annum , nunquam ꝯmittetur
alteri, niſi ad petitionem eius,qui primo literas impetrauit,niſi
eſſet in cauſa proceſſum,arg.ext.de reſcript.plerunque. Item nũ
quam pro clericis ſanis ſcribitur,in domibus leproſorũ , uel aliis
c hoſpitalibus , niſi ſint alicuius ordinis,extr.de ſta.mo. ea, quæ [c]
41 † ¶ Item mulieri nõ dant̃ literæ pro dotib.niſi ponat̃ nomen vi
ri:vel,niſi dicatur, vidua.nec d̃bet addi.ſuꝑ rebus aliis : vel clauſu
la illa,alias graues,&c.ne hac occaſione obrepat quis ad alia,quę
ad forum eccleſiaſticum non ſpectant,extr.de fo.com. ex parte.
Sed & qñ mulier ꝯqueritur pro dote de laicis extra terras ad Ro
manam eccleſiam ſpectantes,ſiue per ſe ſola, ſiue ſimul cũ uiro,
poſt verba illa,terris poſſeſſionibus,& rebus aliis,debet iungi,ad
dotem ipſius mulieris ſpectantibus,niſi forte ſit vidua , vel orpha
na,pauper: quia hi habebunt ꝯtra omnes indifferenter , extra.de
fo.ꝯpe.ex parte.dum tamen diuiſim impetrent:quia nõ poſſunt
ſimul ꝯtra clericos & laicos impetrare:& quando ꝯtra laicos ,ſic
ꝯcludi debet:Mandamus ,quatenus illos,&c.quando vero ꝯtra
42 clericos,ſic:Mandamus,quatenus partibus ꝯuocatis, &c.† Item
quoties de ſpiritualibus agitur,vbi dicitur in reſcripto ,partibus
ꝯuocatis audias cauſam , debet dici, vocatis qui fuerint uocandi
audias cam,& appellatione remota,debito fine decidas , &c. Vt
autem, quæ prædiximus, clarius pateant,ſimplicem formam cõ-
tra clericos.& laicos ſuper terris & rebus aliis ſupponamus:quę
talis eſt:¶ F O R M a Clemens epiſcopus ,ſeruus ſeruorum Dei
venerabilibus fratribus archiepiſcopo Narbon & epiſcopo Tho
loſano ſalutem & apoſtolicam benedictionem. Gul. clericus no
bis conquerendo monſtrauit , quod A.presbyter. & B.miles,&
quidã allii clerici & laici Narbo. & Tholoſ.& Carcaſſon. ciuita
d tum & diœceſum [d] ſuper dictis terris debitis poſſeſſionibus & re
bus aliis iniuriantur eidem:ideoque fraternitati veſtræ per apo-
ſtolica ſcripta mandamus,quatenus partibus conuocatis audia-
tis cauſam:& appellatione remota,uſuris omnino ceſſantibus,fi
ne debito decidatis:facientes,quod decreueritis per cenſuras ec
cleſiaſticas firmiter obſeruari:teſtes autem qui fuerint nominati
ſi ſe gratia,odio,uel timore ſubtraxerint,per cenſuram eandem,
appellatione ceſſante,cogatis veritati teſtimoniũ perhibere.Da-
ta Viterbii,vi.kal. Marri. pontificatus noſtri anno tertio.Si autẽ
iniuriantur ſuper decimis & oblationibus:uide formam infra de
citat.§.iam de citatione uer. literis.
43 † Item ſi papa rogat pro aliquo monachando , uel canonican
do,ſic narrabitur & cõcludetur:F O R M A Cum filius dilectus
A.pauper cleric⁹,lator præſentium cupiat (ſicut aſſerit) vna vo
biſcũ in monaſterio veſtro ſub regulari habitu virtutum domi-
no famulari,vniuerſitatem veſtram rogamus & hortamur atten
te per apoſtolica uobis ſcripta mandãtes,quatenus ipſum ob re
uerẽtiam ſedis apoſtolicæ & noſtram , recipiatis in monachum,
uel canonicum,& in fratrem,& ſyncera in domino charitate tra
44 ctetis.Data,&c.† ¶ Nota,quod quando ſcribitur pro aliquo mo
nacho,debet ſcribi abbati & ꝯuentui ſimul loco,ordine,& diœ-
ceſi in reſcripto expreſſis Hoc etiam ſcias , quod quando datur
executor contra religioſos,vt recipiant aliquem,qui eos ad hoc
inducat.executor,ut quidam dicunt,habet coercitionem:licet ñ
dicatur,quod eos per cenſuram eccleſiaſticam ꝯpellat:& ſic ob-
e tinuiſſe dicunt [e].
45 † ¶ Item quandocunque contenditur arbitrium nullum eſſe,
puta quia dicitur latum poſt tempus compromiſſo appoſitum,
vel ſuper eo,de quo non extitit compromiſſum: & huiuſmodi ꝯ
cluſio erit talis: ¶ F O R M A. Mandamus ,quatenus partibus ꝯ
f uocatis audias cauſam,&c. Quod ſi petatur eius cõfirmatio [f], ſic
concluditur:Mandamus, quatenus arbitrium ipſum (ſicut eſt æ
quum) facias per pœnam in compromiſſo expreſſam appellati-
one remota,firmiter obſeruari,ut extr.de arb.ca.2.in fin.& ca.di
lecti.in fin.de confir.vti uel inuti.ca.examinata. Si autem non ſit
appoſita pęna,tunc debet dici arbitrium fuiſſe a partibus accep
tatu,vt C.de arb.l.fin.& in concluſione ſic dicetur , Facias arbi-
trium ipſum monitione præmiſſa per cenſuram eccleſiaſticam
appellatione remota firmiter obſeuari.Semper tamen debet di-
ci,arbitrium iuramento,uel pœna eſſe vallatum:alias non debet
litera dari.extr.de arbit.c.2 & 4.
46 † ¶ Item ſi quæſtio ſit amicabili compoſitione deciſa , eodem
modo dicetur:F O R M A. Mandamus,quatenus eundem ad ob
ſeruationem compoſitionis ipſius ſicut rite ſine prauitate & ꝓ-
uide facta eſt,& ab utraque parte ſponte recepta , minitiõe præ
miſſa,per cenſuram eccleſiaſticam,appellatione remota,compel
las,ſic ext.de tranſact.c j.de præben.niſi . ſe cofir. uti. uel inuti.c.
pen.de deci ex multiplici Quod ſi tranſactio ſit illicita, dicetur:
Mandamus,quatenus reuocata tranſactione in irritum ,cauſam
audiatis.&c extr.de tranſact.conſtitutus.
47 † Item ſi lite conteſtata , & atteſtationibus publicatis coram
arbitris aſſumptis,ut intra certũ terminum litem d̃ iure dirimãt,
& intra eundem terminum cauſa expediri non poteſt, propter
quod petitur a domino papa ,ut ſuper hoc paterna ſolicitudine
prouideat:ipſe uolens finem litibus imponere , ſic concludetur:
¶ F O R M A. Mandamus quatenus uocatis,qui fuerint uocãdi,
ſi tibi conſtiterit ita eſſe cauſam huiuſmodi ſeruato legitimo ꝓ-
ceſſu coram eodem habito,nihilominus patri contra quam atte
ſtationes productæ ſunt, etiam ſi publicatæ fuerint: niſi aliud in
compromiſſo ſit actum,optione conceſſa,utrum depoſitionib⁹
teſtium,ſi ſuperſunt,eſſet contẽta,uel iterato produci velit,eoſ-
dem audias,eamque debito fine decidas, faciens,quod decreue
ris,per cenſuram eccleſiaſticam firmiter obſeruari:teſtes,&c .ex
tra.de teſti.c præſentata.C e.l.fi.Quæ autem hic deſunt,vide j̃.d̃
app.§.de officio quoque.ver.ut autem.& ſeq.

ADDITIONES.

a Cathedralis. ¶ Vt in cle.de reſcrip.c.2.
b Eccleſia. ¶ Puto,quod deficit:annexa præbenda.
c Quæ. ¶ Vide cle.de præben.per literas.
d Diœceſum. ¶ Vide prope id , quod dixi ſ. ſuper uer. item plures. etiam ſi ponderamus diœceſes iudicum.quaſi tacite incluſas,non ſunt tamen niſi tres,& ſecundum id loco Narb & Tholoſane,non potuiſſet ponere Pariſi.& Carnoten alias potuiſſet,ſi ſola expreſsio ponderatur.Et aduerte,quia vt omnes iſti uno loco conueniãtur, oportet actorẽ eſſe quartæ diœceſis,id eſt,ꝙ neutra illarũ ſit ſua:& ſic illa nominata ñ venirẽt niſi duo reorũ,ꝑ dec. ſtatum.
e Dicunt. ¶ Fuit quæſtio Io.de Deo,& Aegidii ,de qua ſatis ſcripſi de præben.ſi pauper.lib. vi.
f Confirmatio. ¶ Idem obſeruatio,uel executio. hoc dico propter. ea, quæ dicta ſunt.ſ.e.ver.ſequitur.

SVMMARIVM.

1 *Reſcriptum quomodo impugnatur ratione impetrantis.*
2 *Affinis collateralis an ſit in impetratione reſcripti admittendus.*
3 *Canonicus an poſſit pro eccleſia impetrare ſine mandato.*
4 *Procurator habens mandatum ſufciens ad agendum & defendendũ in ali qua cauſa ,an ſuper ea poterit literas impetrare ad aliquos iudices.*
5 *Conſtitutus ad appellationem proſequendam, an ſuper ipſa appellatione poterit impetrare.*
6 *Impetrans quo caſu cogatur mandatum oſtendere.*

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

7 *Impetratio mandati quibus modis poſsit probari.*
8 *Literis de communi conſenſu ab aliquibus, impetratis, ſi poſtponant vti per annum, & poſtea impetrantur aliæ, an primæ lapſu anni elidantur.*
9 *Id quod de anno dicitur, an locum habeat in certo tempore.*
10 *Hereticus non poteſt impetrare nec ſeruus.*
Monachus non poteſt impetrare ſine conſenſu abbatis.
11 *Supprimens nomen ſuæ dignitatis, an poſsit impetrare.*
12 *Impetrans tacito de dignitate, ſi ipſam dignitatem perdat prius quam literas præſentet, an ipſæ literæ proſint*
13 *Impetratio ipſo iure expirat, ſi is, cuius nomine impetratum eſt, mortuus erat tempore impetrationis.*
14 *Opponi an poſsit reſcripto pro ſcholari, quod non ſit ſcholaris.*
15 *Proceſſus habitus per literas ab excommunicato ad lites obtentas, an valeat, ſi non excipiatur,*
16 *Lite impetratæ ab excommunicato ignorante, an ualeant.*

a 5 §. Ratione [a] autem impetrantis impugnatur reſcrip
tum: vt quia impetratum ſine domini ſpe
ciali mãdato, niſi impetrans ſit talis, a quo non ſit exigendum de
iure mandatum: vt ext de reſc. nonnulli. & c. ex parte. ff. de mino.
illud. ff. de procur. ſed & hæ perſonæ. ff. iud. ſol. l. 2. Sed quæ ſunt
illę perſonæ? Reſpon. aſcẽdẽtes & deſcẽdẽtes, in infinitum, ff.
de verb. ſig. liberorũ. ff. de in ius voc. l. quicunq;. § parentes. & a-
1 liæ pſonæ, quæ enumerantur ff. de pc ſed & hæ pſonæ. † ¶ Quid
de collateralibus? Reſpon. ſolus frater admittitur, in præ. l. ſed &
hæ. De conſuetudine tamen Romanæ curiæ admittetur filius fra-
tris & ſororis, & frater patris & matris, & conſobrinus, & filius
conſobrini, & omnes conſanguinei, uſque ad tertium gradum in
cluſiue: vltra uero nõ. Sed quid de affinibus? Reſpon. aſcẽdentes,
ut ſocer, pſocer & deſcendentes, vt gener, & pgener, admittun-
2 tur, ff. de poſtu. l. j § fi. & l ſeq. & in præ l. ſed & hæ. † ¶ Quid de affi
nib. collateralib. puta de ſororio? Et ur admittẽdus: qa ſicut affinis
aſcedẽs & deſcẽdens admmittitur, ut coniunctus, vt dixi ergo ſic co
iunctus, collateralis admittetur, ut in l. ſed & hæ. & ſic ſororius, q
eſt coniunctus affinis, debet admitti. Super hoc dixit B. Comp. quod
non debet admitti: & ſic papa decreuit, ut dicit quia licet de fra-
3 tre lege caueatur, non tamen de ſororio. † ¶ Sed nunquid cano-
nicus impetrabit pro eccleſia ſine mandato? Dicit Goſ. quod nõ
Sed an pro concanonico? Et videtur, quod ſic: quia quædam ſpi
ritualis proximitas eſt inter eos, quæ maior eſt carnali. 30. q. 3. c.
j. & 2. & inter eos eſt vinculum fraternitatis, ff. pro ſoc. uerum ad
idem ff. de proc. non ſolum. §. veterani. ſed Goſ. contra. Canoni-
cus autem bene poteſt concanonicum conſtituere ſuum pcura-
4 torem ad impetrandum ſuper abſolutione. † ¶ Sed nunquid pro
curator habens ſufficiens mandatum ad agendum & defẽdendũ
iu aliqua cã, poterit ſup ea impetrare literas ad aliquos iudices?
Reſpon. obtinuit, quod non, ſi legitimus appareat contradictor:
quoniam ad impetrandum requiritur ſpeciale mãdatum: non di
co, ad cãm ſpecialem: ſi tamen cauſa eſſet in curia, bene ſufficeret
prædictus procurator ad impetrãdum literas ſup pertinentibus
b ad cãm ipſam ceptã: puta ſuper recipiẽdis teſti. & ſimib. [b] † ¶ Sed
5 nũquid conſtitutus ad pſequendã appellationem, poterit impe
trare ſuper ipſa appellatione, vbi cauſa non eſt in curia? Reſpon.
obtinuit, quod ſic: quia impetrare, eſt proſequi. Sed nunquid
habens generale mandatum ad cauſas, uel negotia, poteſt im-
petrare? Reſpon non: quia hoc exigit ſpeciale mandatum, ut in
6 præ. c. nonnulli. & eo. ti. ex parte. † ¶ Sed cui incumbit probatio
nunquid utenti literis, ut probet eas cum mandato fore impetra
tas: an vero aduerſario, ut probet, quod ſine mandato? Reſpond.
curia ſeruat, quod ſi ante impetrationem cõtradictor neget mã
datum, impetranti incumbit probatio, quod habeat mandatum:
ſed tunc ſi cõtradictor eſt procurator, oportet, quod ipſe de ſuo
mandato prius doceat: alias non cogitur impetrans oſtendere
mandatum poſt impetrationem vero præſumimus literas cum
mandato fuiſſe obtentas cui præſumptioni ſtatur: niſi contrariũ
7 conſtet per confeſſionem utentis literis. † Cum enim ſit nega-
c tiua probari non poſſet aliter [e], extr. de elec. bonæ j. Et ſi etiã poſ
ſet indirecte probari, non tamen expedit hac occaſione cãs dif-
ferri. Item excipitur, quod impetrans non fuit uſus dolo, uel ne-
gligentia, intra annum poſt quam habuit copiã iudicis, extr. de re
d ſcrip ſi autem & c. plerunque [d]. quo caſu valent ſecundæ literę,
licet de primis non faciant mentionem, ut ibi. Et præmiſſa intel-
lige, cum aliud ſecundum reſcriptum impetratur: alioquin pri-
mum perpetuum valet, C. de diuer. reſcri. l. 2. Quid ſi primus poſt
poſuit vti ſuis per annum. & ſecundus ſimiliter ſuis: nunquid co-
ualeſcunt primę? Dicit Vinc. quod ſic, C de diuer. reſcript. falſo.
8 † ¶ Quid ſi literis de communi cõſenſu impetratis, poſtponimus
uti pec annũ. & poſtmodum tu impetras, nunquid primæ lapſu
anni elidũtur? Reſpon. non quia ambo negligentes inuenimur.
dolus enim cum dolo, & culpa cum culpa cõpenſantur, ff. pro ſo
9 cio. l. ſi ambo. & hoc ſi utraque pars habuerit reſcriptum. † ¶ Itẽ
nunquid id, quod de anno dicitur, locũ habet in literis, quibus cã
intra certum tempus committitur decidẽda? vt ext. de off. deleg.
de cauſis. Reſpon ſic. annus enim iſte nec arctat, nec prorogat iu
riſdictionem iudicis: quia tempus in literis comprehenſum, cõ-
putatur a tempore, quo reſcriptum iudicib. præſentatur, extr. de
e ap ſuper eo. ¶ Quid ſi quis vtitur literis, & ſtatim eas ſupprimit,
nunquid intelligũtur perpetuatæ; Dicit Vin quod non: ſicut eſt,
quando quis fraudulenter litẽ conteſtatur, ut interrumpat præ-
ſcriptionem: quia non fit interruptio. uel etiam ſi interrupta eſt,
nõ prodeſt, arg. C. de præſcri. 30 an l. fi. Sed nũquid eccleſia reſti-
tuetur ad utendũ hoc reſcripto? arg. quod non, C. ſi aduer. deli. l.
j. 16. q. 3. placuit. extr. de præſcri. c. j. ſecundum Vin. Alii contra, ſi
f læſa ſit [f]. † ¶ Item quod impetrator eſt hæreticus. C. de ſum trin.
10 l. 2. Item quod eſt ſeruus. C. de prec. imp. offe. l. j. C. qui admit. ad
bo. poſ. l. bonorum. Pro alio tamen ſeruus indiſtincte impetrat,
C e. uniuerſis. Item quod eſt monachus, uel canonicus regularis,
qui non poteſt impetrare ſine conſenſu abbatis. 16 q. j. monachi
ext. de poſtu. ex parte C. de precib. Imp. of. vniuerſa. & idẽ dico in
eo, quod in ſeruo. Item quod impetrator dixit ſe clericum, cum
nõ eſſet, licet poſtea ſe tonſurauerit, ext. de tranſa. ex literis, ext.
11 de reſcri. cum adeo. † ¶ Item quod ſuppreſſit nomen ſuæ digni-
g tatis. ext. de reſcri. ad aures [g]. Quid ſi impetrator duas habet digni
tates & nomen unius tantum exprimit? Dicunt quidam, quod ſi
exprimit nomen illius, ubi literas impetrat, bene ualet, C. vbi tu.
h uel cu l. j Vin arg contra [h], in præ c. ad aures. & extr. de præb. cũ
12 teneamur. † ¶ Quid ſi impetrans tacito de dignitate, perdit ipsã
dignitatem prius quam literas præſentet? Dic, quod nõ ualet, nã
tempus datæ conſideratur, ext. de reſcri. eam te. ext. de prob. poſt
ceſſionem j. § ſi uer. in ſumma. Obeſt enim dolus in initio adhibi
i tus. 16. q. 3. §. poteſt [i]. Sed quid econuerſo ſi tempore impetrati
onis non habuit dignitatem, & ſimplici nomine appellauit: tem
pore uero motæ litis dignitatem adeptus eſt? Et uidetur. quod va
lent literæ: quia beneficiis conuenit nos iuuari ext. de commod.
c. vnic. ff. e. in commo ff. de conſt. princ. beneficium. ext. de do. cũ
dilectus. Sed Vin. dicit, quod reſcriptum alias canonicum, ſic per
dit effectum ne minores a minoribus ſuper beneficiis vexentur.
k quod prohibet præd capitu. ad aures [k]. prohibetur ergo tacendi
fraus; & obeſt in beneficiis, vt ibi: ſiue ſint cum cura, ſiue non.
extr. de prę de multa ſiue ſint ſimplicia, ſiue dignitates, vt eod.
l titu. cum teneamur [l]. Item in reſcriptis, extr. de reſcript. cum
adeo. Item in promotionibus, extr. de electio. capitu. innotuit.
Item in ordinationibus: quia tunc non debet uitium celari. ut
l diſt. ex penitentibus. ff. de act. emp. & uen. l. j. §. ideo. Item quod di-
cit ſe de diœceſi, cum ſit de ciuitate: uel econtra: uel tacuit, extr. e.
Rodulphus. & c. ſignificante Item quod impetrans obiit prius quam
citatio ſequeretur. ff quæ ſenten ſine appel. reſcin. l. fin. extra, de
offi. deleg. cum olim. & c. P. & G. vel etiam is cuius nomine impe
tratum eſt mortuus erat tempore impetrationis ff. de reg. iu. Ne
m ratius. [m] † ¶ Sed nunquid tunc expirat ipſo iure? Reſpon. nõ. ſed
13 ope

ADDITIONES.

a Ratione. ¶ Quod nota: hoc in Summa huius ti. ver. ſed nunquid canonicus & ibi ẽt quod ſequitur. Hoſt. aũt vbi ſ. ſub verſi. 97. hoc prin. huius §. plene proſequitur: habuit a domino auditore contradictarum, epiſcopo Bono. quod curia non admittit canonicum ad impetrandum pro eccleſia, uel concanonico ſine mandato, ſi apparet contradictor cum mandato, ad contradicendum autem & conueniendum de iudicibus, admittitur ipſe ſine mãdato.
b Similibus. ¶ Quid ſi ſuper his conſecutiuis iudicii impetrat excommunicatus: remittam j. prope finem §.
c Aliter. ¶ Vt ſcripſi in dec. nonnulli. ſuper gl. Sic ergo poſſet probari per inhibitionem, uel reuocationem.
d Plerunque. ¶ Ibi ſcripſi poſt Vinc. quæ ſequuntur vſque ad uer. item quod impetrator.
e Eo. ¶ 2. in fi. Et hoc intellige, ut ibi dixi de termino ſtatuto per numerum dierum, menſium vel annorum.
f Sit. ¶ De hoc j. de reſti. in integ. §. qualiter ver. pen. & uide, quod dixi in præd. dec. plerunque. in gl. quid erit.
g Aures. ¶ Hic inſtat Hoſt. diſtinguens, verſ. xcviii. ſufficit, quod dicam in ſeq. ver.
h Contra. ¶ Vinc. cuius fuit iſte ver. cum duobus ſeq. in dec. ad aures. dixit ego credo, quod non ualet. quod uerum intelligas in litera beneficiali: ſecus in reſcriptis ad lites, vt ibi ſcripſi, ſecundum Goſ. qui ſic ſoluit in ſua. q. 29. vbi dicit ſimile de illegitimo, qui impetrat hoc tacito, quia valet ſuper iuſtitia: ſecus, ſi ſuper beneficio: quod intellige de illo, cum quo non fuerat diſpenſatum: ſuper quo vide, quod ſcripſi de fil. presb. c. 2. libr. 6.
i Poteſt. ¶ Fuit quæſtio venerealis vj. & diſt. 9. & illa hic ſufficit.
k Aures. ¶ Tu diſtinguas inter formam pauperum & gratioſam, de quo ſatis videas de præ. ſi pauper. libr. vi. in j. gloſſ. & in clemen. de reſcript. gratiæ.
l Teneamur. ¶ Siue ſint magna, vel modica. eod. titu. ſi motu proprio libr. vi.
m Neratius. ¶ Hoc reperitur cum quadam exceptione j. §. 2. ver. pe.

13 ope exceptionis, ext.de teſt.cum ueniſſet.& eſt qō venerealis [a].
a Item ꝙ dixit ſe pauperẽ,cum eſſet diues:ext.de of.del.ſignifican-
tibus.ext.de reſcr.ad aures,de fo.com.ex parte. &c.ex tenore.Itẽ
b ꝙ renunciauit reſcripto [b], ext.de pact.cum pridẽ. C.de fide inſt.
c l.3.extra.de renun.ſane.& capi.veniens c.Item quod nimis præue
nit terminum legis,vt aduerſarium impetrando ſupplantaret ex
tra,de ap.oblatę.§.licet igitur Item ꝙ impetrans ꝓbendam,eſt pu
er.extr.de præb.ſu p inordinata Item quòd impetrans dignitatẽ,
vel beneficium cum cura,eſt minor.25.annis,uel patitur defectũ
in moribus,ſcientia, vel ætate: ext.de æt.& qua.eam te.& de ele
cti.dudum.2 Item quod impetrans beneficium ,non poteſt face
re ſeruitium:ext.de cle.non reſi. quia nonnulli. & c.ꝯquerẽte.&
de præb.ſuper inordinata.Item ꝙ eſt vxoratus.ext.de cle.coniu.
cum decorem.& c.diuerſis Item ꝙ non eſt indigena.71.diſt.hor
tamur.C.de epiſ.& cle.in eccleſiis. Sed hoc đ honeſtate:alias em
eſt contra,extr.de inſti.ad decorem.& uide ĵ de tractatu libello-
rum in ti.de inſti.Item ꝙ non eſt dignus ext.de reſc.cum adeo.đ
ęta & qual.accepimus.Item ꝙ non vult reſidere, ext.de cle.non
reſi relatum.Item quod facultates eccleſiæ,in qua ſcribitur ; non
ſufficiunt,ext.de inſti.c.j.& c.auctoritate.& de vit:& ho.cle.quo
14 niam Item quod non eſt clericus,vt ſ. † ¶ Sed vbi ſcribitur pro
ſcholari,nũquid poteſt opponi, quod non ſit ſcholaris? Reſpon.
ſic,arg. ext. præſum. ca. fin.Et dicit Io de Deo in quæſtionibus
d ſuis [d],quod merus executor non admittet hãc exceptionem, mi
ſtus vero ſic:niſi is pro quo ſcribitur,ſit papæ familiaris.de hoc đ
e ac.ſeu.peti §.pen.verſi.pen.[e] Item excipitur,quod impetrans fu-
it excommunicatus,vt ext.de prob.poſt ceſſionem. ext.de reſcr.
dilectus & de ætat.& qualit. cum bonæ. uel ab excommunicato
conſtitutus, ut ext.de procur.ca.fi.niſi impetret ſuper appellatio
f ne,uel ſuper ipſa excommunicatione [f],ext.de excep.ſignificaue-
runt.& c.fi.& de reſcr.ab excommunicato & in dec. extrauagan
ti Gregorii IX.eo.tit.ipſo iure & hoc ſm dñm meum in Summa
in ti.de excep.§.& qñ.ver.illud etiã.de hoc ſ §.prox.uer.ſed quid
g ſi cõtrà [g].† ¶ Quid de ꝓceſſu habito per literas ab excõicato ad
15 lites obtentas,nunquid valet,ſi nõ excipiatur? Rñ ſic,cum iudex
per eas iuriſdictionẽ recipit:ſed cõtra,ext.de reſcri.dilectus.Sed
ibi non fuit proceſſum per eas;imo ante quam procederetur per
ipſas,papa conſultus dicit,ꝙ ſi per excommunicatum ſint obtẽ
tæ,& de proceſſu mentionem non faciunt, decernantur viribus
carere,ſcilicet quo ad effectũ:quia per eas non proceditur: & vi-
h de,ſecundum Papã,extra de off.delegat.capitulo,prudentiam [h].
16 † Sed pone:epiſcopus habens ſuſpectum clericum ,quod ipſum
accuſare debeat,eum coram quibuſdam clericis ſecretis excom
municat:clericus hoc ignorans , contra eum impetrat: nunquid
valẽt literæ taliter ab excommunicato impetratæ; Dic,quod ſic,
in odiũ epiſcopi.arg.ext.de renũ. quod in dubiis.extr de accuſa.
olim.Sed nũquid talis excommunicatio tenet? Poteſt dici,quod
ſic:ſed epiſcopus tenetur excommunicato ad intereſſe,extra,de
ſen. excom.ſacro Si autem clericus prius iter arripuiſſet ad ſedẽ
apoſtolicam ueniendi contra epiſcopum,non teneret,ext.de ap
i pel.dilecti.Quæſtio dominicalis eſt utraque [i].

ADDITIONES.

a Venerabilis. ¶ Quinta quæſtio tractat de hoc,ſed non in his terminis : ſed quando moritur delegans re integra:& de illa plene ſcripſi in prin. dec. cũ ueniſſet.ſuper 2.gl.in quæſtionibus autem quæ procedunt , quæ non ſunt in ꝑſonæ diuerſæ.nil.n.refert inter impetrantem.& eum cuius nomine eſt im petratũ quia uterq; eſt actor:ſed in hoc differunt,qa primus uiuẽs impetra uit,ſed deceſsit anteq̃ citaret ſecũdus uero mortuus erat ante impetratio-nẽ:& ſic ille impetrare nõ potuit,ſed alius pro eo impetrauit:& de iſto minus eſt dubiũ.Scias,ꝙ dec.cum olim.& c.P.& G.alleg.ad primũ caſum, parũ faciunt , imo nil,niſi inquantũ loquunt̃ de ꝓrogatione nõ facienda. Vides aũt,ꝙ in his caſibus tenet,ꝙ ope exceptionis finiatur iuriſdictio:ꝙ difficile eſt tenere,ſaltem in ſecundo caſu,ꝑ l.Neratius. quã allegat, per quam non teneret priuilegiũ:multo minus reſcriptũ.Item aptè dicit l. 2. ff. quæ ſent.ſine app reſcin.ꝙ ſi detur iudex aduerſus eũ,qui in rebus humanis non eſt,nõ tenet datio.Quomodo ergo dici poteſt,exceptionẽ neceſſariam,quo ad primum caſum,quo a principio tenuit reſcriptum:ſed ante quã ex eo fieret citatio,mortuus eſt impetrans:dicere,ꝙ exceptio ſit neceſſaria , nõ eſſet abſurdũ.Super quo videri poteſt,quod ſcripſi in regula, is qui in ius. de reg.iur.li.6.& dicetur ĵ.§.2.in princ.
b Reſcripto. ¶ Contrarium Hoſt. in quo aliquantulum inſtat.
c Veniens. ¶ Io.de Deo libro 2.q.ult.quærit,an litigans corã delegato , qui compoſuit cũ aduerſario,renuncians reſcripto & omni ſuo iuri , hoc acto, ꝙ ſi non ſeruetur compoſitio,ſit ſibi ius ſuũ integrũ,poſsit vti reſcripto , ſi compoſitio non ſeruetur.Alleg.ꝙ nõ poſsit , de offi.deleg.ſignificantibus. vbi delegata iuriſdictio extincta non reaſſumitur , etiam ſi conſenſu partium. ſoluit , ꝙ non,ſi tradidit parti reſcriptum,de renuncia. ſane.de pact. cum pridem.Si non tradidit,diſtinguit, an compoſitio fuerit conditionalis,an modalis.Primo caſu vtetur reſcripto:ſecundo non , ſed agat ut modus ſeruetur,ſecũdum no. de con. appo. verum . ſed quia hoc procederet, etiamſi pactũ illud non fuiſſet appoſitum de reſoluendo , tu diſtinguas , vt ibi ſcripſi ſuper gl. 2.inter conditionem conſtituentem, quo caſu procedit, quod dictum eſt:& adimentem,& hoc caſu optionem habet, an velit agere ut ſeruetur ꝯpoſitio,an repetere litem,ut in præ.dec.verum.& iura ibi allegata probant prædicta,C.de dona.quæ ſub mo.l.j.& uide , quod ibi no.in dec.ſignificantib.pure fuerat extincta iuriſdictio.

ADDE, quod uoluit Ro.conſi.331.ſcilicet quod ſi papa dat mihi executorem contra Titium meum debitorem , quem excommunicare facio, deinde Papa alteri ſcribit,quod ipſum debitorem abſoluat,ſi eſt mecum in concordia,& nos ſumus cõcordes quòd ſoluat certo termino , quapropter abſoluitur:ſed ſi terminus ſolutionis labitur , quod primus executor non poterit iterum illum excommunicare.
d Suis. ¶ lib.9.q.9.de qua ſtatim dicam.
e Verſi.pe. ¶ Corrige ver.ſed nunquid ſcholaris.Allegatio tñ vera erat ante additiones:nam ver.ibi ſequens,qui incipit,itẽ nota,ꝙ ſi uſq; ad finẽ §.fuit additio,ut ibi aſsignaui.Eſt autem ſciendum,ꝙ iſta quæſtio,& illa nõ conueniunt.ibi.n. tractatur de ſcholari non clerico,qui impetrauit ſuꝑ beneficio:in hac vero quæſtio.Ioannis nõ erat dubiũ de clericatu. impetrauerat enim prouiſionem annuam de decẽ a quodam monaſterio , ut ſcholaris : & hoc negabatur.ſ.eũ eſſe ſcholarẽ,qui in reſcripto dicebatur ſcholaris , huic .plus conuenit iſta ſolutio,quã illi.Allegat aũt ad primũ mẽbrum ſolutionis,2.q 6.ab executore.de appel.nouit.ad ſin de Papæ notitia , allegat 94. diſt.c.j.c.diſt.in ea.ext.de præſum.mandata.Quæſtionẽ aũt Compo.de illo, qui impetrat ſibi prouideri in diœceſi Bono.dicens ſe ſcholarem Bon.cum eſſet origine Paduanus, vide per me eo.ti.ſignificante.ſuper ver.Leodienſi.
f Excommunicatione. ¶ De ligato duabus excõmunicationibus, qui impetrat ſuper una,ſcripſi in dec.e.tit.lib.6. in 4.gl.
g Contra. ¶ De grauato etiam in iudicio, qui ſine appellatione impetrat reſcriptũ ſuper illo grauamine,diſtingue,vt ſcripſi e.ti.c.j. in gl.pen.Item de impetrato ſuꝑ ꝓſecutiuis iudicii, puta ſuper receptione teſtiũ ꝑ excõicatum cũ aduerſario non excõmunicato,dixi ſuper regula,vtile.de reg.iur.li. 6.Item ſciendũ,ꝙ Roſ.q.42.diſputauit, an reſcriptũ valeat impetratũ ab excõmunicato de conſenſu procuratoris rei,ꝑ quem impetrabat.Ad partẽ, ꝙ non valeat,inſtat,ꝙ excommunicatus æquatur hæretico : itẽ deportato: & breuiter,multa interdicta excommunicato vide in regula,dolo facit. de reg.iur.li.6.In prima parte q.inſtat ſecundum,quòd veritas talis fuit tacita:qua expreſſa,reſcriptũ non habuiſſet ergo in totum debet illo carere. e. ti.ſuper literis.Tertio conſenſus procuratoris mei non poteſt , quod meus non poſſet.inducens multos caſus,quibus partis ꝯſenſus non proficit in aduocato,ff.de poſtul.quos prohibet.in milite procuratore , ff. de procur.filius.§.veterani.ad idem.C.de leg.l.ab adminiſtratione. C. de quæſt.l.ſeruos C.de teſti.l.parentes.C.de iuriſdi.om.iu l.priuatorũ.Quarto,ꝙ dominus id ſpecialiter mandaturus non fuiſſet,ff.de pig.l.obligatione.Ergo,&c. In cõtrarium multa,quæ licent excommunicato collecta in ſecunda parte quæſtionis,de qua ſupra:item C.de procur.ita demum. ff. de ædil.edic.cũ mancipium.j.reſpon.ff.de cõtrah.empt.in huiuſmodi.& uide Imol.C. de prec. imper.offe.l.j.& l.uniuerſis.ff.de pet.hære.item veniunt.§. a quo. Item ſibi imputet,qui talem procuratorem elegit,ff mandat.cũ mandato.ad idem.ff. de exercitor.l.j.ff.ſi men.fal.mo.dix.ſoluit ex reſcripto agi non poſſe cum procurator illũ illegitimare non poterit ad illum actum , ad quem habilis, vel legitimus non erat ; nec etiam per ſuum conſenſum potuit ius publicum immutare,ff.de oper.lib.l.cerdonem.de admin. tut. quidam decedẽs. & per præd.dec.ſuper literis.pro ſolutione benefacit , quia iſte non eſt caſus,in quo requiratur exceptio , cuius omiſsio validat quandoque , quod poterat vitiari,ſed ipſo iure eſt nullũ,ꝑ præ.dec.j.e.tit.lib.6. ¶ Adde, q̃d ſi duo impetrant, & alter excommunicatus eſt,an valeat reſcriptum ſ Rom. conſ.406.& ibi,quid de occulto excommunicato.
h Prudentiam.¶ Expeditum eſt,quod non ualet,per præ.c.ipſo iure.
i Vtraque. ¶ Tamen vnica , & eſt lis. & ſatis ſufficit ille verſi. pro illa quæſt. & huic remiſi in dec.j.de reſcrip.lib. vi.in fi.4.glo. ibi no.

SVMMARIVM.

1 *Reſcriptum impugnari poteſt ratione eius,ad quem impetratur.*
2 *Impetrari non poteſt reſcriptum ad iudicem extra prouinciam morantem*
3 *Reſcriptum iudicis de nouo excommunicati,an & quomodo perdatur.*
4 *Reſcriptum in qua cauſa remittitur ad eum,a quo noſcitur appellatum.*
5 *Literæ impetratæ,vbi epiſcopus extra ſuam diœceſim exiſtens,cauſam delegat,an valeat.*

1 6.§.Ratione †quoque eius ad quẽ impetratur,impug
natur reſcriptũ:puta,ſi ſit talis,ꝙ nõ poſ-
ſit eſſe iudex Quod dic plene,vt ſ.de iud. deleg.§.pen. & fi.Item
excipitur,quod eſt obtẽtũ ad iudicẽ ultra duas dietas a diœceſi,in
qua res moratur,vel in qua res eſt ſita,diſtantem:ext. de reſcrip.
a nonnulli.de excep.olim.[a] Et ſic poterit excipi,etiam ſi poſt litem
cõteſtatam vltra duas dietas trahatur,C.de cõſor.eiuſdem litis,
b l.2.Arg.contra ff.quod quiſque iur.l.3 reſpõ.j.[b].† ¶ Item quod
2 eſt obtentum ad iudicem extra prouinciam morantem,licet in-
c fra duas dietas.quod dic , ut no.3 quæſt 6. neminem [c].† ¶ Item
3 iudex de nouo eſt excommunicatus: & ſic reſcriptum perditur
ad tempus,extr.de offi.del.prudentiam §.ſexta.de excep.pia.lib.
4 vi.uel ſuſpectus,extr.de offi.delegat.inſinuante.† ¶ Item quod
cauſa remittitur ad eum,a quo noſcitur appellatum:extra de ap
pel.

ADDITIONES.

a Olim. ¶ Hodie dic,vt in dec.ſtatutum de reſcrip.lib.6.& vt ibi no.in gloſſ. Olim dicemus contra ſecundum dictum de reali.
b Reſpon.j. ¶ Hoc contrariũ nihil facit.ꝯueniret enim potius actori trahẽti. quam reo tracto. De principali dicto ſatis ſcripſi de reſcrip.dilectus.2.in gl.ante litem.& de hoc ĵ. tit. j. §.j. ver.quid ſi reus. & vide, quod dicam in principio.
c Neminem ¶ Et ſcripſi de iud.c.fi.in prin. vbi vide cum ſua remiſ. quæ eſt ad id,quod not.Hoſt.in præ. §. pe. ver. centeſimo. vbi plene tractat materiam huius uer.& pręcedentis. ¶ Adde,vt per Fel.in c.nulli.ds reſcr.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

pel. hæc ſi in una. & c. accepta. Arg. tamen contra, ext. de matr. ꝯ-
a tra inter. eccleſ. contra. c. j.[a] † ¶ Item ſi epiſcopus, uel archiepi-
ſcopus extra ſuam diœceſim, uel prouinciam exiſtens, cauſam de-
legant, non ualent tales literæ impetratæ, ſecundum quoſdam.
arg. ff. de offi. præſid. l. 4. ff. de iuriſd. om. iud. l. fi. extr. de offi. deleg.
b c. excommunicatis. & c. fi. de offi præfect. vrb. l. fi.[b]

ADDITIONES.

a c. j. ¶ Ibi ſoluitur in glo. pen.
b l. fi. ¶ Dic contra, vt no. de of. leg. nouit.

SVMMARIVM.

1 *Reſcriptum impugnari poteſt ratione eius, contra quem impetratur.*
2 *Reſcriptum contra priuilegiatum obtentum, nec de priuilegio mentionem faciens, an ſit validum.*
3 *Impetratio contra abbatem, nulla de conuentu facta mentione, an valeat.*

a 7 §. Ratione etiam[a] eius, contra quem impetratur re-
ſcriptũ, impugnatur. vnde per clauſulam,
Quidam alii, non trahuntur meliores, quàm ſint in litera expreſ-
1 ſi, ut infra §. ratione cauſæ. in uer. itẽ quod in eo. † ¶ Item excipi-
tur, quod eſt impetratum contra prædeceſſorẽ mortuũ: nec per
illud fuit citatus: quare per eum nõ debet ſucceſſor ꝯueniri, extr.
de reſcrip. ſignificauit. de offi. deleg. gratum. Arg. cõtra, extra de
iud. quia V. & C. de ꝯtrahen. & commit. ſtip. l. fina. & dic, quod ſi
impetretur ſuper actione reali, tunc ſucceſſor poteſt ꝯueniri: qa
res tranſit cum ſuo onere, ut extra de deci. paſtoralis. j. verſi. itẽ
quod is, contra quem. Si ſuper perſonali, & re integra moritur
is, contra quem fuit impetratum, expirat, ut in d. capit. ſignifica-
uit. ſi uero moritur re nõ integra, tũc ſucceſſor per illud poterit
cõueniri, ut in d. c. gratũ. & in c. ſignificauit. ibi, cum nec per ip-
ſas, dum uiuit, & c. uel dic, ut ibi no. Item ſucceſſor uniuerſalis po-
teſt conueniri per reſcriptum contra prædeceſſorem obtentum
illo re integra mortuo: arg. bonũ extr. de fo. com. dilecti. de hoc
in præ. capitu quia V. ubi etiam no. ſecundum Papam, utrum fiet
b nouus proceſſus cõtra ſucceſſorem[b]. Item excipitur, quia eſt ꝯ-
tra priuilegiatum obtentum, nec facit de priuilegio mentionem
2 extra de reſcrip. cum ordinem. † ¶ Item quod is,[c] contra quẽ im-
c petratum eſt, tempore impetrationis non erat in rebus humanis
ff. quæ ſen. ſine app. reſ. l. 2. extr. de reſcrip. c. fi. niſi forte ſit tale il-
lud, ſuper quo impetratur, ꝙ hæres poſſit hæreditario iure con-
ueniri, C. de contrahen. & cõmit. ſtip. ueteris. ff. de fideic. liber.
cum quaſi. in prin. in authen. de iureiur. à mor. præſtit col. v. Item
quod mater, contra quam impetratur nomine filiorum, ad ſecũ-
3 da uota tranſiuit: extra de app. ex parte M. † ¶ Item ꝙ ubi impe-
tratur contra abbatem, non fit mentio de conuentu, cum tamẽ
ſint bona communia: extr. de reſcrip. edoceri & ſ. de actore, uerſ.
d item etiam obiicitur, & ſeq.[d]

ADDITIONES.

a Ratione etiam. ¶ Dic, ut ſcripſi in quæſtione, quam diſputaui, poſita ſuper regula, is qui in ius. de reg. iur. lib. 6.
b Succeſſorem. ¶ Vt ibi ſcripſi in ult. gl.
c Quod is. ¶ Ad literam fuit iſte verſ. Vber. de Bob. vbi ſ. poſt prin.
d Et ſeq. ¶ Dic, vt ibi: quia ualet, niſi eſſent capitula omnino diſcreta. Hoſt. autem hoc membrum plene proſequitur ſub uerſi. 99. quærebat Guid. An. quæſt. j. huius titul. an valeat reſcriptum impetratum per conuentum, de abbate mentione non facta: Allegat, ꝙ ſic, l. j. C. de diuer. reſc. vbi reſcriptum prodeſt fratri impetranti. Si hoc in carnali fraternitate, fortius in ſpirituali: de transla. c. 2. facit, ꝙ ex ſola affectione dr̃ q. s fr̃, ff. de hæ. inſti. l. nemo dubitat. alle. ẽt ext. de iudi. cãm. In ꝯriũ alle. ff. de min. l. deniq; §. ſed vtrũ. ubi reſtõ datur filio, nõ patri. Vñ cũ patrẽ ꝯtingeret, nõ datur. Ad idẽ e. tit. ꝙ ſi minor. §. ſi ſeruus. inducit etiam l. ait prætor. ff. de iur. del. ubi, qui non põt alienare, & c. diſtinguũt, vt ſi bona ſint ꝯmunia, valeat, per præ. l. j. Nec ob. l. deniq;. qa reſtitutio minoris eſt beneficiũ perſonale. & ſic perſonam non tranſgreditur. de re. iur. priuilegiũ. li. 6. cũ ꝯcor. Et aduerte, quia ꝑ hoc dictũ hãc q. hic ſcripſi. dec. præ cãm. Si dicat. ꝙ illi fratres Duneb. eſſent rei, deſtruere videbatur diſtinctionem, quã poſuit Ho. vbi ſ. & ideo ipſe ibi tenet in verſ. hæc tñ diſtinct. ꝙ ſibiipſi erãt actores, & monachi rei. hoc ſatis præſumo, quia præponuntur: & quia ibi dicit, ingrediãtur & anti qua dicebat, aggrediantur. in antiqua autem patet, ut ibi ſcripſi, ꝙ qõ erat ſuper quadã eccleſia, & delegata erat abbati de Eueſcan. audiẽda & finiẽda appellatione remota. Secundũ hoc illa decr. determinat q. ſ. ꝙ ẽt cauſa ſit talis, ꝙ ꝯuentus ſine prælato in iudicio tractare non poſsit: impetratio tñ reſcripti tenet ſuper illa facta per ꝯuentum: eo fortius, qñ cauſa eſſet ꝯuentus, ita ꝙ etiam adminiſtratio eſſet diuiſa, ut dixi in ca. edoceri. de reſcrip. hoc etiam ꝯuertitur, ut ſcilicet in communibus, & his quæ prælatus tractare nõ poſſet in iudicio ſine ꝯuentu, teneret impetratio reſcripti facta a ſolo prælato: ſicut teneret in illis facta contra ſolum prælatum: ut in præd. cap. edoceri.

SVMMARIVM.

1 *Reſcriptum an ratione defectus ſeu taciturnitatis poßit impugnari.*
2 *Clauſula illa, ſi preces veritate nitantur, aut æquiuallens, quid operetur.*
3 *Abſolutiones an tot requirantur, quot præceſſerunt excommunicationes.*
4 *Reſcriptum non continens cauſam, propter quam perſona conueniri debet, nullam dat iuriſdictionem.*
5 *Impetrans quo caſu dicatur falſarius.*
6 *Reſcriptum, ſeu mandatum generale, ad quæ extendi dicatur.*
7 *Exceptiones peremptoriæ, ſeu dilatoriæ, an contineri debeant in quolibet reſcripto.*

1 8. §. Ratione quoque† defectus, ſeu taciturnitatis, re-
ſcriptum impugnatur: quia ſecundũ de
a primo non facit mentionẽ[a] vt ext. de reſcr. cæterũ. in aut. ut ſpõ
ſal. lar. §. ſi qs. coll. 9. ext. de offi. deleg. c. 2. ff. de leg. 3. ſi qs. in princi-
pio teſtamẽti. C. de teſta. auth. hoc inter. Valet tñ tũc ipſo iure, ni-
ſi fuerit exceptum, vt ibi ꝓbatur: uel nõ ꝯtinet ſeriem prioris, ex-
tra de dolo & cont. c. ex literis. ſecus ſi de prioribus faciat mẽtio-
nem: quia tunc valent ſecundæ, ut in præd. c. cæterũ. & ff. de pro-
cur. ſi qs cũ ꝓcuratore. § fi. ff. de iud. iudiciũ ſoluit. ff. de iure codi-
2 cil. diuus. §. licet. † ¶ Itẽ ꝙ nõ eſt ibi clauſula illa, ſi præces ueri-
te nitantur, 25. quæſt. 2. uniuerſa. ſed hæc ſecundum canones ſub-
b intelligitur, licet non opponatur, ext. de reſcrip. c. 2.[b] Et tñ quaſi
c ſemper æquipollens ponitur, ſcilicet, ſi eſt ita: e. ti.[c] in fi. Item ex-
cipitur, ꝙ non facit mentionem de appellatione à ſe interpoſita:
ut ext de confir. vti. uel inutil. bonæ. uel aduerſario, extr. de reſcri.
d ex parte[d]. Itẽ licet dicat̃ in ſecundis literis, veritati & iniuſtitię ꝑ-
iudicantibus, non tamen ualent, niſi expreſſam mentionẽ faciant
de confirmatione præcedenti: ut ext. de confir. uti. uel inut. bonę.
§. uerum. Item excipitur, quod faciunt mẽtionẽ in genere, nõ in
ſpecie, de poſſeſſionibus, uel eccleſiis, ſuper quibus ſunt obtẽtæ:
extra de dolo & contu. ex literis. Item ꝙ literæ abſolutionis ſunt
generales, nec faciunt mẽtionẽ de articulo, pro quo fuit quis ex-
communicatus: uel unam cauſam quis expreſſit, aliam tacuit: ext.
de ſen. excom. cum pro cauſa. & c. officii. extr. de offi ord. ex par-
3 te. † ¶ Quia tot abſolutiones ſunt neceſſariæ, quot præceſſerunt
excommunicationes. ff. de noui ope. nun. de pupillo. § ſi in pluri-
bus. 2. q. 3. §. notandum. uer. ſi plura crimina. Item quod in literis,
quibus committitur abſolutio, non fit mentio de idonea cautio-
ne de parendo mandatis eccleſiæ præſtanda: extra, de ſequeſtr.
poſſ. c. j. in fi. extra, de ſen. excom. ad hæc. quia hæc eſt forma, ſiue
mos eccleſię in abſoluendo. ut ext. de offi. deleg. prudentiam. §.
4 ſexta. & infra. § prox. ver. item quod impetrator. † ¶ Item quod
articulus, ſuper quo reus conuenitur, uel perſona, quæ debet cõ-
ueniri, non exprimitur in literis: vnde non dant iuriſdictionem,
extra de offi. del. cum olim. & c. P. & G. Item quod tacuit negotii
proceſſum ſuper eadem re. extra, de re iudic. inter monaſterium.
2. q. 6. § diffinitiua. ff. de iudi. l. 2. C. quom. & quando iud. in auth.
qui ſemel. Item quod tacuit ſeriem facti: ut extra de coha. cle. &
mul. ſuper eo. in fin. extra de reſcrip. dilectus filius abbas. Item
tranſactionem, ext. de decim. ex multiplici. Item iuramentũ, ſeu
numerum canonicorum, extr. de reſcri. conſtitutus. & de præb.
pro illorum. de appel. dilecto. Item diſpenſationem, extra de fili.
presby. c. ex tua. Item exceptionem propoſitam, extra de procu.
in noſtra §. nos uero. Item priuilegium, extra de præſcrip. uenjẽs.
extra de priuil. ex parte. Item confirmationem, extra de cõſt. ex
parte, de præb. dilecto. prope fin. Item ſtatutum, vel indulgen-
tiam, extra de conſtit. ex literis. de cler. non reſi. capitu. penulti.
Item beneficium & impetrauit ſuper alio habẽdo, ſiue ſuum eſ-
ſet ſufficiens, ut extra de reſcrip. cum adeo. ſiue non, eod. ti. ſi pro-
c ponente. extra de præb. cum teneamur[e]. ſiue eſſet perpetua vica-
ria, extra de præſcr. poſtulaſti. Item quod tacuit ꝙ pater eius ĩ ca-
dem eccleſia miniſtraſſet extra de reſcri. inter cæteras. de fil. preſ-
by. ca. 2. Item quod tacuit terminum præfixum ab homine ad ꝓ-
ſequendum appellationem ſtatutum, extra de appel. ſæpe. §. fin.
de renun. ueniens. Item quod tacuit ordinem ſiue religionem e-
ius, ꝯtra quem impetrauit extra de reſcri. cum ordinem. Item de-
fectum natalium, extra de fil. preby. per totum. 56. diſtinctio. per
totum. Item quod tacuit, fuiſſe a capitulo dignitatem reuocatã,
extra de conſtit. cum acceſſiſſent. Item quod tacuit præbendam
non vacare de facto, extra de conceſſi. præbend. cum noſtris. &
capitulo,

ADDITIONES.

a Mentionem. ¶ Niſi primum ope exceptionis poſsit elidi, ſecundum Ber. qui hoc no. e. tit. ex tenore. in fi. j. gl. vide quod ibi dixi.
b c. 2. ¶ Vide, quod ibi dixi ſuper gl. pe. ꝓpter præd. l. vniuerſa canonizatam.
c Eo. tit. ¶ Olim in fi. Ita ibi Hoſt. adde & ca. Rodulphus. & c. ſeq.
d Ex parte. ¶ Vide quod ibi dixi ſuper gl. forte. ¶ Adde Ro. conſ. 330. & ibi, an caꝙ ſi quis impetrat a diuerſis iudicibus plurima reſcripta, & utatur: an careat cõmoditate omniũ & de ſupprimente veritatẽ & nõ faciente mẽtionẽ de litis pendentia: & qñ dicatur lis pendere: & qñ expiret iuriſdictio primi iudicis per intimationẽ factã a ſecũdo: & ꝙ ſi in literis dicitur, Diſcretioni. tuæ, de qua plurimum ꝯfidimus, videtur electa induſtria perſonæ. ibidem.
e Teneamur. ¶ Et e. tit. ſi motu proprio. li. vj.

capitulo,literas.§.fin.Item quod alius de mandato. Papæ fuiſſet
receptus,extra de reſcriptis.mandatum,& duobus cc.ſequ. Item
ꝙ tacuit,vel expreſſit tale quid, quo expreſſo, vel tacito, lite-
ras non obtinuiſſet,eo.tit.ſuper literis.& c.ex parte.C. ſi contra
ius vel vti.pu.præſcriptione.quę ponitur 25 q.2,& l.& ſi legibus.
5 & l.reſcripta.† Et taliter impetrans,eſt falſarius.ut. ff. de falſis, ſi
quis obrepſerit.Item quod non ſit mentio in poſteriori, quod
primum de cōſenſu partium fuerit impetratum: licet dicatur in
a eo.nō obſtātibus prioribus literis,extra.de reſcrip. ceterū.in fi. [a]
Item quod tacuit in ſecundis articulum,in primis pricipaliter de-
legatum,ext.de reſcriptis,cum dilecta Item quod tacuit ius epi-
ſcopale,extra de decim. dudum. §. finali. de off. delega.ſuper eo
6 † ¶ Item excipitur,quod reſcriptum eſt nimis generale, vel ni-
mis eneruat ordinariam iuriſdictionē:extra de reſcri. ad hæc. de
foro compet.ex tenore.& c. ex parte Per mandatum enim gene
rale non ꝓhibent niſi illicita.ext.de reſtl. ſpo.audita. & de verb.
b ſignifi.ſuper quibuſdā.xj.quæſt. 3. quod prædeceſſor [b]. Nec ꝓp-
ter eum Papa intendit alicui præiudicare,extr.de maio.& obed.
cum inferior.in fi.Item excipitur,quod impetrator tacuit ſentē
tiam fuiſſe latam,extr.de fide inſtru.inter. §.inſtrumentum quo-
que.uer.in omnibus.extr.de don.inter vi.& vxo.per veſtras.C de
erro aduoca.l.fi.C.ſen.re.non poſ.l.fina. vel interlocutoriam: vt
extr.de re iudi.cum olim.Item tacuit,quod ipſe alibi foret recep.
tus,extra.de reſcrip.in noſtra.vel quod alias literas vēdidiſſet,vt
eo.tit.ad audientiam.Item quod impetratæ ſunt ante terminum
7 appellationi præfixum:vt j.ď appe.§.qualiter.ver. licet.† ¶ Vtrū
in reſcripto debeat fieri mentio de peremptoriis, vel dilatoriis
exceptionib.& qd iuris ſit,de hoc no.ſecundū Papā. ext. de reſc.
c ſuper literis [c]. ¶ Sed quid ſi procurator non contradicens literis,
conſenſit in iudices cum impetrante: nunquid dominus poterit
poſtmodum obiicere ꝯtra literas,de ueritatis ſuppreſſione,uel fal
ſi ſuggeſtione,uel de aliis? uidetur, ꝙ non: ut extr. de cau. poſ.
& proprieta.cum olim.Sed dic contra. Conſenſus enim procu-
ratoris ad hoc ualet, ut iudicem, in quē ipſe conſenſit, dominus
recuſare non poſſit:ut in d.c.cū olim.non autem, quin dominus
poſsit contra literas exceptiones, proponere, quas forſan procu-
d rator ignorauit [d].

ADDITIONES.

a In fi. ¶ Vidi dubitari,an illud reſcriptum de ꝯſenſu partium dicatur impetratum,cui cum ꝯdiceretur,quælibet pars habuit ſuū & curia dedit tertiū. vī ꝙ ſic,quia verū eſt ꝙ ꝯſenſerunt ambæ partes tali reſcripto.facit,qď dixi poſt Hoſ.de offi.deleg.c.vlti.poſt princ.Item non videtur hic iſte reus fuiſſe neceſſarius:quia ſecundū id excōmunicatus admitteretur ad ꝯuenientiā judicū quod tñ non ſit vt ſcripſi e.tit.c.j.lib.6. in vlt. gl. in contrarium facit verſ. vlt.j.e.§.item hoc.reus fuit prouocatus, & inſpici debet quis prouocet,ff. de iud.l.in tribus.ff.cōmuni diuid.l.2.reus ergo,ne aduerſarius iudicem habeat ad votum,cogitur ſtylum curiæ ſeruare.Et ſimile no. ff. de tut. l.3.§.pen. ſuper ver, cogi. benefacit. C. de epiſcop. audien. l.ſi qui. ff.famiercif.l.hæredes §.non tantum.Aliud enim eſt ꝯhere,aliud incidere in contractum: vt ibi,& ff de re.iur.qui cum alio facit etiam l.j.ff. quod met. cauſ.& quod ibi not.& quod ſcripſi de ſen.excom.ſi vere.ſuper gl. pe.& ff. de ſeparatio.l.fi.ff.ad l.Rhodiā de iact.l.2.§.cū in ea.§.fi.& de offi.deleg.ab arbitris. libro vj.& qď ibi nota. ¶ Adde,quid ſi tacuit in reſcripto gratioſo ad bñficium,de prouiſiōe papali nulliter facta,vel ꝯceſſa? Ro. cōſ. 483. & an dicatſurreptitium reſcriptū tacita acceptatione alterius beneficii facta in partibus ꝑ procuratorem: & an præſumatur ſcientia, vel ignorantia,per eundē ꝯſ.481.Et an valeat reſcriptū impetratū non facta mentione de proceſſibus & ſententia nulla,per Bal.ꝯſ.405. lib.3. Et an ſi impetrans dicat eccleſiam collegiatā,non tamen dicat,ꝙ electio ſpectet ad canonicos, an debeat carere impetratis; Vide Bal ꝙ non,ꝯſ.178. Adde tu, an reſcriptū nō faciēs mentionem de proceſſu valeat, vel ne? Dicas, ꝙ non ſi proceſſus, vel ſnia erat aliqua. Sed ſi proceſſus erat nullus,bene valet, licet de eo nō fiat mentio in reſcripto,glo.in c.ex tenore.ext.de reſcript. & ibi ſcriben, gloſſ.in ca, ſuggeſtum.ext.de iure patro.gl.in cap.cum noſtris extr.de ꝯceſsi. ꝑbē.Hoſtien.in c.pen.extra de do.inter vir.& vxo.ibi do.Ab.Sicul.hoc mirabiliter exclamat.Item adde ad id,quod dicit iſta additio in prin.ibi,de prouiſione papali inutiliter facta,quod impetrans reſcriptum ad beneficiū, in quo nō facit mentionem de beneficio, quod ipſa impetratio prius iniuſta & illicita obtinebat,nō ualet hoc reſcriptum.gl.no.in verbo, obtinebat. in c. cum qui.de præben.lib.6.

b Prædeceſſor. ¶ Addit Hoſt.33. q.2.quos Deus.ff.de iure patro. l. adigere hoc.ver.75.

c Literis. ¶ Et de peremptoriis eſt determinatum de lit.ꝯteſt c. j. li. 6. Quis autem debeat probare,cum dicitur falſum expreſſum vel verum tacitum ibi ſatis ſcripſi in vlt. gl.

d Ignorauit. ¶ Hæc additio fuit dictum Compo.de reſcrip. ſuper literis.vt ibi ſcripſi in fine.

SVMMARIVM.

1 *Reſcriptum quomodo impugnatur ratione cauſæ.*
Perſonarum differentiam in reſcriptis contentarum,cui, & quomodo cō petat æſtimare.
2 *Clesicus eſt maioris profeſſionis quam qui uis laicus.*
3 *Tempus,ſiue initium reſcripti,in quibus debeat conſiderari.*
4 *Clauſula,tam laicis quam clericis, an comprehendat mulieres.*
5 *Clauſula generalis,in qua exprimitur epiſcopus; vel archiepiſcopus: an an comprehendat Regem vel Imperatorem.*
6 *Reſcriptum continens quod talis conqueritur de tali epiſcopo, & quibuſdam aliis clericis & laicis,an comprehendat alios epiſcopos.*
7 *Conquerens de archiebiſcopo Narbo.& quibuſdam aliis illius prouinciæ,an poſsit extra eccleſiam metropolitanam Narbon.agere.*
8 *Conquerens de archiepiſcopo domicilium non habente. quo reſcripto vti debeat.*
9 *Impetrans reſcriptum contra vagabundum, cuius loci debeat eum pronunciare.*
10 *Reſcripta non potrahenda,quæ ſint.*
11 *Negocia maiora uel grauiora quæ dicantur.*
12 *Impetrās ſuper diuerſis perſonalibus ad diuerſos, reum autem non conueniens, niſi coram uno, an illa cauſa finita poterit eum coram alio per alias literas conuenire.*
13 *Promittens alicui dare decem Narbonæ.& alia decem Pariſiis,an diuerſis reſcriptis contra ſe impetratis poßit coram pluribus eodem tempore conueniri.*
14 *Impetrans iudicem contra aliquem,an poßit illum coram illo iudice conuenire,& iterum reconuenire illum coram alio iudice contra ſeipſum ab illo impetrato.*
15 *Exceptio an habeat locum,vbi is,qui ſuper pluribus perſonalibus actionibus impetrauit,facit quod omnes ſubdelegant.*
16 *Reſcriptū ad futuras cōtrouerſias obtentū,an ſit validū,ſeu admittēdū.*
Reſcriptum,quod præcepit aliquid fieri parte abſente non per contumaciam,an valeat.
17 *Literæ generaliter contra clericum & laicum,& generaliter cōtra quoſdā alios impetratæ,an includāt monachum,vt per eas poſsit conueniri.*
18 *Imperator ex ſola Principum electione,etiam ante coronationem dicitur verus Imperator,& habet ius adminiſtrandi*
19 *Vſurpans quod ſuum non eſt,merito perdit quod ſuum eſt.*
20 *Conſideranda ſunt tria circa quodlibet reſcriptum,ſcilicet damnum,utilitas & facultas.*
21 *Reſcriptum ſuper futuris actionibus impetratum,nō prodeſt.*
22 *Reuocatio reſcriptorum & iuriſdictionis datæ per illam, nō extenditur ad futura.*

9.§.Ratione autē cauſæ,& aliis modis ꝯtra reſcriptū
excipitur:ut ſi in eo monacho prioratus
ꝯfirmet: ut ex̄.de ꝯfirmat.uti.uel inutil.c.porrecta.Itē excipit.ꝙ
ſuper re litigioſa uel lite pendente,hoc tacito eſt obtētum:ut e.
ti.c.j.& c.cum dilecta.& de dolo & ꝯtu ex literis. C. vt lite pend.
per totū.extra.eodem.ca.fi.ext.de priuileg.c pen.xi.q.j.quia res.
Item quod eſt obtentum ſuper re,cum cāæ cognitione ꝯfirmata
licet nō ſit litigioſa:vñ non ualet,niſi de ꝯfirmatiōe faciat mētio
nē:ut e.ti.c.j.& c.bonæ.Itē ꝙ in eo minores & uiliores ꝑſonæ.&
minora negotia exprimūt.Vñ ꝑ ꝑ generalē clauſulā,quidā alii ñ
poteſt ad maiores perſonas, vel maiora & grauiora negotia,
uel ad effrenatam multitudinem trahi: nec etiam ad pares perſo-
nas uel magnas, ſi fraudulenter aliquæ magnę ſunt expreſſæ: ut
a extr.de reſcriptis. ſedes. donec illæ magnæ ſint in iudicio nomi-
b natæ. cod. titu. cum in multis [a]. argum. Inſtit. de. iur. na. in fin.
1 Hinc eſt [b], quod ſi in ſcriptis ſpecificantur prædia vel poſſeſ-
c ſiones,clauſula generalis ſubſequens, & rebus aliis, non poterit
d ad decimas trahi:& ſic obtinuit argū.ext.[c].eo.frequens.§.fin [d] †
¶ Sed

ADDITIONES.

a Multis. ¶ Ibi not in gl.ſcilicet illorum,an ſit neceſſe ꝯuenire prius expreſſum quam incluſum in clauſula.

b Eſt. ¶ Additio vſque ad verſi.item opponitur.

c Ar. ¶ Extra lib.6.de reſtit. ſpol.

d §.fi. ¶ Si exprimitur decima cum clauſula,rebus aliis, ſuper iniuria agi nō poterit,ſecundū Gul.An.quæ.7.facit, quod ſequitur infra verſi. item quæritur.quæ & quod not.Hoſt.in §.proxime allegato,verſi.non ſolum. & ꝯuenit alia quæſt.quā ibi ſubdit,an per talē formam poſsit agere ſuper eccleſia? Et videtur ꝙ ſic,per decret.Rodulphus. ſed dicit ꝯ. & idē ibi no. Redeundo ad primū certū eſt,ꝙ actio iniuriarum infamat ff.de his,qui no.infa.athletas.§.in lege.de ſenten.& re iud.cū te.& crudele eſt famā negligere.12.q.1.nolo.& vt patet.ff.de var.& extraord.cog.l.pe.fama res inæſtimabilis eſt, ſicut de libertate dicitur.ff.de reg.iur.libertas:ſed inæſtimabile cū æſtimabili ꝯparari nō dēt:ergo hoc vt maius nō includat,clauſula rerū nō valet, ſi dicas,infamiā euitari poſſe,ſi per ꝓcuratorē defenditur & dānatur. ff. de infa.furti.§.ſi quis.vel ſi agatur in factū tēperatis verbis:vt facit libertus ꝯ patronū.ff.de dol.l.nō dēt.in fi.quia licet ꝑ hoc euitetur iuris infamia, ipſa tñ opinionē hominū nō effugit,ff.de obſeq.à liberis & liber.& c.l.honori.de teſtibus, teſtimoniū in.in fine.Iſtud ergo,vel aliud,qď diminutionē ſtatus ꝯtineat, ex uirtute clauſulæ hoc caſu nō poterit intentari.facit cle. de ꝓcur. nō pōt.& qď not.nō obſtat l.rei appellatiōe cāæ & iura ꝯtinētur.ff.de verb.ſig.& ſic res corporales,& incorporales, Inſtit.de rebus incorpora. ꝑ totū: qa illud verū,vbi ſignificatio reſtricta nō ſit,vt in odiū reſcriptorū:vt in decre.ſedes.Nō obſtāt ꝯſilia ſuperiora,quæ procedunt corā ordinario vel delegato,q ꝯpetens iudex eſſet.Pro his bene facit, quod ſcripſi poſt Hoſt. de reſt.ſpolia.grauis. ſuper verbo,iniuriis.qui dicit,quod vix poteſt in curia Romana haberi litera ſuper iniuria. Abſurdum ergo eſſet, ꝙ generalitas ſerum illam includeret.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

a ¶ Sed quæ ſunt perſonæ digniores [a]? Reſpond. circa hoc nõ
1 poteſt certa doctrina dari: ſed iudex hoc æſtimabit ex circum-
ſtantiis perſonarum in reſcripto contentarum & ꝯuentarũ, ſiue
ſint ĩ dignitati. ſiue priuatę 23. q. 4 duo & dicũt maiores ĩ primo
gradu: minores uero in ſecũdo, x. quæſt. . antiquos ff ad leg. Cor
de ſica. l. pen. Item æſtimabit potentiam, diuitias, nobilitatem. &
honorem, extra de teſti. ſuper eo. Item profeſsionem maiorem:
ut qa eſt clericus. uel monachus, extr. de maior. & obedi. ſolitæ.
2 uer. fecit Deus duo. † ¶ Quid ſi quis nominauit in reſcripto ma
b ximum laicum [b] nunquid tunc per clauſulam, quidam alij, poteſt
clericus trahi? Reſpondeo, non: quia clerici ſunt maioris profeſ
ſionis: arg. 96. diſt. duo ſunt. ext. de ma. & obed. ſolitæ. verſ. fecit
Deus & alterius, ut 12. q. j. duo. 4. diſt ſtatuimus niſi adiiceretur,
& quibuſdam aliis, tam clericis, quam laicis, vt ext. de reſcri. ſigni
ficauit. Tales enim partes intelligũt in ſubſtitutione fieri, quales
præceſſerunt in inſtitutione, Inſtit. de vulg. ſubſt. §. ex diſparibus
Sed ſi dicatur, epſ uel clericus, & adiiciatur, & quibuſdã aliis tũc
c bene includitur laicus, ſecundum Vinc. [c]. Quid ſi expreſſi mino-
3 rem, & medio tempore factus eſt maior? † ¶ Itẽ quid ſi magna
perſona, quæ tempore impetrationis non poterat cadere in ge
nerali clauſula, nunc facta eſt pauper? Item quid econuerſo, ſi tũc
erat humilis, nunc facta eſt magna perſona? Itẽ quid ſi tunc quę-
ſtiones non erant, ſed poſtea ſuperuenerunt, vt ext. eo. quia non
nulli. j. verſ. ſi. Item quid econuerſo, ſi tunc erat cauſa conuenien
di, ſed nunc non eſt. Item quid ſi expreſſi rẽ, quæ tunc erat maxi-
ma, ſed nunc decreuit? Reſp. in his & ſimilibus tẽpus, ſiue initiũ
obtenti reſcripti cõſiderari, extr. de reſcrip. ſuper literis. Ea enim,
quæ cauſa explicandi negotia geruntur, non refert quo tempore
conſumentur, ſed quo tempore inchoentur, ff. de neg. geſt. nam
d & Seruius. §. ſi uiuo [d] † ¶ Sed quæritur, vtrum per prædictã clau-
4 ſulã, tam clericis quam laicis, ꝯueniri poſsint mulieres? dicit Vin-
e cen [e] ꝙ non. ff. de neg. geſt. l. 3. ff. de verb. ſignific. l. j. [f] Argum.
f contra, j de diſputa. & alleg. aduo §. poſt hæc. uer. uel ibi maſculi
num. Quid de monialibus, uel monachis, vel conuerſis? Reſpon.
nec, illi. niſi de illorum ordine mentio fiat. ext. de reſcrip. cum or
5 dinem. ff. de rei uend. quæ religioſis. † ¶ Sed nunquid expreſſo e-
piſcopo, uel archiepiſcopo, in generali clauſula, intelligitur Rex
uel Imperator? ar. ꝙ non. Rex enim erat, & neminem præter
Deum timebat, de pę. diſt. 3. §. Dauid quoque. in c. totam ar. con
tra, 96. diſ. duo. extra, de ma. & obe. ſolitæ. Secus forte in duclbus
6 & comitibus: vt in præ. cap. ſolitę. ſm Vin. † ¶ Quid ſi in reſcri-
pto dicitur, ꝯquæſtus eſt talis de tali epiſcopo, & de qbuſdã aliis
clericis & laicis: ut in præd. ca. ſignificauit. nunquid per hãc clau
ſulam cõueniri poterunt alii epiſcopi? Reſpon. ſi non adiungit,
g clericis & laicis; tunc ſic [g]. extra de conſti. c. omnes. Si uero adiũ-
gatur, tunc nomine clericorum ſimpliciter propoſito non intel
ligiuntur epiſcopi. ut ſ. de leg §. poſtremo. uer. quid diſpenſatum
h & argu. ext. de præbend. c. ſi. extr. de ſentent. excom. ſolet [h]. niſi
forte ſit conſtitutio, uel generale mandatum, uel edictum: ut 17.
quæſt. 4. ſi quis ſuadente. 21. diſt. clericos. Quid ſi dicitur, contra
epiſcopum Tholoſan. & quoſdam alios de prouincia Narbon.
nunquid intelligentur illi, qui ſunt de ciuitate Tholoſæ? Et vide-
tur, quod non. extr. de reſcrip. Rodulphus. Dic contra, ſicut ſi di
ceretur, & alii de regno. Nam ciuitas eſt in prouincia. 6. q. 3. ſcito-
7 te. 7. qui ſcire. † ¶ Quid ſi dicitur, non queritur Pet. de archiepi-
ſcopo Narbonen. & de quibuſdam aliis prouinciæ Narbon. nun
quid traheretur de ciuitate Narbonen. metropolitana? Videtur,
i quod ſic, eadem ratione [i]. Alii ꝯtra per clauſulam autem illam,
conqueritur P. de epiſcopo Tholoſę. & de quibuſdam aliis Tho
loſanę diœceſis, nullus de ciuitate Tholoſę trahi poteſt: ut in p̃d.
c. Rodulphus. Sed quid ſi reus eſt ſimul d̃ ciuitate, & de diœceſi.
utrobique habẽs domicilium? ut extra de reſcri. ex parte. reſp. ſi
res, de qua agitur ẽ in ciuitate Tholoſæ, non conueniretur per il
8 lam clauſulã: ut in d. c. Rodulphus. † ¶ Quid ſi uagatur hincinde
& modo eſt in ciuitate, modo in diœceſi, nec habet certũ domi-
cilium, ff. ad munici. l. pen. & l. non vtique. & l. Labeo. & l. aſſum-
ptio. quærit, ratione cuius clauſulæ poterit ꝯueniri, & ſcilicet an
diœceſis, an ciuitatis; arg. quod potius ſit cenſendus de ciuitate,
quam de diœceſi, ff. de iudi. ſi in iudicio. argu. contra, quod diœ-
k ceſis maior eſt urbe 93. diſtinct. legimus [k]. Sed dico, quod vbi
magis aſsidue conuerſatur, ibi cõueniri poteſt. C. ubi ſena. uel cla
riſsi. l. 2 Quid ſi non diſcernatur unde ſit, uel ubi habeat pergulã?
Reſpon. cogendus, eſt eligere certum locum ut ſatisfaciat, x. q. 3
nec numerus. quod ſi nolit facere, conueniendus eſt ubi inueni-
tur, ne in ei9 poteſtate ſit creditores fraudare. ff. de eo quod cer.
loc. l. 2. ff. de his, quæ in frau. cre. ait prætor. §. ſi debitorem. ff. de iu
9 di. ſolemus. ſed hoc in ordinario. † ¶ Quid ergo ſi ſit delegatus?
Reſpon. dicunt quidam, quod quando quis impetrat contra ta-
liter uagãtem. nec eſt certus de illius mora, dicat eum de ciuitate
uel de diœceſi. Sed talem literam curia Romana non concederet
vt x. q. 3. graue. 33. diſtinct. habuiſſe unde melius eſt, quod impe-
tret generaliter cum clauſula, & quidam alii ciuitatis, vel diœce-
ſis Tholoſanæ; & tunc per clauſulam generalem, vbi eum inue-
10 nerit, ibi eum poterit conuenire. † ¶ Quid ſi indubitate conſtat
de perſona? puta quia dicitur in reſcripto de Guilielmo Duran
do domini Papæ ſubdiacono & capellano canonico Narbon.
l decano Carnotenſ. doctore decretorum. [l] & adiungitur non
ſua diœceſis, uel prouincia, ſed alia? Reſpondeo dicit Vincen. nõ
m eſſe per tales literas trahendum. extr. de reſcript. ſignificante [m]. cũ
huiuſmodi reſcripta non ſunt protrahenda extra de offic. del. cũ
olim. & c. P. & G. ſed Inn. III. ꝯtra. arg. Inſti. de delegatis. §. ſi qs
in uo

ADDITIONES.

a Digniores. ¶ Hic proſequitur quæſtion. Vincem, quas poſuit in decret. ſe des. & c. Rodulphus. & c. ſignificauit, & plures ex his ponit Hoſt. in Summa e. tit. §. quod continet ius commune.

b Laicum ¶ Ponit Hoſt. vbi ſup. prox. in comite Prouinciæ.

c Secundum Vin. ¶ Abbas contra propter varietatem profeſsionis: vt ſcri pſi de reſcrip. ſedes, ſuper gl. ſed. quas. Hoc placet Hoſti. vbi ſ. ver. quid ſi ĩma petratur. ſed Gui. An. 8. non ſolum tenet primam, ſed addit, quod dicatur etiã, quidã alii clerici: hæc clauſula cõprehendit laicos iure minoritatis: & quia ſi expreſsiſſet, literas habuiſſet, eod ti. ſuper literis. Dicit etiã, ꝙ Princeps, Papa, & imperator, imitatores Dei, apud quem non eſt acceptio perſonarum, de iud. c. nouit. non faciunt etiam illorum differentiam. vnde dicit Imperator, quod ſubiectis, ſine differẽtia perſonarum, ius antiquum intactum cõcedit, C. dę cadu. tollé. l. una, poſt princ. & alibi uult, quod æquitis ratio communiter in omnes procedat, C. de fideicom. l. vlti. alibi dicit, non vacillare dominium per differentiam rerum vel perſonarum, C. de legi. hærę. de emancipatis, in fin. includantur ergo ſine differentia laici, Nam verbum clerici, dubitationem facit, Sed, vt dicit, clericatus non ſubſtantiã, ſed qualitatẽ deſignat: quæ qualitas ſubſtantiã non immutat, ff. de contrahend. empt. l. pacta. ſed hominis ſubſtantia per clericatum non mutatur, & prius & magis fuit homo, quam clericus. rebus ergo, & non verbis innitamur. C. cõia innitamur, C. cõia de leg. 2. de elc. commiſſa. §. porro. lib. vi. Addit rationem, quia iam ex hoc immunitatem haberent laici: ſi non poſſent conueniri. Bona verba ſunt, quæ poſuit: quia ad aliam materiam proficere poſſent. Sed allegare, ꝙ Papa noluerit vti differentia perſonarum aut rerum, vbi conſtat, ꝙ uti voluit, eſt errare. Satis eſt ergo Gui. legem defendere ꝙ ſine dictione clericis, extendatur ad laicos reſcriptum habens clauſulam, quidam alii: expreſſo clerico, habito tamen reſpectu ad perſonam expreſſam, & ad illam, ad quam extenditur, hoc concedere. vnde Hoſt. vbi hic in prin. dixi ponebat epiſcopum pro expreſſo: quid mirũ, ſi laicum per clauſulam, quidam alii, adiectam ſibi conueniri conſentit.

d Viuo. ¶ Ad quæſtiones prædictas facit, quod not. e. tit. ſtatutum, lib. vi. in gl. habentibus. in ſi. cum ſuis additionibus.

e Dicit Vinc. ¶ In capitu. ſignificauit. vbi etiam ponit duas quæſtiones ſequentes.

f L. j. ¶ Iſtæ leges probant contrarium Dicunt enim, ꝙ Si quis, & Alterius, etiam fœminas comprehendunt. ſed ipſe Vinc. allegabat etiam ff. de leg. 2. qui mulieres. & l. patroni. quæ leges ibi uel in proximis rubricis non ſunt. Sed puto, ꝙ voluit allegare ff. de leg. 3. qui duos mulos quæ facit etiam contra. & l. patroni bene eſt ſub tit. de uer. ſig. quæ etiam facit contra: quia dicit patroni appellatione patronam intelligi: vt dixi, gl. Vin. eſt in c. ſignificauit. per quam decre. probatur contrarium, ut ibi dixi poſt Pe. & Ab. & concor. ibi Guil. Na. & Gul. An. tenet idem, vt dixi ex mente, vel ſententia Papæ, non ex verbis, alleg. ff. de ver. ſig. ꝙ pronunciatio ſermonis in ſexu maſculino, ad utrunque ſexum refertur. Ad l. j. ff. de ven. in poſ. mit. §. quæritur reſponde, vt ibi no. ſcilicet quod in odium exhæredationis appellatio filii non comprehendit filiam. De materia ſufficiat ſequens remiſsio: & nullo modo credo ponderatis legibus, quas Vincen. allegat, ꝙ in Vin. Speculatore & meo, non ſit aliquis defectus. Quærebat Gui. ſecundus de quæſtione conuerſa, ſcilicet an clauſa, quædam aliæ, comprehendat maſculos? Reſpondet per leges ff. de le. 2. ſi ita ſit ſcriptum. ibi, exemplo pleniſsimum eſſet fœminino vocabulo etiã maſculos contineri. & de lcgat. 3. l. ſeruis legatis. Adde, vt per Alex. poſt Barto. in dicta l. j. de verb. ſigni. & quæ ibi poſui.

g Sic. ¶ Idem Hoſti. vbi ſupra, uer. quid ſi impetretur.

h Solet. ¶ Puto, quod intendebat allegare: quia periculoſum, & ſic alleg. Hoſtien. in ver. quid ſi dicat.

i Ratione. ¶ Facit de præbend. quamuis. j. in ſi. lib. vi.

k Legimus. ¶ De vrbe loquitur, non de diœceſi.

l Decretorum. ¶ Imitatus eſt dominum ſuum Hoſt. qui in prædicto §. pe. ad ſi. j. colum. poſuit ſic omnes ſuas circunſtantias, & plus: quia poſuit locum originis, ſcilicet de Seguſia ſed ponit erratum in nomine: quia dictus eſt Petrus, cum vocaretur Henricus: & tenet, ꝙ valet reſcriptum, quod placet, nec obſtat quod ſtatim ſubdam, vt ibi dicam Sed Io. de Deo in quęſtionibus, lib. j. qu. 41. tenet, ꝙ ſi impetraui ſuper eccleſia contra presbyterum, ſi erraui in nomine presbyteri, licet conſtet de eccleſia, non ualet reſcriptũ quod eſt ſtricti iuris. alleg. c. ſignificante. ſ. alleg. & c. Rodulphus. e. tit. & vere ſic ſeruatur: quia ne ſtetur in lite, reformatio literæ procuretur. & quod proxime dixi, procederet in iudice: & tamen in eo ſeruatur idem. ¶ Adde, quid ſi impetrans in ſupplicatione poſuit nomen conſultoris, cum deberet ponere nomen iudicis: an reſcriptum ſit vitioſum? Bald. conſi. 467. 4. vol. qui tenet, dummodo conſtet de corpore reſcriptum non vitiari. Adde quod hanc doctrinam Specul. tenet excellens vir Bartholom. Cep. in quodam ſuo conſilio incipiente, quæritur. in princ. 2. volu. vel in fine primi: paruum enim conſilium eſt, ſed ad materiam remiſsionum plenum. ibi enim ponit exemplum. ſi detur iudex aliquis, qui dicatur in reſcripto canonicus Patauinus, cum reuera ſit Vincentinus, uel contra.

m Significante. ¶ Tene quid ibi ſcripſi in principio ver: propter decr. ſtatutum. de reſcrip. lib. 6. teneo dictũ Vinc. in ſuo tempore non tenendum, quod non ponderabatur diœceſis rei, quæ hodie ponderatur: ſed hoc dico, quando expreſſa vera diœceſi non tranſiſſent literę. ibi vide.

11 in nomine. C.de teſta.ſi in nomine.† ¶ Item quæritur, quæ di-
cantur maiora uel grauiora negotia? Reſpon.maiora,quæ de ma
iorib ſummis:grauiora,qa de fama,6.q.j.ex merito.& c.deterio
res.Item quia de beneficio,extr.de procur.querelam. Item quia
de ſpiritualib.vel de libertate,vel de crimine,extr.de tranſac.ca.
pen.vel etiam propter ſcandalum ,quod inde cõtingere poſſet:
tamen de maiori ſumma,quam ſit in reſcripto expreſſa,bene po
teſt agi per clauſulam generalem , niſi multum excederet: quia
modicum incrementum non debet mouere iudicem.C.de allu.l.
a penult.& fin.expreſſa tamen pecunia non poteſt de caſtro agi [a].
¶ Item opponitur,quod eſt obtentum ſuper rebus ad ſeculare
forum expectantibus.ext.de foro compe.licet.& c.ex tenore.&
c.ex trãſmiſſa.&c.ex parte reginæ.quod dic,vt ſ.ti.prox. ver.30.
Item quod negotio legitime finito eſt obtentum.ext. de re.ſpo.
audita.Item quòd in eo decimæ laico confirmantur, vnde non
valet.6.q.3.§.poteſt.ver.quas actiões.& ver.ſic & prędicta.Item
quod facit tantum de proprietate mentionem:vnde non valet
b ſuper poſſeſſorio,vel econtra.ext.de ſequeſtra.poſ.c.1. [b] C.ſi a ñ
comp.iu l.j.& l ſi de proprietate.ff.de aquiren.poſſeſ. l.naturali
c ter.ext.de iudic.c.fin.vbi de hoc [c].Et hoc intellige,cum actor &
reus non ſunt eiuſdem fori,ſed diuerſorum:vt ibi nota. ſimplici
ter tamen committendo,utrunque intelligitur eſſe commiſſum
extr.de ſequeſtra.poſ cap.1.Item quòd ad diuerſos iudices ſuper
diuerſis perſonalibus actionibus eſt obtentum. extr. de reſcript.
d c.fi.& c.diſpendia.& hoc verum eſt,ſecũdum Vincen. [d] ſiue ſint
delegati a papa,ſiue etiam ab ordinariis,ſiue ſint legati in ordina
riis ſecus,qui quaſi ſemper ꝯſueuerunt in certo loco cauſas audi
re,niſi forte contingeret reum multum vexari:quo caſu ſi appel
letur,papa dicit ſimpliciter , quod coram diuerſis ordinariis,vel
coram uno delegato,& coram ordinari poteſt trahi quis:& hoc
forte uerum eſt,cum primo traxit ſuper una perſonali coram de
legato:quia poterit trahere ſuper alia coram ordinario , ne ſibi
ſua iuriſdictio ſubtrahi videatur.ſecus forte econuerſo: vt ſi pri
mo traxit coram ordinario,& poſtmodum impetret ad aliũ ſu-
per alia perſonali,debeat carere commodo literarum:ut in præ.
c.potuit enim coram ordinario đ omnib.agere,vel reſcripto ſu
perſedere ff.ſi fami.fur.fe.di.l.j.§.fi.ſuper realibus vero bene po-
12 teſt quis coram diuerſis trahi.† ¶ Quid ſi ſuper diuerſis perſona
libus impetro ad diuerſos iudices , ſed non conuenio reum,niſi
coram uno,nunquid cauſa illa finita potero eum coram alio per
alias literas conuenire? Reſpon.ſic:quia ſolum illius incommo-
ditas attenditur,vt eodem tempore coram diuerſis non fatiget,
ar.ff.de arbi.ſi cum dies & ſi arbiter.ſed diuerſis temporibus corã
13 diuerſis trahere,non eſt vexare.† ¶ Quid ſi promiſiſti mihi decẽ
dare Narbon.& alia x.Pariſiis , & in quolibet loco impetro ꝯtra
te iudicem,nunquid te potero coram vtroque eodem tempore
conuenire? Reſpondeo,non:quia commodius vtraque quæſtio
coram vno trahitur:ſed habebit locum tunc arbitraria vtilitas lo
ci,& commoditas attenditur,ff.de eo,quod cer.lo l.2.extr.de of
fic.deleg.c.P.& G.¶ Quid ſi tractus ſuper diuerſis,uult ꝓbare,ꝙ
commodius tractarentur coram pluribus, quam coram vno: ta-
men non habet locum quæſtio commoditatis, quæ forte diffici-
lior & prolixior eſſet,quam quæſtio principalis. præſumit enim
ius,quod commodius ſub vno tractentur,licet quãdoque aliud
euenire poſsit.ff.de legibus.nam ad ea.in auth. de conſulibus. &
14 facit ff.de poſtul.l j.§ ſexum.† ¶ Sed nunquid [e] poſſum ſimul te
e conuenire coram iudice,quem impetraui contra te:& reconue-
nire coram alio,quem contra me impetraſti , & coram quo me
traxiſti? Reſpon.dicit Vincen.quod ſi ego te prius cõueni,impu
ta tibi,ſi poſtea me non conuenis. nam te potero reconuenire,
ff.de iur.om.iud l 3.§ſi mutuę.3.q.viii.cuius.nec traho te, ſed tu
me,qui per meum reſcriptum me reconuenire potuiſti: ſecus,ſi
ipſe me primo conuenit Hodie autem reus,durante eodem iudi
cio,non poteſt actorem ꝯuenire,literas impetrando,vel etiam re
15 conuenire,niſi apud iudicẽ:ut præ.c.diſpendia.§.reus.† ¶ Quid ſi
is,qui ſuper pluribus perſonalibus actionibus impetrauit diuer-
f ſos iudices [f],facit,quod omnes uni ſubdelegant: nunquid habet
locum exceptio? Videtur,quod non:quia iam non trahit corã
diuerſis.Dic,quod aut ſuper eadem re quis impetrat diuerſos iu
dices:& tunc non ualet nec impetratio,nec ſubdelegatio vni fa-
cta:vt extr.de reſcri.ex tenore. Aut ſuper diuerſis rebus,vel actio
nibus,& tunc aut omnes ſubdelegant vni aliquid de iuriſdictiõe
ſibi retinendo, quo caſu non valet:quia tunc ad eoſdem appella
ret,& ſic ſaltem in cauſa appellationis coram diuerſis reus vexa-
retur,extr.de off,dele.ſuper quæſtionum. §.porro. Aut ſubdele-
gant uni ſimpliciter, ſeu nihil iuriſdictionis ſibi retinendo.Quo
caſu tenet,quod agitur,ex quo priuſquam fuerit oppoſitum, cõ
miſſiones huiuſmodi factæ erant:vt ſ.de recuſ.§.effectus.ver.ſed
g quid ſi is iudex.hoc probatur in præ.§.porro [g]. Et eſt ratio: quia
tales literæ apoſtolicæ non ſunt nullæ , ſed exceptionis ope
h ſunt annullandæ [h]. ¶ Item excipitur , quod ad quoſdam iudi-
ces impetrat ſuper petitorio,& ad alios ſuper poſſeſſorio. non
enim valent tales literæ,argument. extra de reſcrip.ex tenore. &
probatur & no.ſecundum Papam,extr.de cau.poſ. & proprie. c.
j.¶ Item quod diuidit cauſæ continentiam,ext.de ſequeſtra.poſ.
c.j.C.de iudi nulli.¶ Item quod eſt contra ius diuinum,xxv.q.1.
contra ſtatuta.extr.de conſuetu.c.fin.vel ius poſitiuum ,xxv.q 2.
reſcripta ꝯ ius vel publicum,eadem q.nec damnoſa C.de ſacro-
ſanctis eccleſiis l.iubemus nullam.in fine.C de inceſt.nuptiis.l,fi-
nali. Vel priuatum ,ſed enormem inducit læſionem , C. ſi contra
ius uel util.publi.quoties.& l.reſcriptas.quæ eſt xxv. q.2 extr.de
i decimis,ſuggeſtum de reſcrip.c.2.[i] Præmiſſa vera ſunt, niſi dica-
tur in eis,non obſtante tali lege,vel canone.ff.de legatis 3.ſi quis
ĩ prĩcipio teſtamẽti &C.đ teſta.auth.hocĩter libertos.C.đ ĩoffi.
teſta ſi quando.in principio ff.ne quid in loco pub.l.3.§ ſi quis à
principe.extr.de reſcript.nonnulli.extra de cogna.ſpiritu.c.1.ex
tra de offi.delega.ſuper quæſtionum.§.intentionis. xxv.diſt.acu
16 tiꝰ.& c.ſeq.† ¶ Sed ſi dicat,ñ obſtãte aliqua lege , nõ valebit,qa
nulla ẽ ſpecificata,ar.ff.ſi qs.ca.ſed & ſi qs.§. q̃ſitũ.ext. đ off.đele
k gati,ex parte ¶ Itẽ excipit,ꝙ ẽ ad futuras ꝯtrouerſias obtẽtũ [k],
extra de reſcrip.c.fina.¶ Item quod impetretor,quod erat noto
rium,aſſeruit occultum:& impetrauit,quod abſolueretur præſti
ta cautione.extr.de ap.conſuluit.j.& de verb.ſignifica ex parte.
§.fin.¶ Item quod non eſt proſecutus appellationem intra tem
pora debita,extra,de appel.perſonas.c.cum ſit Romana.¶ Et ge
neraliter excipitur contra reſcriptum.quod is,a quo obtentũ eſt
re integra obiit:extr.de off.deleg.licet.& c.gratum.& c.relatum.
ff.de

ADDITIONES

a Aegi. ¶ Secundum In.vt ſcripſi in c.ſedes.ſuper gl.ſed quas.
b C.j. ¶ & uide quod ibi no.in 3.gl.& quod ſuper ea dixi.
c Hoc. ¶ Et in gloſ. 2.& clauſulam ſequentem,quam ibi nota aperte poſuit Ber.auctor poſui ineptitius. Præmiſerat. n. ibi Ber.ꝙ continentia cauſæ diuidi non debebat,& ꝙ cognoſcendo de poſſeſsione,debebat cognoſcere de proprietate:& hoc dictum reſpicit eius determinatio,hoc intellige,&c.propter interpoſitionem tamen aliqualis fuit inepitudo: quia non adaptatur delegato , cui utraque eſt commiſſa nec ordinario, niſi prima lite finita, vt ibi.Sed hic dicitur,ꝙ ſi reſcriptum committit proprietatem tantum, non ualet ſuper poſſeſſorio: vel econtra,ſi poſſeſſorium tantum,non valet ſuper petitorio.Huic dicto non adaptatur hæc determinatio: procedit enim dictum,ſiue ſint eiuſdem fori,ſiue diuerſi.Item quod dicitur de diuerſitate fori,proprie locum habet, quando diuiſim utrique parti competit alterum: ut in præd.dec.vl. Quando enim uni tantum cõpetit, vtrunque non eſt eiuſdem diuerſitate fori.Nec defendas auctorem , quod intellexit ſimpliciter reſcriptum non valere eo,quod continentiam cauſæ diuidit,per l.nulli.C.de iud.vt j.uer. item quid diuidit. Huic triplex reſpon.primo quia verba eius hoc non ſonant,nec meus;cum illum caſum ibi ponant.Secundo,quia nec ibi procederet determinatio de diuerſitate fori.Tertio,quia lex illa,nulli.loquitur,quando impetrantur ad diuerſos diuerſa reſcripta , vnum ſuper poſſeſſorio,alterum ſuper petitorio.Indubitatum eſt autem , quod ſuper altero tantum cuique impetrare licet,ext.de reſt.ſpol.per totum. ¶ Adde,an commiſſa cauſa poſſeſſorii,poſsit cognoſcere de petitorio: Pau.de Ca.conſ.lxxii.
d Secundum Vin. ¶ in decr.vlt.e.ti.unde ſumpta fuit additio.
e Nunquid. ¶ Hoc repetitur j.de reconuen.§.pe.ver.pen.
f Iudices. ¶ intellige per diuerſa reſcripta.
g §.porro. ¶ Facit ad hoc de off.del.iudex.lib.6.
h Annullandæ. ¶ Tu dic contra,cum dec.diſpendia.dicat proceſſum non tenere Cum autem ſubdelegatio ſit de proceſſu,de hoc de off. del.c pe.li.6.in 3.gl.& facit ſ.e.ti.in prin.ver.ſed obiicitur. Patet, ꝙ ſi ſubdelegatio non tenuit,ergo nec proceſſus habitus per illam.
i C.2. ¶ Hos quatuor caſus poſuit Hoſt.pro.x.xi.xii.& xiii. pro quorum intellectu remittit ad §.quas vires.eo.ti.
k Ex parte. ¶ Vide remiſsionem,quam dabo.j.de inſtr.edi.§.nunc autẽ.uer.& ſcias.
l Obtentum. ¶ Cautius loquitur Hoſt. uer.xvii. dicendo cum textu: decet hoc allegare,excipi quod ad futuras controuerſias trahitur. Hoc enim intendit decretalis illa , quod habens reſcriptum cum clauſulis generalibus in perſonis & rebus,trahebat aliquem non nominatum in reſcripto ſuper controuerſia orta poſt impetrationem.procedit etiam.cum ſolum in rebus erat clauſula,& ipſum nominatum trahebat ſuper tali controueſia.Si enim obtentum fuiſſet ſuper futuris,ſuſpectum eſſet : quia hoc non habet ſtylus, extr.de ſent.excõ.c.ad hæc.ſi tamen appareret de veritate reſcripti,& certa ſcientia Papæ,parendum eſſet:facit de reſtit. ſpoliato. audita. in prin. & quod ibi ſcripſi poſt Inn.nam conſeruatores,qui legati ſunt, de off.del.c.j.& vlt.lib.6.datur ad futura, vt ibi patet.Verum eſt,ꝙ per formam priuilegiorum ſolent talia concedi:& plus reis,quam actoribus: ut patet: & not.& ſcripſi de priuil.capitu. 1. libr.6.§.ad ipſum.Si ergo alicui mercatori daretur delegatus per papam , vt omnes debitores ſuos coram illo conuenire poſſet,hoc ſolum intelligeretur de obligatis ante datam per præ,decr.fi.nõ obſtante illa generalitate,ſufficiat:de proc:qui ad agendum.in prin.li.6.fortius.vbi non eſt generalitas:vt j.verſi.fi.Si autem Papa exprimeret,ꝙ omnes debitores præſentes & futuros,&c.iſtud eſſet modo obtentum ad futuros,& non caderet in exemplum præ.decr.fi.uer aut literas.quia non violantur verba reſcripti,& trahere,ſonat actum coactum,ij.Machab.vi.de Eleazaro , cum trahitur ad ſupplicium.Actu xiiii. Paulum traxerat extr. ciuitatem. de ſententia excom. cum pro cauſa.ibi , traxit verberando per clauſtrum.qui fil. ſint le:lator traxit in cauſa.& capit.per venerabilem.ver, videbatur.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

a ff.de iur.om.iud.& quia ff.de iud.mortuo [a].vel is,contra quē im-
petratum eſt:vt s̄.§.ratione etiam eius,contra quem,&c.uel etiā
impetrans,s̄ §.ratione etiā impetrantis.¶ Item quòd ſublatum
eſt.nam alter delegatus vel etiā ordinarius prius citauit. extra,de
app.vt debitus.extr.de fo compe.c.pe.¶ Item quòd generali de
b rogatum eſt per ſpeciale,ext.de reſcri. c. j. & c.paſtoralis [b].¶ Itē
quod impetrans præuentus eſt coram ordinario: dixi s̄.ti.proxi.
§.fin.ver.ſi autem iudex ſit.¶ Item quod duo reſcripta ſibi inuicē
contraria , ſunt impetrata , ext.de fide inſt.impetrari.ext.de off.
dele.c.2.¶ Item quod idem contra eundem ſuper eodem diuer
ſos iudices impetrauit.ext.de reſcrip ex tenore.¶ Item quod eſt
ibi aliquod verbum ambiguum ,unde non eſt per illud procedē
dum,donec per delegantem fuerit expeditum , ext.de reſc.cum
c contingat.de iud.cum veniſſent.de præben.licet [c].¶ Item quod
non extenditur ad dignitatem ſeu rectoriam , cum ſcribitur pro
ſimplici beneficio,ext.de præb. c fi.¶ Item quod non poteſt fie-
ri , quod præcipitur.ext de reſc.ſi quando.¶ Item quod ſecun-
dum reſcriptum eſt impetratū,ex quo ſciuit quis primum cōtra
d ſe fuiſſe impetratum,ſecundum do.meum [d],ext. de off.del. cum
cauſa.de app.ſuggeſtum ¶ Item quod imminet ſcandalum ſi im
petrans beneficium obtineret, extr.de præben.cum teneamur.đ
e reſcri.nihil [e].¶ Item non valet reſcriptum,quod præcipit aliqd
fieri parte abſente non per ꝯtumaciam,C.unde vi.meminerit.C.
ſi per vim,vel alio modo poſ.tur.fur.l.fi.ar. ext.de ma. & obe. in
ter quatuor.de cauſa poſ.& ꝓprie.c.1.¶ Item nota,quòd ꝑ clau
ſulam,quidam alii ,non poſſunt,niſi quatuor,in iudicium trahi:
f quorum nomina in primo citatorio , & etiam in quolibet [f], ſunt
17 exprimenda:vt j̄.ti.proxim. §.1.ver.item quod per clauſulam †
¶ Item nota,quod ſi literæ ſint generaliter cōtra clericum & lai
cum,& generaliter contra quoſdam alios impetratæ, per eas nō
poteſt monachus conueniri,C.de epiſ.& cle.l. generaliter.ī prin.
g vbi habetur,quòd monachus non eſt clericus [g]: licet illud quidā
h intelligant de conuerſis. Ad idem xvi. q.1.legi.prope fi. [i] ¶ Itē
i quòd non extenditur ad penſionem, niſi expreſſam de penſione
k faciat mentionem:vt ext.de reſcrip in dec. Alex.4.licet [k] ¶ Itē
l quòd ad reſcripti interpretationē [l] non ſunt vocati, qui ſunt per
illud uocandi,C.ut actio.ab hæred.l.j.in auth.ibi poſita,ff.de ado
ptio.nam ita.Item ꝙ obtentum eſt ab Imperatore nondū coro-
nato,vel infulato:vt C.de quadri.præſ.l.fi.in fine, in auth. de con
m ſulibus in fi.ff.de re mili. ex eo [m].C.lib.xii.de decur. l fi.quia non
dicitur Imperator,niſi demum corona ſuſcepta:vt ff.de teſta.mi
n li l.penul [n] & ar.ext.de author.4.uſu pal.niſi & de poſt.p̄lat.bonæ.
2.in fi.Et dies coronationis,dicitur ortus Imperii:ut C de fer.l.fi.
18 † Et ſunt hic ar.ꝙ donatio de ciuitate Bon. & ſuo diſtrictu & de
tota Romaniola facta eccleſiæ Romanæ per dominum Rodul-
phum regem Alæmaniæ,nōdum coronatum in Imperatorem,n̄
teneat.& ar.extr.de elect.c.venerabilem & c.noſti.& c.niſi in fi.
cum ſuis ſimilibus. Ar.tamen,quòd valeat reſcriptum & prædic
ta donatio ,ff.de of.ꝓcon.obſeruare.in fi.Imperator enim ex ſo-
o la Principum electione o etiam ante confirmationem aliquam
verus eſt Imperator:& conſequitur ius adminiſtrandi:vt proba-
tur & no.xciii.di.legimus.uerſ,qūo exercitus.in auth. ꝯſtitutio q̄
de di.ſicut & papa ex ſola electione ꝯſequitur plenam poteſtatē
regendi,& temporalia adminiſtrādi:& cum nō hēat ſupiorē, cū
eligitur,confirmatur vt lxxxix.di ſi quis pecunia.in fi.xxiii.di.no
mine.ver. planep oſtquam.Spiritualia vero non, ſecundum Bal.
niſi poſtquam ordines & inſignia recepit , quod fit ſpecialiter in
coronatione:& hæc poteſt eſſe cauſa,quare Papa ante coronatio
nē tantum media bulla vtitur:uidelicet cum capitibus apoſtolo
rum dūtaxat,ſine nomine proprio,licet ſtatim poſt electionem
p & immutationem nomen ſuum deſignet p:licet aliud in metro-
politano ſit, vt ext.de uſu pal.c.niſi.extr.de poſtu. præl bonæ.2.
in fi.De facto tamen plura ad ſpiritualem iuriſdictionem ſpectan
tia ante coronationē exercet.Item prædictus in Imperatorē ele-
ctus,nō proprie donauit,ſed dictam prouinciam ad ipſam eccle
ſiam ab antiquo tempore pertinere declarauit: ſicut alias manu-
miſſio eſt datio libertatis:vt Inſti.de manu.& xii.q 2.cum redem
ptor.Item uetus dominus,ad quem res ſua ab alio poſſeſſa reuer
titur,etiam poſt tempora longiora retentionis, debet commo-
dum obtinere:ut extr.de or.cog.c.2.cum ſuis concord. & xvi.q.
?.§ poteſt uerſi.ſi aūt res. Ad hoc facit in auth.de nō al.aut per.§.
ſi minus.Certum eſt enim,ad eccleſiam eam ab antiquo ꝑtinuiſ-
ſe tam ex conceſſione Pipini patris Caroli Magni, quam ſequen
tium Imperatorum: ſed fuerat de facto per tyrannos Principes
19 occupata.† ¶ Quare dignum eſt,ut dum uſurpāt quod ſuū non
eſt,perdāt etiā quod ſuum eſt ut xxv.q.2.ſic decet.xxii.q.2.§ itē
præcepit.C.finium regun.ſi conſtiterit. & nos in ſingulis ciuitati
bus & locis a ſyndicis in parlamētis,& etiam ab omnib9 ſingula
rib.perſonis a 14 annis s̄.& a communitatibus & Baronibus ip-
ſius prouincię nomine eccleſię Romanæ recipimus cognitio
nem,ꝙ ipſę ciuitates,& loca eorum,& territoria.& diſtrict9 ple-
no iure in temporalibus ad Romanam eccleſiam pertinent in ſo
lipū,& plenii dn̄ii,ditionis,iuriſdictiōis,ptātis & prīcipat9 ipſi9 ec
cle ſubſtitutū:iurauerūt ēt ecclam Romanā,& oēs Romanos pō
tifices veros dominos recognoſcere , & in perpetuum habere &
tenere:recipimus etiam ſacramentum fidelitatis ſub forma,quę
ponitur j̄.de feudis,§.quoniam.ver.ſed & quando.Quoſdam au
tem vidi dicentes,ꝙ Imperator ante coronationem poteſt dare
priuilegia abſq; Imperii læſione:puta,vt quis poſſiit emancipare
tutores & curatores dare,tabelliones creare:ea quæ ſunt volunta
riæ,non contentioſæ iuriſdictionis,exercere,ar. ff. de offic. pro-
q con.l.2.q † ¶ In ſumma nota,quod tria circa reſcriptum cōſide
20 rantur,ſ.damnum,utilitas,& facultas.Damnū,puta ſi erat excō-
municatus impetrator,cum ipſum impetrauit ,& tunc non valet
vt s̄.§.ratione etiam impetra.ver.item excipitur,quod impetrās.
Vtilitas,vt ſi tempore excommunicationis non erat excommu
nicatus:

ADDITIONES.

a Mortuo. ¶ Remittit Hoſt.ver.xxix ad ſummam.de offi. dele. §. & qualiter finiatur.vbi ponit ali.s exceptiones.

b Paſtoralis. ¶ Dictum fuerat in §. ratione formæ. & eſt primus poſt obſeruantias.

c Licet. ¶ Ibi Papa declarauit verbū Integrè,qđ in ſuo reſcripto poſuerat, & hoc 25.Ho.de quo remittit ad §.& de interpretatione.eo. ti. vbi materiā diuerſarū interpretationum, not.de poſthu. præ. c. j. plenius proſequitur.

d Secundum do.meum. ¶ vbi s̄.ſub ver.xcj.qui ibi dicit,ꝙ aliqui talem fraudem fouentes,tenent contrarium.

e Nihil. ¶ Iſte fuit centeſimusſecundus & vltimus obiectus Hoſt.vbi s̄.Adde quod reſcriptum eſt nullum , cum in eo dicitur ,.quod non cognoſcatur de cauſa:ut per Bal.conſ.117.3. lib.

f In quolibet. ¶ No.ut in remiſſionib.dicitur.

g Clericus. ¶ Sup.nec laicus ſecundum thema.Oportet enim ſic ſuppleri.

h Quidam.¶ S.Nepos de Mōtealb.vbi s̄.nec inueni hunc verſiculum in hoc tractatu poſitum ab alio,quam ab ipſo,alleg.de confir. util. uel inutil. porrecta.in fi. Puto,quo ad hoc quod de religione ſit facienda mentio.

i Prope fi. ¶ Vide quod dixi s̄.§.ratione formæ.ver.item cum dicitur , quod prioriſſa.

k Licet.Vnde ſumpta fuit decr.quamuis j̄.de præb.lib.6.1.reſp.

l interpretationem. ¶ Iſte caſus & ſequens fuerunt Alber.Gal.quē habeo duplicatum.In uno.n.habeo interpretation:in alio impetrationē,& hoc plus ad propoſitū,& ꝯuenit l.nā ita.ſed in l.j̄.ſtatim alle.cū ſua auth.ē erratū:qa non eſt ad propoſitū lex.& nullā auth.habet.Ex vicinitate igitur fuit error. Simile qđ dixi s̄.de act vel pe.§.pe ver.ſed nunquid ſcholaris. Nā lex ſ. de act.& ob.hic ꝯtinuaē illi ti.& habet.auth.ſed hodie factūt ad ꝓpoſitū. Itē literæ primæ conuenit quod ſequitur,per illud vocandi.ſed Alb. ponit, non ſunt vocati,qui læduntur. e. ti . reſcr.

m Ex eo. ¶ Alber. Gal. q dedit cauſam huic tractatui , nō plus ponit, niſi ꝙ alleg.in contrarium l.obſeruare.,de qua j̄.

n L.pe. ¶ Corrige,antepe.& eſt lex,ex eo.ſuperius alle.& pen.faceret ad contrarium.

o Electione. ¶ Quā faciunt ut ſinguli,nō vt collegiū ,ſecundū Ho. vt ſcripſi in c.venerabilē.§.ꝙ autem ſuper ver.vel noluerint.Hoc improbat Vpoldus per iā dudum doctoratus,in ſuo tractatu de iuribus regni & Imperii Romanorū,c.6.& ibi in c.7.tractat materiā huius ver.Illud aūt improbat illa potiſsima ratiōe:qa hi,q.b.hi principes ſucceſſerunt,eligebant vt collegiū & vniuerſitas,ꝯſiſtens ſ.ex principib.& uniuerſo populo ſubiecto Romano Imperio:vt eligebat exercitus,illā uniuerſitatē repræſentās,vt ſequitur.Et vide concordantias de re iud.ad apoſtolicæ.li.6.in gl.pe.ergo iure collegiato utuntur vt illi.cū numerus minor ſeptenario teneat collegiū, de elec.c.j. Pro eo facit regula,is qui in ius.de reg.iur.li.6.Dicit ēt ꝑ eos ſic ſeruari,qa primo conueniunt more collegiorū in villa Reyſe. Treuerenſis diœceſis ad ſtatuēdū diē electionis cōmuniter facıē dæ per ipſos in oppido Frācfort. ꝯcludens per prædicta valere electionem factam a maiori parte talis collegii:cum id ſit in collegiis regulare.& adde,quod ſtatim dicam.

p Deſignet. ¶ Vide quod no ſuper data ſextili. in gl.ſcire debes.

q L.ij. ¶ Vide qđ no.in cle.de iureiu.Roma.ad fi.in gl. Romanos. ubi etiam inducitquæſtio la.de Are.quā ad literā poſuit Cyn. C.de quadri , præ.l.bn̄ a Zenone.& eſt qō,an Imperator ante coronationem legitimare poſsit , & priuilegia cōcedere?& quia in volumine ſic habetur de utroq; iure ſolenniter diſputata ſolā ſolutionē hic ponā quæ ad literā talis eſt.Cū princeps vice populi eligaē ab his,ad quos ſpectat electio de iure vt in d c.venerabilē.đ ele.& c.ad Apoſtolicæ.de re iud.li. 6. eiuſdem eſt poteſtatis & vigoris electio ab eis facta đ Principe,cui9 erat olim electio facta a populo,C. de adoptio.l ſecunda argu.ff.ſi quis cautio l.ſi eum. §. qui iniuriarum. cum ſimilibus,Sed electo a populo ꝑ legem regiā , omne ius, omniſq; poteſtas cōpetit:merito ēt ꝯpetit electo à principibus,ff.de orig.iur.l.2.§.deinde.& ꝑ Cynū de ve.iur.enu.l.j.ver.cū enim.Et ſic eadem iuriſdictiōe fungatur,qua Iuſtinianus eius lege ideo non tenetur : vt C. de leg. digna vox.& ſic patet,ꝙ poteſtatē habet legitimādi & priuilegia concedēdi, cū iuriſdōnem & poteſtatem imperialem obtineat. Subdebat autem ipſe Iacob. quæſtione : An talis legitimatus excludat fideicōmiſſariā ſubſtitutionē: & de hac dicā j̄.de ſuc. ab inte. ſuper verſ. ſed ex facto quæritur in verſ. item ſcire debes. Ad principalē dictū.Iac.vide qd ſcripſi.de verbo .ſig.ſuper quibuſdam. ſuper verb.reg.& in d.c.venerabilem.ſuper verbo,iuſto,vbi poſui dictum Hoſt, de principibus Alemanię pronunciantibus & tenentibus concorditer , ꝙ in Imperatorem electus habebat omnem Imperialem poteſtatem quod etiā no.in præ.gl.Romanos. vbi etiam ſubditur de elec. in diſcordia : vbi vide.& addo ad id,quod ibi de regiſtris poſui , illud æquè poſſe procedere, qn̄ diſcordia habet probabile dubiū facti : videlicet quia vterq; ꝯtendit ſe habere maiorem partē:ut ſi duo ſunt quorum quilibet ſe dicit electorē,ſ. Comitē,Marchionē:vel Ducem.Noſtris etiam temporibus vidimus duos ſimul reges in Boemia.Vbi vero non eſſet de maiori parte dubium, iniqua

eſſet

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

eſſet conſuetudo,quæ daret ius adminiſtrandi electo a parte minori, quem
conſtat ius nõ habere in tali electione principum:ſine aliis iuris rimulis ſte
tur numero:ſicut & hodie in certis caſib.ſufficiat,cle.de ele. quod circa. Sic
& vere dicendus eſt abuſus qđ principes ſeruant,quod ille qui vicit in cam
po,ſit potior,in quo,vt dicitur,40.diebus unus alterum ibidẽ expectat:ab-
ſurdiſsimũ.n.eſt a fortitudine ſumi iuſtitiam : qđ eſt delictorũ occaſio : nec
eſt fortitudo,quæ nõ eſt cũ iuſtitia.laudanda:ut in auth. vt oẽs obe.iu.pro-
ui.in prin.col.v.& ex hac proueniunt animarum & corporũ pericula,extr.
de tornea.c.j.Item vere eſt abuſus & in præſcriptibilis : quia per id Deus
tentari videtur,ꝯ Euãgelium Math.4.Lucæ 4.& extra.de pur. vul.c.fi.& ꝑ
totum,2.q.5.monomachiã & ſm hãc in electionibus , uel ipſarum ꝯfirma-
tionibus,eſſet locus fortunæ vel ſorti.qđ Hyero. deteſtatur 25. q. 2.nõ exẽ
pto.& c.nõ ſtatim.Ad idẽ ext.de ſort.c.fi. Itẽ lex dicit, Cruenta ſpectacu-
la in otio ciuili,& domeſtica quiete,nõ placent q̄ ꝓꝑ gladiatores eẽ ꝓhibe-
mus.C.de gladia.l.j.li.xj. ¶ Redeundo ad primum dictũ,mihi ꝯſtat,iãdudũ
duobus electis ad iperiũ,impetratũ fuiſſe tꝑe Cle. V.a quodã magno p̄lato
in eccleſia Dei,priuilegiũ ſuper quodã pedagio eiuſdẽ formæ:& voluit ipſe
examinare duo,an alterũ ſolũ valeret,uel an ſaltẽ utrũq;. & ꝙ valeret alte
rum,ex quo adminiſtrabat vterq; ducebaẽ C.de ſen.paſ.& re.l.fi.& qđ ibi,
no.vt ſ.ſi attento fine,ſaltẽ medio tꝑe valeat alterũ.ad idẽ.ff.de leg 2. peto.
§.p̄diũ.q & a qui.manu.liber.nõ li.l.cõpetit.& l.j.C de te.& l.Barbarius.ff.
de off.p̄to.Item ꝓꝑ dubiũ ꝯſtat licere,quod alias non liceret. Cõcor.quære
de ſepul.ſacris,in gl.pe.audita ꝑ ſuffragiũ.ff.de vſufruct.l. uſufructuarius.§.
1.& de rei vẽ.idẽ Põponius ſcribit. in prin.alias eſt l.ſi frumentũ , & quod
ibi no.& Inſti.de rerum di.§.ꝙ ſi frumentũ.Sic & in dubio nominis.ff.vt le.
& fidei.no.ca.l.ſi duo eiuſdẽ nominis.& l.ſed & ipſi. de præ.ſtip.l. Paulus.§.
j.ad idem ff.de bo.poſſ.ſm ta.l.qui ex liberis.& de vulga. & pup. ſub. l.qui
duobus.in prin.ubi ſubſtitutus ex duobus impuberibus vltimo moriente,
ſi ſimul moriantur,vtriq; ſuccedit ꝓꝑ dubiũ.In ꝑriũ facit ambiguũ iuris &
facti,ff.de te.tu.l.duo ſunt Titii.& de hær.inſtit.in tp̄s.§.qđ.itẽ ꝯcurſu alter
alterũ impedit,ff.de uſuf.quoties.ii.reſpõ.Itẽ dubio ſtatꝰ,ff.de teſt.de ſtatu.
& de le.3.l.j.& naturæ,repugnãtiã.ff.de reg.iu.vbi repugnãtia.Itẽ mora hr̄-
ditatis ꝯtrouerſia,impeditur alienatio.ff.de peti.hære.l.diuus.in prin.& ver.
cauſa autem.& fami.er.alienationes. vel dicatur effectũ ꝯceſsionis ex euen
tu pendere,ff.de teſt.tutel.l.iure noſtro.§.fi.ff.de ſol.qui res. in prin. j. & ij.
reſpon.de rebus du.quidã.C de iud.rem non noui. Nã cum veritas appa-
rebit,alterum deficiet,8.diſt.veritatis.ff.de pac.l.ſi tibi x. §. pe. & effectum
intelligas in obſeruantiã & declarationẽ.Realiter enim ꝯceſsio nõ pendet
quæ ſtatim ualuit,vel nõ valuit,ubi de poteſtate ꝯcedentis quæritur.Faciãt
no.Inſt.qui mo.ius pa.po.ſol.§.ſi ab hoſtib.in prin.& ff.cõmunia præ. l. fi.&
vide extra de fri.& maleſi.fraternitatis.in fi.de eo enim quod in re eſt cer-
tum,quia nobis incertũ,dicitur ibi finale noſtrum iudiciũ pendere ex fu-
turo:ut ibi no.in vlt.gl.Nec iuuabit adminiſtratio reprobati , qui priuile-
legiũ ꝯceſſerat,ff.de reb.eor.qui ſub tut.vel cur.l. qũi neq;. C. de tut.qui nõ
ſat.in l.dubium.& l.fi.in quibus caſibus ca.in inte.reſt. non eſt ne.l. ſi tutor.
Nõ.n.veri principis & eius qui ſe pro tali gerit , eſt eadem adminiſtratio,
ff.de eo,qui pro tu.l.2.& de doli exc.l.apud Celſum.§.ſi quis nõ tutor. Nec
adminiſtratio,cui ius reſiſtit,iuuat in hoc caſu , C.de nu.actua &c. l.actua-
rios & quod ibi no.ff.de cond.ind.ſi urbana præ. Faciunt , quæ ſcripſi poſt
Inn.& alios,de elec.nihil eſt.poſt gl.& de reſt.ſpo.in literis in magna gl. De
ſecundo vero dubio,cũ ꝯtulit vterq; obſtat impetranti l.eum , qui duobus.
ff.de acq.hæ.vbi ſcriptus hæres in duob.teſtamentis eiuſdẽ teſtatoris, dubi
tans quod valeat,ex neutro põt adire.Itẽ quicunq; ſit exitus,ſi ꝓꝑ dubita-
tionem iuris & facti ꝯcedere non potuit,& ſic fuit nullũ,nõ ꝯualeſcet : vt in
regula nõ firmatur.li.6.cũ ꝯcor.& e.ti.quod ab initio.ff.Sed verius videtur,
ꝙ qualiſcunq; ſit exitus qõnis,tutus ſit priuilegiatus.ff.de hære.inſti.l. ſi quis
ita hæredẽ ſcripſerit.& de acq.hæ.cũ hæres.§.fi.de ꝯd.indeb. l. Iulianus. ad
Velleia.l.aliqñ.§.fi.Hoc intellige altero approbato.Ex illa enim approba-
tione & declaratiõe admiſta ꝯſuetudine adminiſtrationis licita,ſaltẽ reſpe-
ctu approbãtis & ius habẽtis,ſoli daẽ ius ab ipſo priuilegiato,ff.de rei ven.
ſi actio.de fun.do.l.pe.ad Treb.l.filiã fratribus.ff.de vſuc.l.cũ vir p̄diũ.& de
doli exc.apud Celſum.§.ſi a Titio fundũ admitticurq; à iure prouiſio , qua
quis prouidere vult actibus ſuis in oẽm euentũ,de poſtu.c.vno,li.6. de vul.
& pu.ſub.cohæredi.§.cum filiæ.& de mili.teſta.l.3.in fi.C, de teſta. manu.l.ſi
iure.Sed ꝯ dicit decr.ut q̄s duas.de elec.li.6.& de fi. inſt.inter dilectos.ver.
cæterum.Hoc ſolue,vt ibi no.in 4.gl.Ad dec.vt quis.reſpõdeo,ꝙ ꝯtus ma
trimonii ſpiritualis, vel carnalis,ꝯſtare nõ poteſt ex ꝯſenſibus iteratis. Aut
enim primo conſenſu tenuit:& ſic nil addit iteratio. Aut non tenuit : & tũc
põt ꝯſiſtere ex ſecundo,& in ſpirituali ex illo ſolo petenda erit ꝯfirmatio,
ut ibi.facit,quod no.de trãſla.epiſcop.c.fi.in prin.Ex prædictis patet,ꝙ lõ-
ge fortius eſt ius habentis ab vtroq; medio tẽpore, quã habentis ab altero
tm̃:quia cum principaliter hic quæramus de ueris vocibus,cum vterq; ma
iorem partem illarum ſe habere ꝯtendit:in impari numero electorum , tẽ-
peretur alter habere partẽ maiorem,& quicunq; ſit ille, tutus eſt priuilegia
tus habens idẽ priuilegiũ ab vtroq; & ſic eo vti poſſe videtur,ſicut dicitur
ꝙ natiuitas poſthumi,quę ſperatur,non differt aditionem exiſtentis in eo-
dẽ gradu cum illo,ea ſaltẽ parte,q̄ in omnẽ euentum habiturus eſſet. ff. de
acqui.hære.l.ventre.e.tit.cũ quidã.ff.de iudi.ſed ſi reſtituatur.§. fi. & ſi pars
hære.pe.l.antiqui,adducitur ad fi.C.de pe.he. l.fi.Bene facit ad caſum ff.de
vſuf.cuiuſcunq;.§.ſi fundus.2.reſpond.Quod autem dixi de euentu extitu-
ro in omnem caſum.ſoluit contra decr.ſecunda,de reſt.in inte. in fi.& de le.
j.§.ſi pendeat & l.bouem.§.ul.ff.de ædil.edict.In illis enim ceſſat illa ratio
quia exitus non erat uniformis, ut ſ̄. imò erat difformis , per quẽ apparere
poterat agentem ius habere,& non habere. ¶ Adde , ꝙ Imperator poſsit
ante coronationem priuilegia concedere:ſequitur Paul.de Caſt.conſ.cviii.
De q.autem vltimo hic poſita per Io.Andr.vide Oldr.conſil. 22. incipien-
te,ad quæſtionem.Et quod dicit de Regibus Boemiæ, Old. etiam conſu-
luit conſilio cxcj.inci.nullo modo videtur.

nicatus : ſed poſt , cum in iudicio excommunicatur. & tunc dor
mit reſcriptum,donec abſoluatur,ext.de off.dele prudentiam.§.
ſexta Facultas,vt ſi papa ſcribit,quod mihi prouideatur.tunc eſt

ſi quod beneficium vacat,debet mihi de illo prouideri:& tempꝰ
præſentationis conſideratur,extr.de præben dilectus filius G.ar.
contra,quod tunc tempus datæ reſpiciatur,extr.de reſcr.ex parte
Sed ideo illud eſt,quia & tempore datę,& tempore præſentatio
a nis illi,qui Iudæus fuerat,poterat ꝓuideri,ſm G.N.[b] Tu diſtĩgue
& ueriꝰ,nã qñq; ꝯſideraẽ actio,q̄ oritur ex reſcripto: & tũc data
attenditur,vt in c.eam te.Quandoque ex reſcripto non oritur a
ctio,ſed ſuper ea impetratur:& tunc etiam data ſimiliter attendi
tur.ext.e.c.fi.Quandoque valor reſcripti attẽditur: vt j̃.ver.ſed
diſtingue.Quãdoque obligatio,quæ oritur ex mora,vel culpa e-
ius,contra quem impetratur,vt extr.de præqen.c.dilectus filius
G.& de reſcri.capitulum.& tunc reſcriptio reſcripti attenditur.
Quandoque negligẽtia iudicis,vel impetratoris, ratione preſcri
ptionis contra iuriſdictionem currentis: vt quia cauſa ꝯmiſſa eſt
intra certum tempus decidenda,extr.de app.ſuper eo.2.& tunc
attenditur præſentatio.Quandoque tantũ negligentia impetran
tis:vt ext.de reſc.ſi autem.& c plerunque. & tunc agendi poſſibi
litas ſpectatur.Quandoque odium impetrantis,extr. de off. del.
prudentiã.& de vſur.quia fruſtra. & tunc tempus agendi. Quan-
doque attenditur perpetuatio iuriſdictionis, vt iam dicam,ſecun
b dum Pe.de Sam.[b] Vel diſtingue,& aliter.nam aut agitur de vigo
re,id eſt,an valeat ab initio,uel non:& tunc tempus datæ ſpecta-
tur,extra,de reſcript.conſtitutus & cap. ſuper literis.& de reſtit.
in inte.tum ex literis.in fi.& in præ.c.eam te. Aut de iuriſdictiõe
perpetuanda:& tunc ſubdiſtingue.nam aut agitur de perpetuan
da iuriſdictione iudicis:& tũc tempus citationis ſpectatur:vt ext
de off.del.gratum.de fo.compet.propoſuiſti.ff de iudi.ſi quis po,
ſtea.& l.vbi.& de iuriſ om.iu.cum quædam puella. Aut de perpe
tuanda iuriſdictione ſcribentis : & tunc tempus receptionis:vt
cum quæritur,quando per ipſum iuriſdictio deferatur:ut in præ.c ſu
per eo.& 4 qu.v.quiſquis.vel ſi agatur ex eo, quod ſit contra re-
ſcriptum:vt extr.de præbend. dilectus filius G. Cum autem quæ-
ritur quæ literæ aliis præiudicent, tũc inſpicitur præſentationis
21 tempus,ut præ c capitulum.& ext.de appella.vt debitus.† ¶ Sed
pone tempore impetrationis credo te mihi obnoxium,cum nõ
ſis:ſed tempore præſentationis bene es obligatus:nunquid iudex
impetratus procedet? Reſpon.non:extr.de reſcri.quia nonnulli.
Idem eſt , ſi reſcriptum ſit ſic obtentum : Conqueritur T.de P.&
quibuſdam aliis ſuper hac re:quia non prodeſt reſcriptum impe
c tratũ ſuper futuris actionib.† Idem eſt in reuocatione dicendũ [c]:
d ext.eo.c.fi.dominicalis quæſtio eſt [d].

ADDITIONES.

a Secundũ G. Na. ¶ Cuius fuit hucuſque totus iſte ver.in decret. præ.eã te.

b Pe.de Sam. ¶ Quod etiam ſcripſi in præ. decr. dilectus. 2. de præben.ſu-
per.fi.2.gl.

c Dicendum. ¶ Scilicet,ꝙ reuocatio reſcriptorũ & iuriſdictionis datæ per il-
lam non extendatur ad futura. hoc ſecundum literalem reuocationem.ſed
in venereali prædicta,a qua ſumpſit hęc verba, eſt litera reconuentione : &
ſecundum illam tenet auctor,ꝙ reus reconuenire non poteſt actorem , niſi
actione,quæ ſibi competeret tẽpore reſcripti impetrati.quod placuit Da-
maſo q. 12. de reſcri.qđ placet,vt vniformis ſit virtus reſcripti in actore
& reo,& ut reſcriptum tanto minus præiudicet ordinariæ poteſtati. decre.
tamen vltima,eod.ti.ſolum in impetrante loquitur. & vide , quod de hoc
plene dixi in decr.diſpendia.§.reus.ver.obnoxium.

d Eſt. ¶ Veneralis fuit ſecunda in ordine,& fuit etiam Damaſi:& alleg. pro
reſcripto C.de iur.& fact.igno.error.extr.de conſt.c.2.de ap.ſuper eo. 2. in
fi.de exce.c.pe.ff.de rei ven.ſin autem.§.j.& materia decr abbate. de re iud.
lib.6.Sed ad hoc & ſimilia reſpondetur , hoc ſpeciale in odium reſcripto-
rum,ut dixi in dec.quia nonnulli ſuper gl.ſed uidetur.

ADDITIONES NOVAE.

* Quæ differentia ſit inter edictum & reſcriptum.Bart.in l.poſtquam. §. im-
perator.vt leg.no.ca.

* Nota ꝙ non inſpicitur tempus quo ſupplicatio datur,ſed tempus datæ li-
terarum,ideſt dies in qua ſupplicatio ſignatur,quia illud eſt tempus datæ.
ita dicit Bal.in l.j.j̃.ut lite penden.Et etiam ibi dicit,ꝙ ſupplicatio non ſuſ
pendit proceſſum,ſed reſcriptum ſic,dummodo producatur ante ſenten-
tiã. fac.quod no. Inn.in c audita.de reſti.ſpol.& c.ꝯquęſtione.e.ti.per Hoſt.

* Quando reſcripta ſibi inuicem derogent,no.Hoſt.ext.de reſcr.c.j.

* Reſcriptum eſt ſtricte interpretandum,vt in c.cauſam.de reſcript.& ibi bo
na glo.& c.j.de offi.deleg.

* Nota ꝙ reſcriptũ vires accipit ab intellectu ſcribentis. no. Inn. in c. cũ ec-
cleſiaſticæ.extr.de exc.idẽ de priuilegio,idẽ de bñficio, idẽ de ſtatuto , l.fi.
C.de leg.De clauſulis & formis quæ ponunẽ in reſcriptis no. d. Bal. in l.de
quibus.de legi Et an clauſula referatur ad oĩa p̄cedẽtia:dic ꝙ ſic, ſi ponitur
reſpectiuẽ,tũc referẽ ad ꝓpriũ antecedẽs,l. fi. §. ſcio. de leg. 2. ſi abſolute,
tunc aut termini ſunt ſimiles,& tũc ad oĩa,l.j.de lib.p̄te.C. aut ſunt ꝯrii, &
tũc aut rõ iuris vel ſignificatio eſt clara,& referẽ ad illud,l. Plautius de au-
ro & ar.leg.aut dubia,& tunc ad proxima.vñ in dubio ſemꝑ vltima opinio
magiſtrorũ videẽ approbata.l.ſi idẽ.§.fi.ff.de iur.om.iud.Bal.in d. l. de qui-
bus. Vide glꝰ.in c.ſtatutum.§.j.de reſcr.li.6.ſuper vers.in ſignibus.

* In auth.hoc inter liberos.C.de teſt.Bal.diſtinguit,an in reſcripto ſufficiãt
illa verba generalia , non obſtante aliqua l. gloſſ. hic dicit quod non fac.
quod no.C.de prec.imp.off.l.reſcripta.& l.fina.C.ſi contra ius vel vti pub.

&

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

& gl. in l. j. C. de lib. cau. princeps non videtur velle aliquid iniuſtum, vt c. j. de conſti. lib. 6. & c. ex tranſmiſſa. de fo. compe. Aut ergo iſta clauſula reſpicit ſolum ius principis, & ſufficiunt verba generalia. ſi autem utitur in detrimentum aliorum qui habent ius, requiruntur verba ſpecialia, l. j. §. pe. in fi. de actio. emp.

* An reſcripti præſentatio ſit de proceſſu. de hoc per Inn. in c. audita. extr. de reſtit. ſpoli. & c. ex conqueſtione. extr. e. per Hoſt. Bald. in l. j. C. vt lite penden.

* In l. j. de dot. promiſ. allegatur hæc lex, ꝙ ſi reſcripta vel priuilegia contineant duo ſpecialia, non valent. ita dicit Bald. ꝙ allegauit Iaco. de bel. in curia regis Roberti.

* Si opponatur contra reſcriptum exceptio, vel falſi ſuggeſtio, quis debet probare. Cynus, Iaco. But. & Bal. in l. prçſcriptione. C. ſi contra ius vel uti. pu. & Io. And. ext. de lit. conteſt. in c. j. lib. 6. in nouella, & non ſufficit narrare factum, niſi & qualitas narretur gl. in d. l. præſcriptione, & c. ſuper eo. extra de cohab. cler. & c. ſuper literis. extr. de reſcrip.

* An gratia facta per papam nondum ſcripta inſolita literarum forma, vel ſcripta, ſed nondum bullata, expiret mortuo Papa. Ioan. And. & Archi. in proœmio 6. lib.

* Nota ꝙ vbi reſcriptum nil addit iuriſdictioni ordinariæ, videtur nuda monitio. Bar. in l. ſæpe. de offi. præſid.

* In l. humanum. C. de legi. nota ꝙ illud ꝙ plurium auctoritate fit, maiori auctoritate roboratur, l. 2. ff. de repu. & ideo concilia debent eſſe maioris auctoritatis quam decretales, vel epiſtolæ. vnde dicit Arch. in c. j. de conſt. li. 6. ꝙ reſcripta contra concilia impetrata non valent, niſi de illis expreſſam faciant mentionem, ſed contra ſingulares epiſtolas valent ex clauſula generali, non obſtante aliqua decretali, ſecundum eum.

* An reſcriptum intelligatur in dubio proprio motu ipſius principis conceſſum, vel ad petitionem partis, l. j. de peti. bono. ſub per Bar. lib. x. & c. ſi motu proprio. de præb. lib. 6.

* Si reſcriptum non eſt præſentatum, an reus poſsit petere ꝙ præſentetur. Domi. Io. epiſc. vicen. in c. ex conqueſtioue. de reſt. ſpo. Io. An. & Hoſt. ꝙ non. Io. de ligni. & Inn. ꝙ ſic. vt c. vt debitus. de app. Et an delegatus habeat iuriſdõnem à die datæ reſcripti, vel a die receptionis reſcripti. fac c. paſtoralis. de reſcript. & l. man. C. manda.

* Nota ꝙ in omnibus contentis in reſcripto, vel tacite, vel expreſſe, vel ratione acceſſorii, uel connexitatis, ita poteſt peti procedi per reum, ſicut per actorem. ita dicit d. Vinc. in d. c. ex conqueſtione. & c. j. de cauſa poſſeſsio. & proprieta.

* Quid ſi dicam inſtrumentum contra me productum fore falſum, & iudex pronuntiat fore verum, cum tamen ſit falſum, & propter illud fert ſententiam contra me, an valeat ſententia. Bar. de hoc l. j. §. idem Pomp. quod falſo tuto. aucto. & l. licet C. de procur. per Cynum.

* Nota ꝙ nomen integrũ & cognomen debet poni in reſcriptis. Inn. & Hoſt. in c. cum acceſsiſſent. de conſti.

* Nota ꝙ licet in reſcriptis deficiat verbum principale, non propter hoc vitiatur. Bar. in l. verbum volo. C. de fideicom.

* Quid ſi impetraui reſcriptum a principe contra reum, reus moritur, uolo uti contra hæredem eius, Cynus in l. temporales. C. qñ libel. prin. da. dicit ꝙ ſic, ubi Spe. de hoc ꝗ, in ti. de iudi. dele. §. reſtat. uerſ. quid ſi in Petro. fac Bal. in l. j. C. quando lib. prin. da. Inn. in c. ſignificauit. de reſcri. Ang. in l. ſi deceſſerit. qui ſatiſda. cog.

* Quid ſi actor impetrat ut poſsit connenire reum ſub vno iudice, reus vero impetrat vt non poſsit conueniri niſi ſub tali iudice: debet præualere reſcriptum rei. notat Guil. de Cu. in authent. qua in prouincia. vbi de crimin. agi opor.

* Quid ſi actor impetrat reſcriptum, peto ab ipſo originale, ipſe uult dare copiam ipſius. de hoc Cyn. in authen. ſi quis in aliquo documento. de edendo. & l. ſancimus. C. de diuerſis reſcrip. in l. idem fiet. de teſtamen. tu. facit ꝙ ſi reſcriptum dicat ꝙ iudex qui in eo reſcripto dicitur datus, de hoc poſsit cognoſcere, ſicut ſi dicatur impetratum contra veritatem, ut l. præſcriptione. ſi ꝗ ius uel uti. pu. fa. quod no. Inn. in c. paſtaralis de off. del. Bar. in d. l. idem fiet.

* Pone quidam habens plures creditores inter quos erant aliqui in diem, impetrauit reſcriptum ut non poſsit conueniri a ſuis creditoribus vſque ad triennium: quæritur a quo tempore incipiet triennium, reſpectu illorum creditorum qui ſunt in diem. not. per Cynum & doctores. l. finali. de repud. hæred. & domi. Nicol. de Neapol. l. cum uulgari. de dote præleg.

* An poſsit quis impetrare reſcriptum uel priuilegium ſuper aliqua cauſa Bal. in l. 2. ut lite penden.

* An ex reſcripto quæratur ius ignoranti, Bald. in l. beneficium. de conſtit. princi.

* Qui impetrat iudices ſuper quadam pecuniæ quantitate ad decem libras & ad mille agere poterit, ſecundum ſtylum qui conſiderandus eſt. Hoſtié. in capit. quam graui. de crimi fal. & Archid. & Io. And. in c. cum multis. de reſcr. lib. 6.

* An reſcriptum datum contra non nominatum valeat. de hoc per Io. And. in d. c. cum in multis. in nouella.

* De hoc uerbo, inducas, appoſito in reſcriptis an importet coercitionem & compulſionem, an tantum perſuaſionem. no. in c. ſi pauper clericus. de præb. lib. 6. per Archid. & Io. And. ibidem in nouella plenius.

* Quid ſi contraxi tecum, & promiſiſti mihi ſub pœna, & iuraſti non impetrare aliquod reſcriptum contra me: poſtea impetras, an incidas in pœnã, & periurium, & obſtet tibi exceptio. Cynus in l. omnis. C. ſi contra ius vel uti. pub.

* An quando impetratur reſcriptum debent citari illi qui ex tali reſcripto poſſunt lædi. Bar. in l. nam ita diuus. de adop. extr. de re iudi. & ſecundum Papam de app. c. cordi. & Inn. c. cum dilecti. extr. de reſcr. & c. ſi is qui in fi. de fil. presb.

* In l. nepos ex filio. de manu. in gl. ibi, regulariter contra &c. licet ergo manumiſsio non poſsit fieri per procuratorem, in legibus in glo. allegatis: poteſt tamen fieri per filium vel nepotem, ut hic & ſimi. & ſic per hanc l. poſſet dari conſilium citato ad comparendum perſonaliter coram rectore: ꝙ ſi timeret ire, mitteret filium vel nepotem, & ſufficeret. pro hoc fac. l. quotiens. in prin. de adm. tu. coniuncta. l. neq; tutores. C. de procuratoribus. l. ſciendum. §. legati vicarios. ff. de legationib. Oldr.

* Quæ tacita uitiant reſcriptum & quæ expreſſa, no. in cap. ſuper literis. de reſcript.

* Nota ꝙ ſi excommunicatus impetrat reſcriptum, non tenet: de quo per Arch. in c. j. de accuſa. li. 6.

* Si fiat prçſentatio reſcripti ſoli prælato, an afficiat capitulum, de quo per Compoſtellanum in c. capitulum. de reſcr.

* Pone ꝙ in reſcripto continetur, Talem abbatiſſam moneas & inducas vt filiam Petri recipiat in monialem: qualiter ſunt intelligenda verba. no. in c. j. extr. de teſti.

* Nota ꝙ gratiæ ſpeciales bullantur cum filo de ſerico, gratiæ communes cum filo de caneua. no. Gulie. in cle. gratia. de reſcrip.

* An valeat conſuetudo quod canonicus poſsit teſtari de certa parte ſui redditus: vide in quæſt. dominicalibus lxiiii. quæſt. quæ incipit, conſuetudo eſt.

* Quanto tempore durent reſcripta. Iacob. Butr. in l. falſo. de diuer. reſcr.

* Nota ꝙ libellus principi datus non facit litis conteſtationem niſi in prætoriis & annalibus actionibus. Iac. But. in l. j. & 2. C. quando lib. prin. da. litis conteſt. fa.

* Nota quod reſcriptum tenet licet non ſciatur quis dederit ſupplicationem ſeu petitionem de contentis in reſcriptis. l. vniuerſa. de preci. impe. offe.

* An reſcriptum principis directum ad iudicem neceſsitatem importet. Bal. l. j. C. quomodo & quando Iud. & differt iuſſus a mandato. fac. Bal. in l. humanum. C. de legi.

* An quis poſsit renunciare reſcripto a ſe impetrato, Bal. in l. poſtquam liti de pac. Inn. in c. ex conqueſtione. de reſti. ſpol.

* Nota ꝙ lite pendente reſcriptum impetratum ſuper lite uel priuilegio nõ valet. no. in c. cauſam. extr. de teſt.

* Nota ꝙ mandatum principis eſt iuſta cauſa timoris ad præſentandum reſcriptum & impedimenti, no. 23. q. 8. conuenior. & etiam officialis. l. ſi per impreſsionem. quod metus cauſa. & c. quam ſit. de elec. lib. 6.

* Quis dicatur negligens in præſentando reſcriptum. Io. An. in c. cupientes extr. de electio. Compoſtel. in c. mandatum. de reſcr. negligentia autem debet eſſe notabilis, vt c. tibi qui. in fin. de reſcr. lib. vi.

* De illa clauſula, quod ſi duo vel tres &c. not. in capitu. ſciſcitatus. extr. de reſcrip.

* Si aliquis impetrans tacet ſe habere beneficium etiam minimũ, non ualet, vt capitu. non poteſt. & capitu ſi motu. de præbend. lib. 6. idem ſi tacet ſe habere beneficium ſine titulo, uel per violentiam. eod. ti. c. eum qui.

* Literæ impetratç contra unum de una diçceſi non extenduntur ad alium de alia diçceſi eodem nomine nuncupatum, vt capitu. ſignificante de reſcript.

* De illa clauſula, uocatis qui fuerint uocandi. no. in c. exhibita. de iudi.

* Quæ differentia ſit inter beneficium, & reſcriptum, & priuilegium. no. Cynus in l. beneficium de conſtitu. princ.

* Nota ꝙ reſcripta & literæ papales alicui conceſſæ de gratia leguntur in audientia publica, antequam tranſeant, vt c. cum olim. de ſenten. & re iudi.

* Quoties reſcriptum eſt nullum, uel literæ proceſſus factus vigore talium eſt nullus ipſo iure, not. M gentilis in clem. j. extr. de præben.

* An per mortem concedentis reſcriptum gratia perimatur, no. Guiliel. in clemen. fin. de reſcrip. & Ioan. And. ibidem. Item mortuo eo contra quẽ fuerit impetratum non extenditur ad ſucceſſorem, not. in c. ſignificante. de reſcript.

* Nota ꝙ literæ commiſsionis expirant re integrà morte mandantis, c. gratum, de off. deleg. ſecus in literis ad obtinendum beneficium impetratum, ſecundũ Inn. in c. ſuper literis. ext. de reſcr. ar. c. ad noſtrã. lo 2. §. fi. de iureiu. ran. vbi de hoc nam in gratioſis tantum acquiritur ex ſola impetratione, quantum in contentioſis ex citatione. ut dicit Inn. in c. conſtitutus. extr. de reſcri. & c. ſignificauit. eo. tit.

* In c. Romana, circa finem. de ſent. exc. Inn. dicit, ꝙ ſi literæ impetrantur contra aliquod capitulum & cogatur ad alicuius receptionem: tamen delegatus compellet ſingulos canonicos ad receptionem ipſius, licet literæ contra capitulum, non contra ſingulos canonicos ſint impetratæ.

* Quid importent iſta uerba, ſi tibi conſtiterit, vide in clementina prima. de offi. deleg.

* Nota de verbis poſitis in reſcripto, ſupplentes omnem defectum de plenitudine poteſtatis. Alberi. in l. digna vox. de leg. & clemen. paſtoralis. de re iudicata. in Spe. de legato. §. nunc oſtendendum. verſ. xviii.

* An ſufficiat clauſula generalis poſita in reſcripto non obſtan. vel poſita in priuilegio, Bal. in l. ſed & ſi quis. §. quæſitum. ſi quis cau.

* An quæratur ius ex reſcripto ante præſentationem, Bald. in l. beneficium de conſti. prin.

* Nota ꝙ reſcriptum principis emanatum contra ſtatutum uel conſuetudinem, non ualet, niſi fiat mentio de ſtatuto uel cõſuetudine in reſcripto. Bal. in l. omnes C. ſi contra ius uel uti. pub. Bar. in conſti. ad reprimendum.

* Si in ſecundo reſcripto fiat mentio de primo, quid iuris. no. in c. ex tenore. de reſcri. & c. cæterum. & c. cum contingat. eod. titu.

* An reſcriptum tranſeat ad hæredem, Alberic. in regula iuris, & Ang. in l. ſi deceſſerit qui ſatiſd. cog.

* An reſcripta in dubio dicantur realia vel perſonalia. Bal. in l. beneficium. de conſti. prin.

* Si princeps mandat dicendo, facias prout tibi videtur. quid iuris? Bal. in l. j. C. ſi propter publicas penſita.

* Si in reſcripto continetur ꝙ poteſtas ſe informet de aliquo ſummarie, an debeat fieri citatio? Inn. in c. exhibita. de iudic. Bald. in l. nam ita. de adop. & c. ſuper eo. de appel. Bald. in l. iudices. C. de iudiciis.

* Quando in reſcripto continetur ꝙ procedatur inquiſita veritate. Alberi. in l. j.

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK PADERBORN

in l.j.§.quæſtionem de quæſtio.do.Bartho. de Salice.in l.j. C. de cuſtodi. & exhib.reor.

* Si dominus mandat ꝙ iudicetur inſpecta veritate Bal. in tit. de noua fide. for.& l.edicto.de edicto diui Adria.tol.& l.2.C.de fideicom.

* In reſcripto potius attenditur concluſio quam petitio,Inno. in c. ſuper literis.de reſcr.

* De reſcripto in quo continetur,ſi tibi conſtiterit,no.in cle.j.de of.del.Inn. in c.dudum.de præſump.Bal.in l.non dubium.de legib. & l.neque natales. de prob.& l.præſcript.C.ſi contra ius vel vti.pub.& c.dudum.& c.j. de off. del.in clem.

* An princeps poſsit rem priuati auferre,Alb.in l.quotiens.C.de precib.impe.offerend.

* An impetrans reſcriptum poſsit ei renunciare. Bald. in l. poſtquam liti. C.de pac.

* An in reſcriptis attendatur tempus datæ.no.in c. ſi eo tempore. de reſcri. lib.6.& cle.j.de reſcri.no.per Io.An.in data 6.facit Bal.in l.falſus.C.de furt. not.in l.ſi quis filio.§.eius.ff.de iniuſto.teſta.Bal.in l.1.ut lite pend.

* Nota ꝙ ſi princeps ſcribit,non obſtante tali ſententia,& non dicit, nec ſecutis exinde fiat ſic,quid iuris? Bal.in l.fin.C.ſententiam reſcin.non po.Cótra facit l.ſi conuenerit.§.pen.ff.de pigno. acti.

¶ Bald.de Reſcripti præſentatione,receptione,& impugnatione.

An vitiet reſcriptum raſura,ver.item excipitur contra.G. quædam ſunt quæ Papa non ꝯfirmat ratione formæ. ¶ Reſcripti præſentatio eſt de actis: & licet non credat regulariter niſi ipſi originali, tñ hoc caſu bene creditur tranſcripto in actis:quia acta vice originalis funguntur.§. j. verſ. ſed obiicitur.G.quod no. ¶ De ſatiſdatione iniuriæ,cui debet fieri,& de concluſione reſcripti in facto vſurarum,§. ratione formæ. no. G. ¶ Qualiter debet eſſe formatum ſigillum Papæ,& qualiter ſigillum Imperatoris,§ j.ver.fiet. G. ¶ Decet ſcribere literas papę,per literas capi.verſus & ſyllabas. ver & nota,ꝙ ſecundum G. ¶ Si reſcriptũ,uel procuratorium eſt falſum:& iudex pronunciat verum,non valet ſententia propter defectum fundamenti : ſecus,ſi pronuncietur ſuper inſtrumento debiti,C.de fi.inſt.l.fi.ver.quid ſi excipit.& ſeq.uide s̃.de ſyndico,§.ſentẽtia.¶ Ille, cui ſic ſcribitur:ſtudeas alienata reuocare,debet procedere ordine iudiciario,non per modum inquiſitionis.Idem ſi dicatur,vocatis vocandis veritatem inquiras.Nam non videtur propterea inquiſitio committi extr.de iud. exhibita. ver. item quod in reſcripto apoſt.& verſ.item quod in reſcripto cõtinetur. G. ¶ Exceptio perẽptoria,non obiicitur in reſcripto:ſed declinatoria iudicii ſic. & eſt peremptoria,quæ totum negotiũ perimit,& decidit. ¶ Declinatoria aũt eſt,de qua ſi conſtat,ſupereſt nihilominus quæſtio principalis,ver.obiicitur.cum ſeq.G. ¶ Executio datus ꝯ religioſos,vt recipiant aliquẽ in monaſteriũ, habet coercitionẽ,§.ratione formæ.ver. item Papa. ¶ Si literæ emanauerũt ſine contradictione,præſumitur ꝙ impetrans habuerit mandatum.§.ratione autem impetrantis.ver.ſed cui incumbit.& e.§.ponit,qui dicantur conſanguinei & affines : vide. ff. de iureiu. l. lex Cornelia.¶ Tempus in literis ꝯmiſſum,ꝯputatur a die preſentationis reſcripti,de app. ſuper eo. ver. itẽ nunquid hic de anno.G. ¶ Tacendi fraus obeſt in beneficiis cum cura, uel ſine,ver.ſed quid econtra. ¶ An detur ꝯſeruator non petenti,§.ratione formæ.ver.ſed pone ꝙ conſuetudo.G. ¶ Conſenſus procuratoris in iudicem, non tollit exceptionem obreptionis,ſed ſuſpicionis,§.ratione quoq; defectus.in fi.G ¶ Si indubitanter conſtat de perſona,non eſt neceſſaria demõſtratio loci.§.ratione formæ.ver.quid ſi indubitanter. G.ſicut de gallo p̃ſſo.no.C.qui teſt.fa.poſ.l.hac conſultiſsima. in gl.ordinaria. ¶ An donatio facta eccleſiæ per Regem Romanorum ante coronationem, valuerit, §.ratione autem cauſæ.ver.item quod obtẽtum.tenet,ꝙ non fuit proprie donatio,ſed recognitio donationũ alias factarum eccleſiæ:vide in Spec.de inſtru.edi.§.nunc autem.ver.fi.& dicit,ꝙ eccleſiæ non obſtat inuaſio tyrannorum,vel violentia aliquorum,quin ſemper recuperet iura ibidem. ¶ Item dicit,ꝙ Imperator ante coronationem poteſt exercere voluntariam iuriſdictionem,& dare priuilegia,quæ nõ nocẽt Imperio ibidem.quod no.idem Imperator ante coronationem vtitur media bulla. ibidẽ : vide Bar. in extrauaganti,ad reprimendum.& j̃.de reg.iur.§.Imperator interdum. ¶ An inſpiciatur tẽpus datæ, vel præſentationis,uel citationis,§.fi. per G.¶ Omnis,qui habet practicare & eſſe in curia,videat Spe.in iſto tit.& ab eo attingat & hauriat ſapientiam:alias non verſetur inter peritos. Bal. ¶ Tertius, cuius non intereſt,non poteſt opponere ꝯ impetrantem vel agentem,exceptiones excommunicationis.§.ratione formæ.ver.ſed pone, tu es. G. quia is,contra quẽ non agitur,non admittitur,ar.C.de compen.l.eius.quod no.

a ¶ De Citatione [a]. Rubrica.

SVpra in Tit.de cõpe.iudi.aditione.§.viſo.& ſeq. p̃diximus,ꝙ is,qui iudicem ordinarium ſiue delegatum adiit,oblato reſcripto,debet ab eo petere, vt alteram partem citet.Inde ſumpta occaſione aliqua de citationibus ſupponamus:quę ſunt ordinis iudiciarii fundamentum:vt ext.de prob.quoniam contra.de ꝯſti.c. eccleſia. & de ma. & obe.inter quatuor.dicentes,quæ poſſunt contra citationẽ excipi.Et de interſtitiis temporum,inter vnam citationem & aliam. De peremptorio mittendo.Qualiter facienda eſt per viuam vo-
b cem.Et qualiter per literas [b].

ADDITIONES.

a Pulchre dicit text.Inſt.de pœ.te.li.§.omnium.ꝙ omnium actionum inſtituendarum principium ab ea parte edicti proficiſcitur, quæ eſt de in ius voc. ¶ Pileus poſt principium ſui operis poſuit rubricam de in ius vo. & charta 3.poſuit de citationibus faciendis per edicta. ¶ Tancred.poſuit rubricam de citationibus,parte 2.Rofr.ubi tractat de edicti prin. & maxime de eo,ſi quis in ius voc.non ie. ¶ Vber. de Bon. vbi de citationibus, char. mihi vii.Vber.& Bob.in rub.quibus modis citatio impune contennitur. & tit.præc.in fi.10.de Deo.cauil.lib.2.in ſeptem primis rubricis, ponit materiam iſtius ti.& ſeq.quam ſecundum leges repetit,lib.4.ſub rub.de. j. decre.in lib.iudi.de hoc ti.j.parte.2.& 3.in prin. ¶ Aegid. rub. 3. cum v. ſeq. ¶ Alber.G.poſuit rub.de citationibus. ¶ Guil.Ang.poſt.prin. de triplicatione ſucceſsiue ponens illarum formas. ¶ De Guidone de Suza.j̃.rubric. prox.dicetur.Item de hoc in contentione actoris & rei.in prin. & in ordinario minori ponit rubricam de citatione:& eſt quarta. ¶ Eſt etiam ſciendum,ꝙ Iac. Bal.in tractatu de 1.& 2.decr.præmiſit hunc tractatum de citatio.Item ſciendum,ꝙ duo primi ex quatuor non nominatis,de quibus dixi ſuper procemio,qui dixerunt decem tempora cauſarum, poſuerunt.Primum ante citationem.Secundum per ipſum tempus citationis. In primo notabant duo.Primum honeſtatis generale:vt primo admoneretur reus: & de hoc s̃ de præparatoriis.poſt prin.Secundum neceſsitatis, in perſonis, quæ, habent petere veniam de quibus s̃.de actore.& fatentur,ꝙ iſtud primum non pertinet ad inſtantiam lit.ſed quia præparatorium eſt,& videtur ineſſe:ideo numeratur.Circa tẽpus citationis notabant quatuor.Primum, quod pertinet ad iudicem.Secundum ad eundem,qui citari facit.Tertium ad citatum.Quartum ad citationis formam. & hæc ſparſim declarantur in proceſſu.

b Per literas. ¶ Eſt & alia citatio,quæ fit ipſa re,cum perſona capitur, & inuita ducitur ad iudicem.de qua ſcripſi de fo. compet. Romana. §. contrahentes.lib.6.ſuper verbo,trahere.Continuando quod ſequitur, ſciendum eſt,ꝙ auctor circa hoc primum membrum poterat vti diuiſione facta.s̃.tit. proxi.non dico per §§.ut ibi propter ipſorum breuitatem : ſed per verſiculos.vt fecit s̃.de curatore.§.vt autẽ.& j̃.ti.j. §. ſequitur. ſed forſan propter multam membrorum commiſsionẽ,omiſit. Vt enim ex inferioribus patet citatio impugnatur.Primo ratione citantis.Secundo,ratione citati. Tertio,ratione vtriuſq;.Quarto ratione loci in quo. Quinto, ratione loci ad quem.Sexto,ratione vtriuſq; loci. Septimo,ratione tẽporis quo fit. Octauo,ratione temporis ad quod.Nonò,ratione temporis vtriuſque.Decimo ratione formæ:miſtura etiam horum poſſet fieri,quod omittit. Sunt etiam quædam,quæ non impugnant citationem, ſed excuſant contumaciã. Hæc autem largiſsime diſtinguam.& ſcias ꝙ ante additiones hic in prin.poſt alleg.c.ex parte.continuabatur ver.ſed nunquid. j̃. totum medium fuit additio.

SVMMARIVM.

1 *Exceptiones contra citationem,quæ poſſunt fieri.*

2 *Partes coram iudice,non econuerſo iudicem coram partibus, æquum eſt comparere.*

3 *Citatio a quo loco,vel uſque ad quem locum dicatur efficaciam haben, ubi actio eſt,aut realis,aut perſonalis.*

4 *Diœceſis cuiuſque videtur eſſe,in qua domiclium habet.*

5 *Exceptio dilatoria,an debeat ſemper in initio proponi.*

6 *Nomina citandorum non ſolum in primo,verum etiam in ſingulis primis citatoriis ſunt exprimenda.*

7 *Citatus an teneatur comparere,ſi eius nomen in primo citatorio non exprimatur.*

8 *Clauſula illa,quidam alij:in literis legati uel alterius inferioris prælati poſita an comprehendat plus quam quatuor perſonas.*

9 *Citatio actoris,an prævalere debeat citationi rei,vbi ambo adinuicem communiter citantur.*

10 *Literæ ſimpliciter impetratæ contra P.canonicum,an valeant, cum multi ſic vocentur.*

Citatus ad locum inhoneſtum,vel minus tutum an teneatur comparere.

Citatus & non comparens,quibus cauſis legitime poſsit excuſari.

11 *Spoliatus ſi citatur,non tenetur venire uel reſpondere,donec fuerit plene reſtitutus.*

12 *Citatio intra nimis anguſta tempora facta,an ſit valida.*

13 *Citatus ad diem feſtiuam, uel ſolennem, ſeu feriatam an comparere teneatur.*

14 *Citatio facta in die feſto,licet ad diem non feriatam,an valeat.*

Citatio quibus caſibus,& cauſis dicatur inefficax aut inualida.

15 *Citatus indebite & non comparens,ſi excommunicatur,an teneat excommunicatio:vel ſi contra ipſum fiat miſsio in poſſeſsionem, an valeat talis miſſio.*

16 *Citatus ad locum non inſignem,& vbi non habetur copia peritorum: an teneatur comparere,non obſtante,quod delegatus ducit ſecum peritos, quod ſibi & partibus ſufficiant pro conſilio.*

17 *Loca inſignia quæ dicantur.*

Ratione citantis quandoque non valet citatio.

18 *Citatio perſonæ,quæ talis eſt,ꝙ nõ põt in iudicium vocari,non eſt tenẽda.*

19 *Tutum eſt citato,an ueniat ſuum priuilegium allegare, ubi dubitatur an teneat citatio,uel non.*

20 *Iudex ſecularis citans clericum,ignorans eum eſſe clericum, qui clericus non uenit:an contra illum iudex procedere poſſit.*

21 *Citatus a iudice in caſu,quo quis fingit ſe appellaſſe in cauſa,quam ſecum habebat,eum tamen non appellaſſet,an teneatur comparere.*

22 *Ius ſuperioris intelligitur in omni iuriſdictione exceptum.*

1 I.§.Contra citationem autem excipi poteſt,† quod ſit ultra duas dietas a finibus diœceſis,vnde eſt citatus:ut ibi eſt res;de qua agitur.extr.de reſc.nonnulli. &c. ex

parte

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK PADERBORN